

interkom

ČS FANDOM

informační
servis
fandomu
1-2/2007

Nominace na Mloka a Ludvíka

Oficiální seznam nominací na Mloka a Ludvíka za rok 2006. V závorce je uvedeno, kdo a za jaký klub nominaci navrhl. Pro úplnost připomeňme, že Mlok je cena pro jednotlivce za celoživotní práci, Ludvík je cena pro jednotlivce, kolektiv nebo právnický subjekt za počín v příslušném roce.

Mlok

Ondrej Herec (Scarlett Rauschgoldová aka Darth Zira za SFK Academia Sithia) – Vypočítávat všechny Ondrejovy zásluhy o československou fantastiku by vydalo na samostatnou knihu, takže jen ve stručnosti:

Člověk, díky němu už v 80. letech vycházely překlady světových autorů žánru, autor prvního československého rozhlasového seriálu o světové fantastice v téže době, sestavovatel první slovenské antologie světové fantastiky, iniciátor, sestavovatel, vydavatel a autor československého SF magazínu, zakládající člen Československého syndikátu autorů fantastiky, zakládající člen a dlouholetý předseda Slovenského syndikátu autorů fantastiky.

Dále organizátor, díky němuž se posléze prosadili mnozí tehdy mladí a nyní uznávaní čeští a především slovenští autoři žánru – předsedal porotě 13 ročníků soutěže o Cenu Gustáva Reusse, sestavil a vydal 13 sborníků této soutěže Krutohlav, organizoval 12 ročníků odborného semináře pro začínající autory SF Reussova Revúca.

Kromě toho se jedná o sociologa, literárního vědce a odborníka na populární kulturu, který je uznávaný v zahraničí, zejména je vysoce hodnoceno jeho teoretické dílo „Cyberpunk – vstupenka do třetího tisíciletí“. Položil základy slovenské teo-

rie fantastiky, byl iniciátorem, autorem a editorem prvních Dějin slovenské fantastiky. Autor vědeckých studií, esejí a článků: např. „Fantastika a realismus“, systematická analýza fantastiky dvou tisíciletí od Aristotela a Platóna po cyberpunk, první slovenská (možná i československá) studie o hororu, první slovenská studie o Star Treku, studie o science fiction jako ideologickém zdroji globalizace, studie o fantastice jako o moderním folklóru, eseje o hrdinech fantasy a mnoho dalších, z nichž některé uveřejnil na Sardenu, v Interkomu a v jiných fandomových publikacích. Přes dvacet let také přednáší na českých a slovenských conech, některé své přednášky rovněž uveřejnil ve fandomových publikacích a na Sardenu či na jiných s fandomem nebo fantastikou spojených webech.

Martin Koutný (Martin Žourek aka Marvin za Pochmurnou neděli) – za jeho práci zejména na poli CKČ, za to, kolik úsilí jí věnoval, aby zvýšil její prestiž, formuloval patřičné její statut a pravidla a též se staral o jejich dodržování, ku prospěchu autorů i porotců.

Pavel Mikulášik (Jiřina Vorlová aka Aquila za SFK Atair) – za jeho dlouholetou mravenčí práci pro fandom i Fandom i v Radě a diplomacii, díky níž dokáže obrousit hrany třenic, tak aby se případné vnitřní spory neodrazily na kvalitě akcí pro řadové fany.

Martin Šimon Schuster (Zdeněk Rampas za SFK BC) – za mnohaletou práci pro fandom nejen ve funkci předsedy Rady ČS fandomu na Slovensku a za udržování jednoty českého a slovenského fandomu. (A taky mu bude 45 :-)

Františka Vrbenská (Honza Macháček za SF&F Workshop) – za obětavost, s níž přednáší takřka na všech conech, za kvalitu jejích přednášek, za významný příspěvek k žánru, zejména fantasy, a za jeho propagaci i za

pokračování na str. 7

OBSAH

Nominace na Mloka a Ludvíka	1	Londýn v Plamenech	21
Čtenářův průvodce po Interkomu	2	Stephen King: Puls	22
Hvězdný bulvár	3	Schizmatrix +	24
Zasedání Rady ČS Fandomu	7	Isherské obchody se zbraněmi	24
NEHVĚZDNÝ NEBULVÁR	8	Z deníku BB – Letmé indické zážitky	25
Ad Nehvězdný nebulvár	9	Časem s vědou – depresivní listopad	26
PRAGOCON 2007	9	LIDŠTINY: Zklamání	27
Fénixcon okem kanibala	11	Počítače a my	28
Crichton burcuje	13	Hvězdy, ty studené hračky	29
Civilizační šok	18	Sérii TDK ukončím	30
Persepolis	20	ZLATÁ ZEBRA	31

**Pozor, než zahodíte
obal, přečtete
si stranu 2!**

Čtenářův průvodce po Interkomu

K obsahu

Dostali jsme spoustu vynikajících textů, nešetřím si skoro nic na příště, i obrázků je minimum, abychom vám vše dodali, jak to jde nejdříve.

Tak nám v Paříži odhlasovali globální oteplování, s předstihem se k tomu vyjádřil M. Crichton, jehož knihu Říše strachu obsáhle rozebírá František Novotný.

Do Bulváru jsem vložil úryvek internetové „diskuse“, jaký je váš názor na zveřejňování podobných textů, zajímá to někoho? Jaký názor na to mají čtenáři IK, kteří jsou ušetřeni podobných způsobů komunikace.

Na straně 30 najdete rozhovor s Martinem Šustem převzatý ze serveru Fantasy.cz, není to tedy jen internetový obchod, ale i dobrý zdroj SF informací.

Předplatné IK

Dobře si prohlédněte obal, ve kterém jste dostali tento IK; pokud máte za jménem v závorce (*), nemáte podle databáze předplacený rok 2007. Je možné, že jste třeba i letos předplatné zaslali, ale neudělali jste to loni. Mnohaletým čtenářům jsme po několikalet poskytování různých odkladů a výhod. Ale očekáváme i jistý zájem ze strany abonentů. Chyba může být i na naší straně. Pokud tomu tak je, tak se omlouváme, ozvěte se, vynadejte nám mailem či jinak a vše dáme do pořádku. I vynadání považujeme za projev zájmu a je nám milejší než mrtvý brouk. Pokud z nějakého důvodu nemůžete v nejbližší době zaslat předplatné, k mailu se snad dostanete, jinak je tento Interkom opravdu poslední, který jsme vám zaslali.

Mnoho příjemných chvil s Interkomem přeje

Zdeněk Rampas a redakce IK

Kalendář akcí ke dni 23. 1. 2007

Datum	Název	Místo	Poznámky
16.-18.2.2007	Trpaslicon	Praha	
23.-25.2.2007	Vítězný únor	Březová	
10.3.2007	Sklípcon	Němčičky	
23.-25.3.2007	Elfcon	Havlíčkův Brod	
23.-25.3.2007	Eroticon	Praha	
31.3.2007	Vidoucí - Uzávěrka		
30.3.-1.4.2007	S-con	Praha	
13.-15.4.2007	Jarní porada Fandomu	Březová	
13.-15.4.2007	Slavcon	Bratislava	
??2007	Taurcon	?	20.-22.4./11.-13.5.
27.-29.4.2007	Con otevřeného hraní RPG	Praha	
3.-6.5.2007	BookWorld Prague	Praha	
5.5.2007	Ceny ASFFH - Vyhlášení	Praha	BookWorld Prague, 13:00-14:20
?5.2007	Vartacon	Banská Bystrica	18.-20./27.-28.
?5.2007	Porada Fandomu na Slovensku	Banská Bystrica	Vartacon, 18.-20./27.-28.
24.-28.5.2007	Star Wars Celebration	Los Angeles	
?6.2007	Gateway/Ártjaro festival	Budapešť	Con Visegrádské čtyřky
1.-3.6.2007	Dementcon	Hájenky u Třebíče	
8.-10.6.2007	Opatcon speciál	Broumov	
22.-24.6.2007	Parcon	Nitra	
29.6.-8.7.2007	Festival Fantazie	Chotěboř	
13.-15.7.2007	Star Wars Celebration	Londýn	

interkom

INFORMAČNÍ SERVIS ČESKOSLOVENSKÉHO FANDOMU

číslo 1-2/2007 (234)

Adresa redakce:

INTERKOM

Letecká 6,
161 00 Praha 6, ČR

tel.: pozor změna, sloučen s faxem
v prac. době +420 224 239 645
tel., fax: +420 233 313 093
e-mail: ram@apro.cz
<http://ikarie.cz/interkom>
<http://interkom.scifi.cz>

Šéfredaktor:

Zdeněk Rampas, MCL

Redakční kruh:

Richard Klíčník
S korekturami pomohla Michaela a
Jan Vaněk jr.

Autoři tohoto čísla:

Petr Čáslava, Libuše Čermáková,
Jana Dvořáčková, Martin Gilar,
František Houdek, Jaroslav Houdek,
Jarek Kopeček, Jan Kovanic,
Daniela Kovářová, Lucas, Jakub
Marek, Marvin, Dan Newman,
František Novotný, Richard Podaný,
Zdeněk Rampas, Jita Splítková,
Šumař, Jiřina Vorlová, Vortavor

Sponzoři tohoto čísla

Jirkové Doležal a Grunt

Vychází nepravidelně.
Uzávěrka tohoto čísla
byla dne 6. 2. 2007

ISSN 1212-9089

Všechny články a recenze
© INTERKOM

interkom 1-2/2007

Hvězdný bulvár

Odposlechnuto

Českem je třeba běžet opravdu rychle.

Komentář Radiožurnálu ke zprávě, že už v Kladně byla německému běžci ukradena jeho výbava na běh okolo světa

Vysvětlivky: ● Praha (nepodepsané ZR), ■ Brno, ▲ jinde

■ **25. listopadu** jsme navštívili HerDen, který byl oproti loňsku, řekněme „komornější“. Díky tomu jsme si ale mohli párkrát zahrát zdarma Viva il Re! (vypečená jednoduchá hra) i novinku Thurn und Taxis (po přelůštění pravidel celkem snadná a dost zábavná). Po akci následovalo několik pokusů o večeři, kdy jsme chtěli mj. otestovat vytipovaný podnik U Boba (navzdory provozní době měli zavřeno) a skončili v King's Head (příjemný podnik, ale s britskou schopností udělat i dobré jídlo méně chutné).

Marvin

● **25. listopadu** jsem dostal SMS od RIP, že mají čtyři štěňata, tak ho zase nejmiň po celé šestineděli neuvidím :-)

■ **27. listopadu** bylo odvážně navštíveno filmové představení Borat. Ještě po týdnu jsou moje pocity stále dosti smíšené (i když většinou jsem se bavil).

Marvin

● **27. listopadu** se knihkupci změnili na podavače Stroncía. Večer byl v RUR Filip celý zničený, já bohužel také, byť z trochu jiných důvodů, takže jsem ho nedokázal náležitě politovat.

● **30. listopadu** jsme se s Islingtonskou mládeží nesešli v Krakatu, leč v redakci Interkomu. Jako obvykle jsme na začátku zařadili pár fanzinů, ale pak se na stole nějak objevily lahve s dobrým vínem a asi tušíte, jak to dopadlo.

Nicméně v archivu ceny Karla Čapka je v posledních dvou letech docela nepořádek, musíme udělat další pracovní večírek s tímto tématem a udržet lahve co nejdéle zavřené.

■ **2. prosince** se u A+A uskutečnilo pracovní-herní odpoledne, kdy jsme i za pomoci lahve marsaly dotvářeli naši mapu brněnské mhd upravenou pro Ticket to Ride. Vytvořit hratelný systém cílových stanic se ukázalo obtížnější, než se zdálo, ale nakonec jsme úspěšně dohráli dvě hry (jednou za použití pravidla o nádražích), první jsem vyhrál a v druhé se o prvenství dělil.

Marvin

● **4. prosince** proběhl v prostorách Petřínské hvězdárny křest knihy *Satelitní atlas světa*, vydala ji MF, křtil Marcel Grün. Našli jsme i chvíli na pár slov, omlouval se, že nemohl na Minicon, vedle spousty práce měl i narozeniny, dodatečně blahopřejeme. Přišel i Karel Pacner, chystá druhý díl Kolumbů.

Večer jsem pak vynechal RUR a spolu s Jolanou (a dodatečně i Michaelou) jsme vyrazili na sídliště Novodvorská, kde měli Inka a Petr Hanušovi vernisáž

počítačové grafiky. (Bohužel skončí, než dostanete tento IK, a tak vás ani nezvu.)

● **5. prosince** jsem se zastavil v RUR Čáslavské, abych alespoň trochu odčinil včerejší absenci. Chválil jsem Filipa, že mají a prodávají Persepolis, on měl nějaké malicherné výhrady, že autorka maluje podobně jako David B., to mi samozřejmě nevádí, mě vedle kresby zajímá i o čem se kreslí, a jestliže David B. si v teple po vydatné svačince kritizuje kapitalistickou prohnílost současné Francie, Marjane Satrapiová kreslí, to co zažila na vlastní kůži.

● **6. prosince** se RUR schází na povídání s biologem Jaroslavem Máchou středečníci. Toho můžete potkat na Pragoconu, kde bude mít přednášku. Škoda, že jsem ještě nebyl zcela fit po zubařském zákroku, a tak jsem poslouchal poněkud nesusoustředěně.

● **7. prosince** se u mě zastavil RIP, jen na skok, kvačil také k zubaři, jak jsem mu rozuměl. Večer jsem po čase pobyl v Krakau, Silvie Alexis mi předala hodnocení nějakého románu a pak jsme s Jolanou poseděli u stolu s islingtonskou i jinou mládeží a společně se těšili do Brna.

Fenixcon

● **8. prosince** odjíždíme s Karlem Petříkem do Brna na Fenixcon. Podtitul mého vyprávění by mohl být: *Con k sežráním aneb jak ujet 20 000 mil nad Brnem a zůstat na místě.*

Někteří fanové dodnes nezapomněli na Houšťku, na tu neblahou ubytovnu Berounského Parconu, a na to, jak cestou na ní, potažmo z ní strávili podstatnou část conu. Na Fenixconu jsem měl podobný pocit z cestování výtahem hotelu Avanti. Ovšem co do příjemnosti se to asi nedá srovnat, alespoň nevím o nikom, kdo by si dal ještě jednu Houšťku jen tak z legrace, zato výtahové party se v sobotu večer zúčastnilo fonoušků co by se do výťahu vešlo.

Na straně 11 si o Fenixconu přečtete víc od Jany Dvořáčkové a možná své svědectví časem dodá agent Miles, takže já přičiním jen pár přetřehů.

Místo uzveného u Klíčnicků jsem absolvoval společnou poradu ČS Fandomu o termínu Parconu, věc, ve které mám od začátku jasno, ale kterou nechci nijak ovlivňovat. Nedalo mi to, abych si nepřipomněl, jak mi nedávno dva fúlpasové znechutili diskusní fórum NYX, když tam vystavovali své dohady o výhodách a prebendách presidenta ČS fandomu. (Pravdou ale je, že ani ta Porada nebyla nijak nepřijemná, kde jinde se potkám s Šimonem, Lulu, Al Akšou a dalšími členy Rady slovenského fandomu. Ovšem ještě teplé uzvené má také něco do sebe, věřte zkušenosti starších.)

Znavení tradiční oslavou narozenin Richarda Klíčnicka jsme setrvali v družném hovoru ve foyeru druhého patra. Lucasův soudek piva a vodní dýmka vhodně dotvářely atmosféru, kterou rušily jen občasné (asi každých pět minut) zastávky výtahové párty. Po čase jsme začali vymýšlet protiakti, našťastí jsme zavrhlí myšlenku vystříkat výtah při další návštěvě šampaňským či hydrantem a pouze jsme místnost přestavěli na bezpečnostní ochoz v pavilonu šelem v ZOO, odkud se civilizovaní lidé dívají na exotickou či obtížnou zvěř. Pak jsme jen čekali, až párty zase přijede. Nejela dlouho, až jsme si ji sami přivolali. Jaké bylo naše překvapení, když se v kabině místo bandy zdivočelých fanoušků objevil hotelový personál, který někde v prostorách recepcie párty z výtahu vypudil.

Brňáci jsou opravdu pečliví, kde jinde potom, co někoho v přízemí vykáží z výtahu, kontrolují ještě ve všech patrech, zda tam opravdu není.

● **11. prosince** v RUR líčím zážitky z Fenixconu, Filip jako každý rok lituje, že F. je v tak (pro knihkupce) nemožný termín.

● **12. prosince** jsem dal do tisku poslední Interkom roku 2006.

● **13. prosince** rozeslal Lucas zápis ze společné porady ČS fandomu, viz strana 7.

● **14. prosince** v Krakatitu jsem dal Silvii A. k posouzení povídky, které Milan Petrák nashromáždil pro sbírku *Cynická fantastika*. Jsem zvědav, co jim řekne čtenář bez předsudků vůči českým autorům :-).

V mailu jsem našel dopis od **Radky Klímové** (kdysi členky sfk Slan), shání aktuální adresu **Filipa Bezděka**, ale ani já ji neznám.

● **15. prosince** jsem se vyčerpal na večírku Apra a bylo to pak znát na celém víkendu, kdy jsem pro SF vůbec nic neudělal.

● **16. prosince** u Viktora Janiše proběhl Klímovský večírek, nevím, zda vám o něm někdo napíše, jediná vhodná drbna (já), byla u Čermákových na Vánoční besídce.

● **17. prosince** jsme pro únavu ze včerejška nedorazili na vinné soiree u Peti Pavelka. Snad nám to promine, ostatně s větší částí účastníků jsme se viděli u Čermákových.

● **18. prosince** mě děvčata v RUR překvapila spoustou dárků, musel jsem se stydět, že jsem letos stejně jako v minulých letech nevymyslel, co bych jim dal já, a že jsem na vymýšlení měl celý rok.

● **19. prosince** jsem strávil velmi příjemný podvečer s Honzou Poláčkem, Vaňkem jr. a Ondřejem Müllerem. První dva jmenovaní nebyli zcela fit, takže setkání bylo jen krátké :-).

Ondřej mi donesl van Vogta, ke kterému napsal velmi podrobný a fundovaný doslov, ten by mohl suplovat další kapitolu z neexistující učebnice Jak psát o SF.

● **21. prosince** jsem během dne navštívil nakladatelství Triton, Epoque a Jalna (v posledním zmíněném jsem nafasoval Interkom, ve zbývajících recenzní výtisky). Vše jsem pak distribuoval v Kraku. Tam bylo docela živo, četní scifisté se zde srazili, aby dostali nebo dali dárky. Namátkou Petra Neomillnerová, Stáňa Lálová, Scarlett a Ritchie a Hanina Veselá s kamarádkou Janou Dvořáčkovou, Mirek Žamboch, Paří, Peťo Pavelko, Vojta Čepelák s přítelkyní, Jakub Marek, Martin Šust, za kolektivní připomenu souklubí Islington, Syndrid, Červený trpaslík, dále Klub Julese Vernea, Jiřina Vorlová zde dohlížela na řádnou cirkulaci CKČ mezi Honzou Macháčkem a Vaňkem jr.

Většinu z nich jsem něco dal nebo od nich něco dostal (Egone díky za **Vic než 24 hodin** od Jany Rečkové), nepominul jsem ani místní, dole jsem pohovořil s Netopejrem, který chystá obměnu a profesionalizaci posádky knihkupectví, nahoře s Vlastou a Michelle, převážně o Interkomu, Vlasta slíbil, že také napíše, jak k SF přišel.

Silvia Alexis mi posoudila balík povídek, Vlád'a Němec mi jich hned nový donesl a od pohledu šilený román cca 700 nstr. si ale nedal vnutit nikdo, takže jsem jej táhl, potom co jsem si popřál s většinou přítomných, domů.

● **23. prosince** u Filipa, zaplatil jsem dluhy, odnesl si bafoh knih, kdy je přečtu, nevím, jediné že bych našel někoho, kdo si nechá vnutit převoznické veslo Interkomu. Na něm, tedy na převodu IK do html, dělám i o Vánocích, a jde mi to jak psovi pastva, tak pět řádek kódu denně, nevím, zda bych se uživil u MŠ?

■ **24. prosince** se nás sešlo ve Whisky shopu na tekutého kapříka skutečně mnoho (i když ctitel tradic Záviš chyběl). Kromě původně vyvoleného Ardbegu – Airigh Nam Beist se podávaly i další dva vzorky ze SMWS plnění a whisky této chvíle – Christmas Malt od Gordon & MacPhail. Pochopitelně bylo k dispozici i vánoční cukroví a tak se všichni v dobré náladě rozešli k svátečním stolům.

Marvin

● **27. prosince** jsem vykonal návštěvu v zásilkovce Dupress v Podolí, pak jsem zašel do Macrozu, kde jsem za pultem zastihl Karla Marhu a kde jsem si koupil poslední dvě Fantázie. Schválně se zeptám Martina Šusta, zda je má, on se rovněž snaží udržovat si v nich přehled

■ **27. prosince** jsme šli na film Spláchnutej do tradičního kina Lucerna, až na chladný sál to bylo v pohodě. Film samotný se říti vpřed dost zběsile, takže divák nestihne zaregistrovat všechny vtípky a detaily, ale zase se nenudí. A oproti většině digitálních animáčů je tu osobitý styl a taky dost výrazná a zábavná britskost.

Marvin

● **28. prosince** pořádáme v Krakatitu malé posezení s Frantou Novotným, dělal pro TV24 pořad o Vánocích a napadlo jej udělat pořad o soužití židů a obyvatelstva v českých zemích v uplynulých staletích. Zeptal se na pár podrobností Honzy Kovance a v následující hodině se nikdo jiný nedostal ke slovu.

Nicméně jsem si ještě stihl popřát s Peťou Pavelkem, Hadařim, Failem a Egonem a pak hned domů užít si sváteční atmosféru a programovat Interkom.

A ozval se mi Richard Podaný, poznal se ve článku o chlastáci soutěži pro knihkupce. Hádejte, do které kategorie zapadl?

■ **28. prosince** opět návštěva kina, tentokrát jsme viděli snímek *Malá Miss Sunshine* – malý film pro malé kino, jako je Lucerna. Příjemný a osobitý, na nic si nehraje.

■ **30. prosince** navštívena výstava na Špilberku *Sága moravských Přemyslovců*, navzdory počasí se našla i udržovaná cesta, takže jsme se nemuseli jít klouzat. Samotná výstava byla vcelku rozsáhlá, rozdělená do dvou částí, expozice byly spíše konvenční, netradiční byly rozdávány Přemyslovské svitky (noviny složené ze středověkých zpráv), kterými si pořadatelé také ulehčili práci s popisky exponátů. Z místnosti, kde byla časová osa znázorňující vládu jednotlivých Přemyslovců v Čechách a na Olomoucku, Brněnsku a Znojemsku, si návštěvník odnesl poučení, že se všichni jmenovali podobně, každý se mydlil s každým, včetně sousedů, případně navzájem uzavírali spojenectví proti druhým, do toho přidejte svatby, spiknutí, zářáření.

■ **31. prosince** se u nás konal jeden z klubových Silvestrů (další pořádal Klikin), tentokrát pojatý jako *Penquin party*. Vzhledem k menším prostorám jsme se pohodlně vešli, vypili dvě láhve vína, spoustu nealka, ochutnali nějakou tu whisky, pojedli chlebičky i něco z hromady sýrů a uzenin. Tentokrát se na ovocný salát nezapomnělo, byly k dispozici dokonce dva a byly rozdány direktivně v osm. Z her jsme si zahráli nenáročnou Marvinovu cestu vesmírem a náročné Fany, fanouše a fanatiky, které jsme k našemu velkému překvapení dohráli, dokonce hodinu před půlnocí. Následoval sekt k novoročnímu připitku na ulici a na druhý pokus se povedlo odpálit i ohňostroj (zápalná šňůra zhasla, takže jsme se poněkud odchýlili od instrukcí na téma co dělat, když odpálení selže), město se topilo v mlze a následně i čmoudu z rachejtli. Pak se jen klábosilo a druhá vlna návštěvníků se zvedla na rozjezd až kolem půl páté.

Marvin

● **1. ledna** stále převádím IK do HTML, snad to stihnu do poloviny ledna.

● **2. ledna** jsem se v knihkupectví Netopejr zastavil u Karla Petřiky, který má v tento veškerému slavení nepříhodný den narozeniny, a pak jsem zašel na kus řeči se Silverem, který mě lákal, abych popatřil na jeho nový klub. Z toho nejspíše sešlo, protože v Krakatitu seděl jen s Pavlem Weiglem a jednou fanynkou Jakuba Vandrovce (kterou mi navíc zapomněl představit).

● **4. ledna** mě Pepa Mlok Vašát upozornil na chybu na stránkách Akademie, vyžádal jsem si vysvětlení a získal výklad o dějinách Šumperských SF klubů.

Večer v RUR mi mládež vytkla, že jsem autory článku o Podzimní poradě, včetně Harva, označil za Islingtonskou mládež, když Harv není jejich členem. Musel jsem jim naznačit, že tuto trapnou epizodku snadno vyřeší, když mu nějaké členství, třeba čestné, udělí.

■ **5. ledna** proběhlo v rámci pátečního setkávání ve Whisky shopu vyhodnocení docházky. Podle konzumačních lístků nikdo nedosáhl 100% účasti a na prvním místě se společně z klubu ocitli (v abecedním pořadí): H.T., Pet a Záviš (čtvrtým byl Žiži, který do té společnosti rozhodně zapadl). Všichni byli po zásluze odměněni SMWS plněním Pittyvaich. Dodatečně se ukázalo, že Záviš jen tak mimochodem zároveň ten večer dosáhl 300. vzorku single malt, opět skvěle načasováno.

■ **6. ledna** se konalo herní odpoledne u A+A, neboť si pod stromeček nadělili několik nových her. Vzhledem k tomu, že počet účastníků přesáhl maximální počet hráčů u většiny her, hrály se většinou paralelně dvě hry zároveň. Na úvod jsme si tedy nalili Cianti a pustili se do *Ticket to Ride*: Brno, přičemž díky občerstvovacím pauzám se hra trochu protáhla. Pak jsme se občerstvili pro změnu portským a pustili se souběžně do dalších her: *Poštovní Kurýr* (Thurn und Taxis), *Poprask na pastvině*, *Zahrady Alhambry*, *Tajemství labyrintu* a oblíbená *Jenga*. Mezitím už čas pokročil, tak jsme si na závěr prohlédli pár upoutávek na filmy a rozešli se na mhd.

Marvin

● **7. ledna** jsem konečně dotáhl webový IK do použitelné formy, padly na to Vánoce, ale co bych dělal jiného. Mým krédem je Sloužím :-)

● **8. ledna** vystavuje JTP Interkom asi za rok a půl na web. Na doménu scifi.cz dám asi až definitivní verzi. (Obměna je tam méně pružná :-).

Večer jsem se na chvíli zastavil v RUR, bych pohovořil s Jirkou Pavlovským, který tam seděl místo chořícího Filipa. Hlavně mě zajímal jeho názor na sitcom *Black Books*, kdo jej zná, jistě již postřehl, že základní schéma seriálu se až podezřele podobá vztahům v Čáslavské 15. Nejsem příliš rafinovaný tazatel, takže dodnes nevím, zda si Jirka uvědomuje, že o sitkomech nejen píše, ale v jednom i žije.

● **9. ledna** se v Tritonu dovidám, že tiskař slíbil další svazek *Paralelních světů* expedovat do 15.

Spolu s Jirkou Doležalem makáme na seznamu Akademie, je to letos kvůli odhlasovaným reformám potřeba dřív.

● **10. ledna** se poprvé v roce 007 scházejí v Krakatitu středečníci. Chtěl jsem se zeptat, o čem by dnes psal Jules Verne, ale Flad měl neobyčejně žvanivou náladu, zavaloval nás takovou spoustou (Jarek Kopeček by řekl pitvorných) podrobností ze svého studentského života, že mu asi málokdo z přítomných mohl rozumět, natož aby jej to zajímalo. V tlachání mu stačila jen Jita, i když i ta přiznala, že již zažila čestnou porážku potom, co se seznámila s Dart Zírou, která ji pustila ke slovu, jen když dopijela pivo.

● **15. ledna** dopoledne blábolím s Frantou Houdkem v Radiu Leonardo. Tedy blábolím já, Franta mluví jak kniha. Měla to být upoutávka na středeční besedu v Městské knihovně s tématem *O čem by psal dnes Jules Verne*.

Večer se scházíme s uzdraveným Filipem, obětavá děvčata Tiry a Bí mi vrátila hodnocení dvou rukopisů, oba šilené.

● **16. ledna** si Františka Vrbenská dala říci, odešla se po domluvě Anny Šochové léčit z chřipky a slíbila, že vydrží nejméně týden bez práce.

● **17. ledna** proběhla Vernovská beseda, Franta Novotný a tuším že i Šaman ji velmi chválili, já ale musel vydělávat a trochu chystat vydání dalšího IK.

● **18. ledna** dokončuji první verzi *Orientačního seznamu Akademie* a rozesílám ji obvyklým kritikům a šfouralům :-)

Úplně jsem zapomněl, že jsem slíbil v Kraku probrat se dvěma autory jejich dílka, pobýli jsme s Michaelou jen krátce a pak jsme se s Netopejrem zastavili na oslavách narozenin Petry Neomillnerové v Nové legendě. Znal jsem tam vlastně jen

Petru, jejího Karla, jejich dcerku Niky, Martina Šusta, Toma Němce, Ondřeje Jireše a Vlada Rišu. U ostatních jsem si nebyl jist, jestli jsou z okruhu Pevností nebo Petřiných aktivit na poli S/M. To právě vzrůšo jsme zažili ale až při cestě domů zpestřované orkánem, jehož jméno mi vypadlo (Kiril :-).

● **19. ledna** jsme s Vilmou narychlo svolali do Korunní večírek. Původně měl být bez dětí, ale skautský tábor, kam měly být Alžběta a Hedvika deponovány, byl pro strach většiny rodičů z orkánu odvolán. Tak jsme alespoň mohli ocenit, jak to všem čtyřem Klímovic holkám sluší, když jsou jednotně na krátko.

Nedošlo nám, že Viktor, který se s Honzou Kantůrkem dali na společnou dietu, nepije ani víno; aby nám jako obvykle nepomluvil naše, spolehli jsme se, že donese sám. Namísto degustačních rozkoší nám Viktor připravil zážitek kulturní, když z listu přeložil kratší povídku čínské autorky (z angličtiny :-). Základní schéma se podobalo Kunderovu žertu, ale jinak k sobě měly asi tak daleko jako *Švejk* k *Nahým a mrtvým*. Ušetřím vás drastických podrobností, abych vás nepřipravil o chuť k jídlu.

● **22. ledna** v RUR nám Filip svým fotoalbem připomněl příjemné chvíle letošního Eroticonu.

● **23. ledna** Jiřina připomněla, že je třeba nominovat Ludvíka a Mloka. Františka Vrbenská si ve svém nominačním příspěvku posteskla, že je tolik práce, která zůstane neoceněna. Zadumal jsem, co mě v uplynulém roce potěšilo, vzpomněl jsem si na Eroticon a nominoval Irisu.

Večer se konalo KJV s Jardou Olšou jr. jako přednášejícím. Vměstnal do hodiny velmi kvalitního vyprávění svou šestiletou africkou zkušenost. Nenechal se rozhodit ani přítomnými tlačaly, kteří na přednášky nechodí poslouchat, leč vyrušovat, brzy ale i ti pochopili, že se zde mohou dovědět něco, co si v novinách nepřečtou, a že to i pro ně může být užitečnější než se blýsknout svou vtipností.

Výsledný dojem nebyl, zvláště pro Afričany žijící v Africe, příliš optimistický, od přednášky Afrika, prostor bez/naděje se mnoho nezměnilo a asi nic k lepšímu. Zajímavá byla SF exkurze, jak by naše dějiny ovlivnilo, kdyby Československo získalo po první válce nějakou kolonii, konkrétně Togo. Beneš by nebyl jako soukromník někde v Londýně, ale usídlil by se v koloniích, v tomto případě jen pár set km od místa, kde trucoval de Gaulle. Nedošlo by asi k námluvám s bolševiky, košickému vládnímu programu atd...

● **24. ledna** dopoledne jsem udělal tu chybu, že jsem reagoval na SF konferenci, když mi Vašek Pravda vyčítal, jak si mohu dovolit nominovat Eroticon, když je tu tolik jiných akcí, doslova: ... v Čs. fandomu jsme se nedočkali ocenění ani za první Eurocon v ČR, ani za jeden FF, tak výrazně se odlišující od ostatních conů, takže se nelze divit, že tací jako Zdeněk budou radši pracně hledat pidinominace, jako je tato. A budou pomíjet desítky mnohem významnějších aktivit, které různí fanoušci fantastiky dělají, jen proto, že o nich nemají ani páru nebo jejich tvůrce prostě nemají rádi.

Na to já bezostyšně přiznal, že mám celé dny, kdy si ani nevzpomenu, že existuje nějaká Chotěboř a FF fantazie, doslova:

Vaška mohu ujistit (ale asi jej tím nepotěším :-), že když jsem pod vlivem Františčina povzdechu probíral aktivity uply-

nulého roku, vůbec jsem na existenci Chotěboře či FF nepomyslel. Opravdu jsem nesváděl duševní boj typu: Vašek and his boys jsou nejlepší, ale nemám je rád, tak kdo tu ještě zbývá, někdo nicotný a v jejich stínu prakticky neviditelný.

To psychicky neunesl Pavel Bačkovský a vyčetl mi:

že (zr) zcela ignoruje činnost klubu, který udělal nejvíce v propagaci fantastiky mezi mladými a novými fanoušky, že pomíjí činnost největšího organizátorského týmu conů u nás a co vše nového připravují, že místo konstruktivní diskuse dokáže akorát zesměšňovat a urážet.

Skutečně jsem někde přehlédl nějakou konstruktivní diskusi?, a čeho se týkala? Já postřehl jen zpochybnění svého práva nominovat podle svých zážitků a dojmů, naopak se zdá, že bych měl upřednostňovat věci, kterým nerozumím (*nemám o nich ani páru*), či jsem se jich vůbec nezúčastnil, třeba proto, že se ke mně jejich pořadatelé nechovají, jak by měli, a já se v jejich přítomnosti necítím dobře. A je urážející mít v hlavě i něco jiného než organizování jednoho konkrétního conu?

Tato rubrika by neměla být jen nějakým mým blogem, snažím se v ní podchytit rozmanitost fanouškovského života, v němž cony tvoří jen jednu část, pro nás pecivály ani ne tu nejdůležitější. Napište mi, dopisová rubrika je vám otevřena.

V podvečer se beseda Středečnicků v Krakatitu zvrhla v pábení o smyslu české historie. Petr Brodský svými žádostmi o vysvětlení pojmů obvykle dosáhl toho, že se zjistilo, že každý mluví o něčem jiném :-)

Vedle u baru proběhla velmi úspěšná schůzka Islingtonu, přišli sice opět jen dva členové, to je obvyklé, ale velkým úspěchem bylo, že přišli ve stejný čas a vůbec se potkali.

● **25. ledna** nás v Krakui Egon požádal o pomoc s vymýšlením tématu KJV na březén. Richard Klíčník mě upozornil na rozhovor s mladým autorem Janem Hlávkou otištěný v Ikarii, na dotaz, co jej zaujalo na české scéně, začal mluvit (slovníkem Vlady Riši) o mém rok starém vyjádření v televizi. Musí to být smutný život, čerpat veškeré informace z Ikarie a TV. Nejspíše ale českou SF nečte, a tak neměl o čem mluvit.

■ **25. ledna** ve Špalku navštíven nový český loutkový film Jedné noci v jednom městě. Po dlouhé době animáč, který není pro děti (uřezávané ucho ani obří prso ve Večerníčku nepotkáte). Snímek je, jak je v Česku zvykem, složen z povídek, v tomto případě ze tří, které se ovšem dále skládají s několika epizod. Proto je výsledek přehlídkou nápadů a vtipů, někdy dost dobrých, někdy průměrných, vždy však originálních a bizarních (a vždy s výborným animačním řemeslem).

■ **26. ledna** uspořádal Whisky shop v kavárně Reduta tradiční skotskou oslavu Burnsův večer. Podával se haggis i "omáčka" (Glengoyne, 17yo, Benriach 1988, Limited Release, Bowmore Cask Strength, Springbank 100 Proof - podle Závise nejlepší vzorek ochutnávký). Hrál tam dudák na dudy a došlo i na poezii (Robert Burns byl skotský básník).

■ **27. ledna** přeměnili A+A obývací v kinosál a promítli jsme si Děkujeme, že kouříte (zábavné a sarkastické), Renaissance (sci-fi noir vítězství formy nad obsahem) a V tom domě straší! (docela povedené, jen konec byl spíš akční než strašidelný) a závěrem krátké filmy od Pixar. Hostitelé napekli štrůdl a chle-

ba, připravili pomazánku, popíjelo se burgundské, whisky a ku-
bánský rum.

Marvin

● **29. ledna** přinesl Honza Macháček do RUR českou vlajku. Nedošlo mi hned, že ten náhlý obrat k vlastenectví souvisí s demonstrací proti americkému radaru.

● **31. ledna** se v Krakatitu na Středečnicích objevil sociobiolog Aleš Kuběna, během hovoru stačil v matlabu modelovat nějakou statistiku genofondu parazitů, ale chvílemi se jevil ukecaný skoro jako Jita :-). Pak se na kolu zastavil Jarda Olša jr., seznámil jsem ho s Jarkem Kopečkem, právě dopsal recenzi Války Zuluů, tak jsme si mohli vyslechnout dva ne zcela identické náhledy na jedno dílo.

Zdeněk Rampas

Zasedání Rady ČS Fandomu na Fenixconu – zápis

1. Martin Schuster a Ivan Afakša spolu s dalšími členy slovenské Rady informovali Radu ČS Fandomu o přípravách Parconu 2007.

a) navržení termínu akce – 22.-24.6.2007

b) přednesení důvodů posunu termínu z původně navrhovaného termínu

– pouze omezený počet termínů na pronájem prostor – 2 mož-
né

– kolize podzimního termínu s ComixSalonem – Istroconem (nové jméno schváleno původními pořadateli)

– finanční podpora sponzorů – stejná pro Istrocon, tedy nelze podporovat dvě akce v jednom měsíci – nutný odstup

c) Martin Koutný pověřený administrátorem CKČ Romanem Pulíkem potvrdil možnost vyhlášení cen v tomto termínu

d) omluva ČS Fandomu za nekorektní sdělení informace o plánované změně termínu.

2. Zástupce polského Fandomu Slavek Saczek předložil plnohodnotný návrh na společné pořádání národních conů Parconu a Polconu v roce 2009 v Českém Těšíně.

Pozvání na akce pořádané polskými fany v roce 2007

3. Rozhodnutí Rady ČS Fandomu:

V bodě 1. bylo ustanoveno společné hlasování Rad Českého a Slovenského Fandomu:

Pořádání Parconu 2007 v Nitře v termínu 22.-24. 6. 2007

HLASOVÁNÍ: PRO: 7; PROTI: 0; ZDRŽELO SE: 2

Návrh přijat.

Pro pořádek hlasování pouze Rady ČS Fandomu.

HLASOVÁNÍ: PRO: 3; PROTI: 0; ZDRŽELO SE: 2

V bodě 2. byla společnými Radami Českého a Slovenského Fandomu přijat návrh pro zpracování společného projektu Parconu a Polconu pro rok 2009.

Ustanovení Rady ČS Fandomu: Všechny tři zúčastněné strany předloží konkrétní návrhy projektu ke dni 22. 6. 2007 na Parconu v Nitře.

Mimořádné zasedání Rad Českého, Slovenského a Polského Fandomu pro projednávání věci Parcon/Polcon je stanovená na 23.6. 2007 v Nitře.

Lukáš "Lucas" Špulák, předseda ČS Fandomu v ČR

Dokončení ze strany 1 hranicemi fandomu. Františka jede přednášet prakticky kamkoliv, kde ji o to požádají, obvykle s obsáhlou a zajímavou přednáškou, navíc jen zřídka recyklovanou. Tuto práci věnuje fandomu bez ohledu na vlastní zdravotní, rodinné, pracovní či jakékoliv jiné problémy, nota bene vedle dosti rozsáhlé a kvalitní literární tvorby, jakož i četných příspěvků k teorii a publicistice. V rámci tvorby na hranicích žánru (například historických povídek pro trilogii Milana Myslivečka „Čas hradů v Čechách“), své práce v Národní knihovně a souvisejících přednášek nejen prospívá literatuře obecně, ale také často využívá příležitostí propagovat SF mimo fandom.

Ludvík

Kolektiv v čele s Petrem Hadatím Čápem (Jan Harvalík za SFK Palantír) – za oživení nebo znovuvybudování stránek o Zeměploše, za překlad dlouho odkládaného Průvodce po Zeměploše, neutuchající podporu mladých fanů, pořádání conů a linií na conech (Trpalicon, FF, FFs...) a za propagaci SF a fantasy s humorem.

Kolektiv lovců lidí Edita Duřková + Františka Vrbenská (Valter Ulbricht Scheiben aka Melkor za SFK Acorn Senec) – za zdravou výživu na Parconu a Fénixconu (Kanibalské hostina).

SFK Maelström (Jiřina Vorlová aka Aquila za SFK Atair) – za činnost jeho členů na poli fantastiky, ať už se týkala literatury, filmu, komiksu či RPG, kterou přispěli k programu na více conech, a vůbec veškerou aktivitu, s jakou se jako nový klub vrhli do práce ve fandomu i Fandomu, kterou by jim i letité a zkušené kluby mohly závidět.

Tomáš Němec (Slavoj Ševců za klub J. M. Trosky) – za odvalu, s níž poskytoval jako šéfredaktor v Pevnosti po celý minulý rok publikační prostor pro začínající autory v míře nebývalé. Rovněž za práci, kterou odvedl při propagaci a popularizaci nejrůznějších akcí fanoušků fantastiky.

Organizátoři Parconu 2006 (Martin Koutný za SFK Třesk Třebíč) – za to, že i přes veškeré problémy spojené s odřeknutím původního poskytovatele prostor na poslední chvíli a následným nuceným přesunem na náhradní místo dokázali uspořádat akci na důstojné úrovni.

Vlado Říša (Honza Macháček za SF&F Workshop) – za sbírku povídek Putování za jantarovým drakem. Vlado Říša ve svých pseudohistorických fantasy povídkách originálně mixuje ve fantasy dosud nevyužitě téma českých legend a pověstí s žánry alternativní historie, brakového čtiva a surrealistické prózy. Při četbě jeho textů jsem nevycházel z úžasu – a právě pocítit úžasu je to, co v SF, často marně, hledáme. Krom toho jsem se už dlouho tolik nezasmál.

Nakladatelství Triton (Jakub Marek za SFK Maelström) – za vydání teoretických děl v edici Trifid (Aleš Langer: Průvodce paralelními světy / Nástin vývoje české sci-fi 1976 – 1993; Jakub Macek: Fandom a text).

Irisa Wilhelmová (Zdeněk Rampas za SFK BC) – za uspořádání Eroticonu 2006. Irisa přišla s něčím novým a otevřela erotice a jejím autorům, provozovatelům a uživatelům dveře do fandomu.

Miroslav Žamboch (Roman Kresta aka Randalf za SFK Radegast) – za to, jak prorazil v zahraničí, otevřel přes JFK dveře novým autorům a vůbec všemožně podporoval fanoušky a cony. **JV**

NEHVĚZDNÝ NEBULVÁR

– což už není tak úplně pravda. V Permonikově, jak jsem si soukromě přejmenovala Most, něco jako bulvár existuje, ale známé je to jako třída Budovatelů. Není to tak úplně nejhorší, my tady dokonce máme i ulici dříve tak oblíbeného Marxe.

Před vánočními svátky se třída Budovatelů rozsvítila tolik, až mi skoro oči lezly z důlků. Je to tak – Bolku si pamatuju jako úsporně rozžářenou – aby se svítilo a moc to nestálo. Po odchodu do Vsi jsem zaznamenala, že soukromníci si taky potpějí na výzdobu: z okna jsem koukala na jeden báječně kýčovitě trpytivý balkón v bytovce. Konkurovalo mu pár svíčkama ověšených stromků v zahrádkách. Před obecnákem nás nikterak neoslňoval smrk, na kterém se skromně skvěly barevné žárovky, toť vše. A najednou – domácí a na tu parádu zvyklí mě vzeli vši tou městskou nádherou a věřte, že mé, četbou SF zocelené smysly byly ohromeny. Tolik žárovčiček, kde by mě napadlo, že už i u nás, nejen kdesi daleko na západě?

Šéfredaktor má vždycky pravdu, pochopila jsem. SF a hlavně horory jsou všude kolem nás a já nevydržím, abych je nepopsala – jak ve své moudrosti Z. Rampas i předpokládal. Stačilo mi sledovat systém permonikovského parkování. Maxisidliště, do něhož byl Most před o málo více než čtvrtstoletím převtělen, přímo vyzývá k porovnání se světem, jak ho vidíme my – a jak funguje, když zodpovědní nejenže na SF ani nepomyslí, oni něčím takovým okázale pohrdají. Tak se projevoval i režim, nedávno zmizelý v propadlišti dějin, a mostecké ulice jsou toho zářnou ukázkou. Kéž by ti, kdož tohle místo tvořili, měli smysl pro vědeckou fantastiku – a jestli ho měli, proč ho nepoužili? Na našem sídlišti se ulice mezi domy podobají středověkým. Nebýt panelových domů, člověka by nenapadlo, že tohle dílo je zcela novodobé. Není to tak dlouho, když jsem poslouchala projev jakéhosi zdejšího funkcionáře, který kázal o naprosté absenci dopravních problémů ve městě. Nemýlil se. Dokud auta jedou, je fajn, ale nedej Bože, chtějí-li vozidla zaparkovat. Město už kleslo tak hluboko, že občan si za asi čtyřtisícový peníz pronajímá parkovací místo. Tak jsou ulice lemovány cedulemi s espézetkami. Takhle to dopadá, není-li spolupráce mezi fantazií a realitou. A pak že je SF leda pro legraci. My přeci už dávno věděli, kam se naše civilizace žene.

Taky jsem okoukla nové dálniční tunely na trase do Němcka. Vypadá úžasné, když se v husté mlze objeví výrazná oranžová skvrna. Brána do pekel, nic rozumnějšího mě nenapadlo. Nebyla to ona, i když já letmo spočítala svoje největší hříchy, aby mi d'ábel něco nepřidal. Pak jsem už myslela na horský masiv, pod nímž se drze pohybuju, abych po dvou kilometrech jela do slunička. Sasko má asi smlouvu o počasí s někým hodně nahore, protože návrat probíhal dle obvyklého scénáře, ze slunička do mlhy a za hranicemi do pošmourná a deště.

Severní Čechy jsem si představovala ještě pošmournější, tak mi občasná ranní mlha připadá spíš pěkná. Vítr vane, venčím Bufo (jméno nesouvisí s krotitelkou upírů, ale s bufetem), stojím na vrcholu Kakacího kopce a koukám dolů, na Most, nad kterým se mlha převaluje tak svérázně, že Hněvín, vykujující nad tím bílým kotlem na protějším vršku, vypadá spíš jako létající talíř než jako napodobenina hradu. Je to výhled jako z Hvězdných válek, to mi můžete věřit.

Výlet do Litvínova je pro středočeskou venkovanku něco těžko stravitelného – a to jsem ani nejela tramvají. Kdo to neviděl, neuvěří. Nepřirozeně hrbolatá, útlými stromky porostlá krajina s jezery na místě, kdy už nejsou doly, mě nepřekvapí, na to už si zvykám. Ale vysvětlení, že vpravo je „Staliňák“ a vlevo „petrochemie“, mi vyrazilo dech. Zhlédla jsem konstrukce jako okopírované z Větřelce. Ta hrůza se táhne pár kilometrů podle silnice. Kdysi se někde tady stalo neštěstí a odsákala to tramvaj i cestující. To člověku běhá mráz po zádech. Jede se, jedete a – bum! My lidi máme tendenci se zlikvidovat, aniž by k nám museli Větřelci přijít. Stačí jim v klidu počkat, až se dostatečně vyblbneme, tedy až vybudujeme dost ohavností, schopných nás čistě náhodou zničit.

Při příležitosti výletu jsem zhlédla i medializovaný Horní Jiřetín. Ona to není malá viska pod Krušnými horami. Je to lokalita podstatně větší než Ves, s nedávno dostavěnými či čerstvě opravenými domy – a s kypou hned za ploty zahrad. Kypa je hromada, která má hodně společného s hlinou, vyhrnutou z povrchového dolu. Při obhlídce Horního Jiřetína jsme ujeli tři kilometry a já se dozvěděla, že existoval i Dolní, leč ten už těžba spolkla. Dívala jsem se na kraj, přeoraný mamutími stroji, poníčený a bolavý. Kdyby Země mohla křičet, tady by asi řvala. Existence lokalit podobných té mostecké dokazuje, že teorie o Zemi jako o živém organismu je nesmysl, vždyť by nás už dávno musela shodit, případně vyhubit jako mimořádně škodlivé a obtížné parazity.

Už dlouho jsem nepotkala živou ovci. Avšak Bufo, které se denně věnuju, je nad celé bečící stádo. Jako by z oka vypadla tomu pejskovi z reklamy. Je mnohdy kolemjdoucími obdivovaná a tudíž i marnivá. Bojí se velkých pejsků, na které štěká doma, za zavřenými dveřmi a z balkónu. Má lidskou povahu, až na to, že je věrná a přátelská. Děláme si společnost, já jí vypravuju, ona soustředěně naslouchá a pak začne chrápat. Při spaní vydává čistě mužské zvuky. Od oné památné letní noci, kdy ji děsilo skučení větru a já s ní v kuchyni proseděla několik namáhavých hodin, je přesvědčena, že mou životní náplní je likvidace každého nepřítele, který se k Bufoince přiblíží. Zklamala jsem, neodehnala jsem petardy, kvůli kterým se nejen ona hrůzou trásla celou silvestrovskou noc. Ještě jsem si neujasnila, proč je nezbytné vydávat na konci roku peníze za rachejtle, které jen třísknou, zasmrdí, hodí pár jisker do tmy a vyděsí většinu místních panelákových psíčků. Že by tyhle aktivity zajistily víc štěstí do nového roku? Nebo nějaký jiný, blíže nespecifikovaný zázrak? Nebo je ten silvestrovský kravál příznakem vzrůstající životní úrovně? Kde to podivné nutkání vzniká? Máme snad nějakou zatím nerozpoznanou genetickou predispozici? Já o tom doopravdy začínám přemýšlet, hledám hlubší smysl, popřípadě příčinu a moje hlava je z toho celá polámaná. Hledat v lidských činnostech logiku, to není úkol pro blondýnu.

Přesto si dovolím vyslat do světa, co jsem zaslechla od jedné paní v parku: „V Mostě sice prachy nejsou, ale je tady fajn.“ No, prachy tady přece jen budou – alespoň tolik, aby se koupily rachejtle a petardy – a člověk se zase jednou parádně zviditelnil, i kdyby měl šlak trefit všechny psy a penzisty v okruhu deseti kilometrů.

Libuše Čermáková

Ad Nehvězdný nebulvár

Větrná hůrka se hlásí.

V létě jsem se na Parconu při loučení těšila na nové vyhlídky, na novou práci. Povedlo se, jako správný pachatel jsem se po letech vrátila na místo činu. Zase jsem redaktorka v místních novinách, ale nemyslete, žádná trapná drbárna. Skutečný, původní týdeník, neditrigovaný nadnárodní společností.

Mezi největší problémy patřil dostatek místa na fotbal a výsledky kuželek, protože přece nemůžeme nic krátit na úkor druhých. Všechny důležité tabulky a přehledy byly spravedlivé jak z Hazlova, tak Aše. Trable nastaly, pokud fotbalová Jiskra dostala nakládačku, protože náš pilný zpravodaj odbyl takový zápas krátce a jasně, zatímco při vítězství nebo vydržené remíze líčil utkání minutu po minutě. Nešetřil superlativy a leckterý komentátor by mu jeho obraty záviděl. Prohra tedy uvolnila prostor pro remcání, že kuželkáři jsou na pülce novin a kopaná v jediném sloupku!

Na mne padla kultura a tím pádem čarování. V téhle době, až do prosince, tu ani kino nehrálo. Ono se pro mnou vyvíjenou činnost používá rčení „udělat z prdu kuličku“, ale doznávám, že někdy dostatek ani oné základní substance nebyval. Tu a tam nějaká vernisáž, jenže na tu lítla kolegyně a fotila, já smetala pouhé drobnosti. Však jsem také vzkřísila svou někdejší rubriku střipků, kde se dalo tvůrčím způsobem dostatečně vyžívat na počtu nově vyměněných značek a chvále sběru odpadků.

Drze jsem se vrhla na anonce všech pořadů. Psala o kapekách, o kterých ani moji kluci nic neuměli říct. Jo, takový svižný alternativní rock s invencí, příměs funkky a blues, hiphop a gothic metal... Fakt jsem si občas poslechla ukázkou a připadala si děsně investigativně.

Stejně to bylo celkem fajn. Hlavně, že jsem mohla v pohodě jezdit do školy a studovat, i čas na povinnou literaturu se na-

šel. On to přece jenom není žádný špás, vyvzpomenout si „vejšku“ ve věku dvojnásobném, než má většina študáků.

Doznávám, že hlavně před zkouškami jsem měla hlavu ne jako meloun, ale přímo dýňovitých rozměrů. Kdepak, nejsem jedničkářka, ovšem tím pádem jsem dopřála exkluzivní zážitek svým potomkům. Kdopak si kdy mohl vychutnat, že sraští obočí a s naléhavou přisností v hlase vlastní matku pokárá: „Dvojka?! Jak to, že dvojka, proč to nebyla jednička?!“

Ono se těch specialitek událo víc. Jednou takhle do redakce kdosi volal, že si podá inzerát na volné místo. A diktoval: střední školu takovou nebo makovou, dobré je pedagogické minimum nebo praxe v sociální sféře, ideálem vyšší odborná alespoň načatá... Když vyjmenoval, co by chtěl, povídá kolegyně: „A může mít tohle všechno dohromady? Já bych tu někoho měla.“

Takže jsem od prvního ledna nastoupila jako paní sociální u staroušků, v létě to mám lesem tak tři kiláky. Nebo povětrím, když už vlastním Koště. V rámci příjemného začátku roku mi totiž synek (konečně!) dodělal webové stránky.

Jestli jsem na něco nezapomněla? Ale ano, píšu. Sice jsem občas měla termínů uzávěrek plné zuby a z počítače se mi dělalo šoufl, ale odreačovala jsem se – psaním. Fejetony a glosy pro Subjektivník, nové povídky, úpravy předchozích hříšků, smísla jsem si na seminárkách. Zní to možná šprtsky, ale jak se to vezme. Osladila jsem si povinnou práci studiem pramenů, do kterých bych se jinak dvakrát dobrovolně neponořila. Takový Lévi-Strauss se totiž nechte tak lehce jako třeba Švandrlík. Když ovšem šfoukáte v textu kvůli vhodným citacím, začnete se i do Platónovy ústavy. Brr.

Vraťme se radši do známých oblastí. Jistě oceníte, že jednušku z psychologie mi doklepli zrovna vampýři našich zemí.

Ať mne osud vláčí jakýmikoli sférami, věrná zůstávám :-!

Anna Šochová

PRAGOCON 2007: Několik povrchních dojmů z Pragoconu aneb Proč jsem tam byl

Na Pragoconu jsem byl, protože se conal téměř pod našima okny. A tak jsem si mohl užít pátek i klasickou sobotu do přespůlnočního času. A pak zalézt do vlastních dušen.

Na Pragoconu jsem byl, protože jsem chtěl vidět přednášky Tess a Františky Vrbenské a také manga.

Kontrolní otázka: Proč nebyla na Pragoconu taktéž princezna Amidala, tedy její představitelka ze SW? Přestože byla v Praze?

Odpověď č. 1: Protože nechtěla platit vstupné.

Odpověď č. 2: Protože Fořtik nemá rád SW ani SF jako celek.

K tomu poznámka: Ani pořadatelé SF už nemají rádi PRG. Vrátkari uhnuli na poslední chvíli, protože jako organizátoři a přednášející nechtěli platit vstupné. Ostatní šli do toho ze zafatými zuby – aby nezklamali návštěvníky, kteří kvůli nim vázili cestu třeba až ze Slovenska. Ale starwarsáci si asi příště rozmyslí plánovat svou linii – pokud najdou lepšího hostitele, kterým by se mohl stát blížící se Scon. Už si nechtějí nechat nadávat za neschopnost někoho jiného.

Ale jestli mají centrální organizátoři rádi alespoň manga, tak by pro jejich promítání mohli zajistit plátno. Pěkná byla přednáška o Miyazakim, tedy spíš místy až nechtěně veselá, líbily se mi filmy. Avšak ne že by se mi nelíbilo, ale přišlo mi tuze neprofesionální, že se promítaly na dvě sešpendlená prostěradla. Jenom mi, proboha, neříkejte, pane organizátore, že jak si to animáci zorganizovali, tak to měli! Na SW si organizátoři zorganizovali svoje plátno – a pak ho museli půjčit uprostřed promítání pro centrální program...

BTW centrální program: hledal jsem pět minut, kde by mělo být slavnostní zahájení. Oni si organizátoři linií svoje akce označovali a ošipkovali perfektně. Jenom na centrální program liniisti zákeřně zapomněli! Jo – slavnostní zahájení stejně bylo jinde, a okamžitě se změnilo na prodejní akci...

Můj privátní dojem z PRG: Necháno jest na organizátorech linií, ať se snaží. Podpora od centrálního organizátora minimální. (Někdy spíše připomíná sabotáž.) Informovanost se rovněž šířila hlavně po liniích, místo centrálně. Věděli jste, že se dá

Pragocon 2007 stručně a jasně

Jedenáctý z řady Pragoconů se konal 2.- 4. února tohoto roku v Praze, ale pozor, jinde, než jak jsme byli zvyklí z minulých ročníků.

ZŠ Trávníčkova na Lukách připomínala bludiště, do kterého se v pátek odpoledne vydalo mnoho, podle seznamu bezmála devět set předem přihlášených, zvědavých myšek, z nichž toho odpoledne většina rozluštila mapu a našla sýr na konci cesty, tedy se dokázala v areálu celkem obstojně a bez potíží orientovat.

Nebudu vás zatěžovat vsuvkami typu: s kým jsem jela (prostě s přáteli), koho jsem potkala (děkuji Anně Šochové za to, že jsem ji poznala), a na co bych si mohla zanadávat.

Ne. Nadávat nebylo na co, protože Pragocon je, tedy alespoň podle mě, po Festivalu Fantazie jeden z nejlépe organizovaných conů. Spát bylo kde, jíst a pít bylo co. Místa bylo všude dost a navíc, a to se mi na conech líbí, bylo všechno pěkně v jedné budově, takže na dosah.

U registrace jsem dostala v pořadí již třetí sborník povídek ze soutěže „*O loutnu barda Marigolda – Stíny moře*“ a již v sobotu jej začala číst. Též druhý díl fantasy románu *Lenky Hnízdilové* pod názvem *Světlo stínů – Světlo temnot* bude dozajista zajímavý nejen pro ty, kteří milují klasickou fantasy. Určitě, neboť dvojka je krvavější, brutálnější a temnější. Právě kvůli tomu mě některé knížky nalákají. Dobře, jsem spíš na sci-fi, jenomže dvojku tohoto kousku mám v knihovně, a to je první krok k zakoupení jedničky a přečtení obou dvou.

Na Pragoconu jsem se účastnila několika přednášek, bodů programu, či jak tomu chcete říkat. Byly to dvě sobotní přednášky Františky Vrbenské, které během čtyř hodin představily ženy válečnice ve všech směrech a podobách. Od těch bájných z našich legend přes ty vybájené (Xena a Gabriela rozhodně nechyběly) až po ty skutečné, dnešní, novodobé mučednice, které získaly a udržely si své postavení mnohdy různými způsoby (ať už silou osobnosti, nebo krásou zevnějšku). Některé zemřely ve stáří, některé vinou atentátu. A mnoho z nich ještě stále dlí mezi námi a čeká na svou příležitost a vhodnou dobu.

Byla jsem se též podívat na vyhlášení soutěží, z nichž zejména „*Dřevěný turek*“ mi málem způsobil zástavu srdce. Již podruhé se potvrdilo, že střeva nejsou jen součástí mého zažívacího traktu, ale že u mě existuje i jedno na básničky.

PRAGOCON 2007, pokračování z předchozí strany.

koupit vstupenka jen na jeden den? Já ne. Věděli jste, kdy je uzávěrka na předběžnou přihlášku se slevou? Já ne.

Některé věci ale chtějí skutečně zorganizovat: zajistit, aby se topilo i v noci. Podpořit bufet více zásuvkovými okruhy – lze dotáhnout podporu z jiného patra, když se to ví dopředu. A ono se vědělo a požadovalo! Jenže nepodpořilo. Takže i jen několika kahlavá fronta byla nekonečná. Zajistit úklid odpadkových košů!!! Nejde o kontrolu z hygieny, nejde jenom o hygienu, jde o dojem. Řeklo by se – povrchní dojem. „Dojem“ se dnes spíše řekne „image“ – a každý i sebepovrchnější obraz vypovídá tak o podstatě samotného jádra.

A teď co se mi líbilo: přednášky Tess a Františky Vrbenské a také manga. Poekání s kamarády a kamarádkami, které

Hned poté jsem se vyděla znovu, a sice proto, že v místnosti, kde se konal literární workshop, bylo nějak nebezpečně moc lidí. Vzhledem k tomu, že hrdinkami ws byly jen dvě povídky, z nichž jedna byla moje, jsem se děsila okamžiku, kdy mi ji začnou brutálně rozebírat a drsně kritizovat. Tak strašné to nakonec nebylo. Odnesla jsem si opět jen to, co jsem očekávala, tedy ponaučení, pár nápadů a dobrý pocit.

Děkuji mockrát, uvidíme se příště.

Stejně tak se ráda uvidím s každým, kdo přijede na další z nekonečné řady conů, ať už jakýchkoli.

Ten nejbližší bude S-con, na který tedy určitě přijedu.

O co jste přišli:

Namátkově vybírám z programu to, co jste si na Pragoconu mohli vychutnat. Snad některé z vás, kteří ještě stále váháte, bojíte se přijet nebo si myslíte, že si budete připadat divně, nalákám na mnohé zajímavosti, scifistické skvosty a fantastické perličky.

Věřte mi, i já si poprvé připadala divně. Nevěřila jsem totiž, že jsem ve svých zálibách naprosto normální.

- ✧ Koně v dějinách Země. Koně ve fantasy z pohledu čtenářů i postav (Tiara)
- ✧ Taneční show – Legenda o Falcokněžníkovi (mimochodem skvělá)
- ✧ Nelegální stahování souborů (Tomáš Brukner)
- ✧ Star Trek – Představení klubu UPKB (Korax)
- ✧ Star Wars – Ženy na temné straně (Darth Zira)
- ✧ Ženy v průběhu věků (Martina Rael Kouláková)
- ✧ Pohled do šatníku průměrné Indky (Jana Kotíková)
- ✧ Bojová umění (Veronika Anor Partíková)
- ✧ Malá taneční dílna intuitivního a orientálního tance (Jana Raila Hlavsová)
- ✧ Teorie warpu (Zephrian)
- ✧ Jak bude vypadat svět za pět nebo padesát let? I o odlišnosti futurologických předpovědí (Jíta Splitková)
- ✧ Částicové urychlovače současnosti i budoucnosti (Michal Marčíšovský)
- ✧ LARp – Lykantropové, lovci versus Greenpeace

A to byl jen zlomeček toho, co bylo na programu.

Jana Dvořáčková

.....
potkám jen na conu. Vlastně jsem ani nestihl nic jiného. Nakonec se podělím o svůj nejzvláštnější zážitek:

Vskutku jsem si připadal akosi paradoxně na přednášce Františky, když jsem si uvědomil, že spousta dětí a mládeže gymnaziálního a VŠ věku jde v sobotu dobrovolně do školy, dají ze svého kapesného peníze, aby si mohli vyslechnout, jak jim paní filozofka z Národní knihovny vykládá pod dokonalým krycím názvem „Zpodobnění žen – bojovnic“ třeba o **Boženě Němcové**...

Jestli půjdu na Pragáč i příští rok? Jenom v tom případě, pokud se budou vynášet odpadkové koše! A jestli bude mít přednášku Františka...

Psáno v Praze na Lužních pro Sarden a Interkom dne 6. února 2007

Jan Kovanec

Fenixcon okem kanibala

Ano, je to tak. Když píší tyto řádky, už nejsem člověk. Bude to už několik dní, co jsem se stala kanibalem. Přiznávám se, jedla jsem lidské maso! A víte co? Vůbec se za to nestydím, protože ten mladý černošský sirotek bez budoucnosti byl zatraceně dobrý!

Jmenoval se Nathaniel. Jméno oběti mělo patrně vzbudit soucit u těch, kteří se s ním měli tu čest seznámit trochu blíže, jenomže nikdo netruchlil. Naopak, smlsli jsme si, a jestli bude ještě někdy příležitost, ráda si to zopakují.

Ale k tomu se ještě dostanu.

Pátek

Protože dvojice, která se mnou jela nechce být jmenována, říkáme jim pracovně pan M a slečna H. Vyjeli jsme z Prahy ve dvojici s panem M. Slečna H. jela dřív, v pokoji zabrala postel u zdi a věrně očekávala náš příjezd.

Po třech a půl hodinách ve vlaku jsme o půl desáté v noci dorazili do Brna a hned na nádraží nás okradli. Tedy poté, co jsme do automatu na jízdenky naházeli zhruba čtyřicet korun, vypadly dva dohromady za šestadvacet.

Hledání hotelu na cílové zastávce zpestřila skupinka místních.

„Nevíte, kde je hotel Avanti?“ zeptal se pan M jednoho z nich.

„Jo, to je doprava, pak doleva, pak zase doleva, pak rovně a jste tam...“ A víte co, já vás tam zavedu,“ řekl a vyrazil opačným směrem, než který nám původně ukázal. Asi si všiml, že jsme trochu váhali, a poté, co se k němu připojili další tři místní, nám řekl, že to vezmeme okolo, že nás doprovází. Vedli nás takovou temnou uličkou a nás oba napadlo, že se co chvíli otočí, okradou nás, znásilní pana M, mě zmlátí, případně v souboji zabijí a naše rodiny se nikdy nedozvědí, kde jsme skončili.

Naštěstí se nic takového nestalo, hotel jsme po chvíli našli, ale ten pocit byl vážně docela nepříjemný.

V hale hotelu bylo jasné, že většina účastníků akce už přijela a že se výborně baví. Bylo tam tak trochu jako ve včelím úle. Jednak podle hukotu, pak také proto, že polovina z návštěvníků už hodnou chvíli slušně nasávala.

Abych to upřesnila. Jednou nebo dvakrát mi bylo vytýkáno, že se nějak moc často zmiňuji o tom, jak se na conech pije a co z toho pak vzejde. Z pohledu abstinenta je to bohužel věc, kterou nemusím, tedy je pravděpodobné, že se o tom i zmíním. Je mi jedno, jakým způsobem někteří zabíjejí své mozkové buňky, je to jejich věc, ale když psát reportáž o všem, čeho jsem si všimla, tak tedy o všem.

A teď zpět k Fenixconu:

Protože v pátek už nebylo v programu nic, co bychom chtěli navštívit, připojili jsme se ke slečně H a asi do jedné do rána jsme seděli a bavili se v přítomnosti ostatních.

Sobota

Ta byla na program rozhodně bohatší.

Zaprvé od devíti měl Tomáš Němec a spol. hájit Pevnost. Moc jsem se na to těšila, ale asi se někde zasekli, takže se přednáška nekonala.

Od jedenácti dopoledne měla Edita Dufková přednášku o kosmických pohonech. Lákalo mě to proto, že mám ráda sci-fi, kolikrát nevím, na co všechno, jak a proč vesmírné lodě létají a jak to vlastně funguje. Nakonec jsem se poučila třeba jednou

perličkou (ne že by byla jediná), a sice že některé kosmické lodě, přátelé, mohou létat třeba na sexuální energii medvídků. Hmmm, tak to bych nechtěla být inženýr na loď v době výpadku.

Jedinými cestovateli černou dírou by pak mohly být žizaly, neboť těm nevadí, když se natáhnou na délku neuvěřitelnou, dlouhou a pro mě nepředstavitelnou.

JWP navazuje plodnou spolupráci s redakcí Pevnosti a Milan Petrák nestačí zírat

Nebo třeba kosmická loď na uhlí by mohla být skutečně loď generací, neboť v kosmu je uhlí už nějaký ten čas značným nedostatek.

Zjistilo se také, že na mnohým známý warp pohon, který hraje jednu z hlavních rolí ve Star Treku a asi nejen tam, existuje patent! V USA. Mno, kde jinde. Když si vezmete, že tamní právní řád umožňuje rozprodávat pozemky na Měsíci a Marsu, není se čemu divit. Nebo je vážně pravda, že už někdo udělal krok, který nám jednou dovolí z téhle modré koule vypadnout. Kdo ví?

Už aby to bylo.

Poté jsem měla hodinku čas, takže jsem bloudila po hotelu a hledala další přednáškové prostory, zejména pak ty, kde měl probíhat workshop, kam jsem, letos už potřetí, poslala povídku. Našla jsem jak tohle, tak Melkorovu čajovnu ve druhém patře hotelu, kde jsme později chvíli poseděli. Mám ale dojem, že hojně navštěvovaná nebyla, jelikož tam bylo spíš pusto a prázdno, zato alespoň ticho a voňavo.

Od jedné měl Martin Šust přednášku nejen o FaSF magazínu, jehož mám za letošek všech pět čísel a chystám se na další předplatně už proto, že je to po dlouhé době vážně něco, co se dá číst (časopisy, které mám ráda, se dají počítat na prstech jedné ruky, a to bych klidně mohla být i tříprstá).

Mimo jiné zmínil něco málo z edičního plánu nakladatelství Laser. Takže milovníci space oper, udělejte si v knihovnách místo, prý bude na co. Také přibudou další knihy z edice new

wierd, do budoucna třeba další dvě knihy Steph Swainstonové, jejíž první „Rok naší války“ tu vyšla v roce 2005. Navíc autorka prý plánuje celkem knih pět, takže kdo ví, kolik místa nakonec budete potřebovat.

Bylo tři čtvrtě na dvě a já měla zase trochu času. Zakoupila jsem si tedy tři knížky u stánku (oba díly „Planety, která neexistovala“ Philipa K. Dicka a nejnovější Star Trek – TNG 12 – Svět zkázy). Později ještě vážně povedenou lidskou lebku, uzpůsobenou jako stojan na tužky a dva hrnečky s motivem orla a běžícího koně. Velmi povedené.

Zhruba kolem třetí hodiny odpolední jsem si zakoupila vstupenku na kanibalskou hostinu Edity Dufkové a Františky Vrbenské a ještě před tím šla na přednášku druhé jmenované o Afrických mýtech, kterou by se vyplatilo citovat, ovšem moje interpretace by nebyla tak procítěná, tak, jak se píše v programu, emotivní, naturalistická a ještě drsnější.

Šlo o lidové pověry, příběhy předávané ústně, neboť jak paní Vrbenská poznamenala, „psaný projev je jen fotografie skutečnosti.“ To se mi hodně líbí a souhlasím. Tím chci ovšem také říct, že i když si tuhle mou reportáž přečtete, nebudete z toho mít takový pocit, jako já když to piší, což je škoda. A tady si dovoluji ještě jedno zamyšlení. Nepřemýšleli jste třeba někdy nad tím, jak mohla vypadat původní verze starých příběhů, které máte rádi? Pokud byly součástí dědictví lidí, dozajista si každý další posluchač přidal svůj vlastní malý kousíček, postřeh ze života zbarvený do podoby, jakou vystihovala jeho tehdejší nálada, životní zkušenost, konkrétní situace. Jak se bude za pět set let mluvit o conech, o sciifistické závislosti na věcech, které třeba už budou součástí životů našich potomků? Tohle by mě opravdu zajímalo.

Od čtyř měl Jaroslav Mostecký přednášku nejen o Vikinzích, jenomže ta se stočila k tomu „nejen“, takže jsem se dozvěděla jen pár postřehů z autorova bohatého života, jeho smůle při pokusech vydat něco v zahraničí, což je věc nadlidsky těžká, a plánech do budoucna. Snad popřát všem, kteří na spisovatelském poli neustále bojují, ať svoje boje nevzdávají, ať se rvou za to, aby si jejich příběhy přečetlo co největší množství lidí, ať jezdí na setkání a neztrácejí inspiraci.

A pak se prostor v malém sále uzpůsobil příchodu tlupy kanibalů. Stolů bylo málo, ale nakonec jsme se k nim všichni vešli. Nejprve jsme se dozvěděli, že už možná další podobná hostina nikdy nebude. Dodavatele masa totiž nedávno zatkl a uvěznili a nikdo neví, kdy a pokud vůbec se dostanou na svobodu. Chudáci!

Ještě před samým začátkem hostiny, jsme museli podepsat prohlášení týkající se možných pozdějších vedlejších následků, za které organizátorky nenesou odpovědnost.

Podávalo se osm chodů. A každý, moji milí, pojl se s nějakým příběhem. Toho dne jsem tedy snědla osm kousků z malého sirotka, každý výborný, jak jinak. Nelituji.

Docela by mě zajímalo, jestli ono prohlášení podepsali i dva jedinci, kteří hostinu v polovině opustili.

S plným břískem jsem se vydala do haly, kde jsem se ve společnosti bavila až do chvíle očekávané, a nebylo to vyhlásování soutěží Ikaros, Trifid a dalších, ačkoli i na to jsem chtěla

Schůzka zástupců ČS a polského fandumu

zajít. Byl to literární workshop, který začínal v půl osmé a trval s menšími přestávkami až přibližně do jedenácti do večera. Tedy, ws blok běžel po celý den a musím říct, byla jsem se tam několikrát podívat, ale to pro mě nejdůležitější proběhlo až večer a proběhlo to ke spokojenosti snad všech zúčastněných.

Na rozdíl od pěti v Neratovicích a nějakých jedenácti na domácím ws u Jiřiny Vorlové se v Brně probíraly jen tři povídky (můžu o nich vůbec mluvit?), ale o to více podrobněji. Pár postřehů jsem si odtamtud odnesla, takže budu radikálně měnit

to, co jsem do té doby považovala za „dokonalé“, teď už bohužel jen v uvozovkách.

Určitě ale nebyl poslední, kterého jsem se účastnila, což jak doufám neděsí jeho pořadatele, kterým chci tímto dodatečně poděkovat za trpělivost a čas, který nad čtením povídek museli trávit.

Ačkoli se zdá, že jsem toho mnoho nenavštívila, neslyšela a neviděla, opak je pravdou. Duševní potravu bylo mnoho a já si ji vychutnala. Musím říct, že zážitky z Fénixconu jsou bohaté, i když jich, pravda, mohlo být víc. Ale to víte. Kdo jezdí na cony jen a výhradně za přednáškami?

Nevadí, tak třeba příště.

V neděli jsme odjížděli v půl osmé vlakem do Prahy, domů jsem dojela ve dvě hodiny odpoledne a ke své spokojenosti zjistila, že jsem nic nezapomněla a hrnečky i lebku dovezla v původním stavu.

Jedna poznámka na konec:

Vzhledem k tomu, že se mi v hotelu Avanti líbilo a chtěla bych tam jet znovu, neodvezla jsem si domů nic z vybavení hotelu, zato jsem se každý den hodinu sprchovala, což jak doufám nezpůsobí, že zásoby vody na Zemi dojdou zrovna v době, kdy se to bude nejméně hodit.

Děkuji za pozornost.

Jana Dvořáčková

KVARK

1/2007

Crichton burcuje aneb modulově systémový text

katastrofické změně klimatu a kdo je jejich organizátorem, to si již musí každý čtenář přečíst sám.

Amerického spisovatele, scenáristu a filmového režiséra s lékařským vzděláním Michaela Crichtona není třeba představovat. Jeho román *Kmen Andromeda* (česky Odeon 1973) patří ke kmenovým dílům žánru, stejně jako *Člověk na konci* (česky Odeon 1977) nebo film *Westworld*, který režíroval, neméně slavná *Koule*, v roce 1998 zfilmovaná režisérem Barrym Levinsonem, a už vůbec nemluvě o filmových bestsellerech *Jurský park* a *Ztracený svět*, které podle jeho scénářů nenatočil nikdo jiný než Steven Spielberg.

Nyní autor přichází s knihou, která se obtížně zařazuje. *Říši strachu* nelze jinak označit než jako „non fiction fiction“ neboli nefiktivní fikci. V prvním přiblížení ji tvoří dvě vrstvy – jednak jde o napínavou action story, jednak o burcuje, vědecky podepřený spor ohledně globálního oteplování a o zdrcující kritiku militantních ekologických organizací. Přičemž tyto dvě vrstvy jsou sice funkčně smíchány, ale čtenářovým očím stále zřetelné.

Action story

Knihla začíná prudkými střihy, z nichž čtenář pochopí, že se připravuje teroristická akce globálního rozsahu a že její aktéři neváhají uklízet svědky vraždami. Velice rychle se ale děj soustředí na Petera Evanse, mladého advokáta z losangeleské právní firmy Hassle a Black. Jeho pracovní náplní je starat se o finanční záležitosti milionáře a filantropa Georgea Mortona a o záležitosti aktivistické organizace Národní fond environmentálních zdrojů (NERF), v jejímž čele stojí fanatik Drake a kterou Norton podporuje štědrými dary. Včetně 10 milionů USD na proces jménem ostrovní republiky Vanutu proti vládní agentuře USA kvůli tomu, že nezabránila globálnímu oteplování a bude tedy zodpovědná za zaplavení tohoto státěčku v Tichém oceánu.

Evansovi se péče o takové zákazníky zamlouvá, neboť dokonale vyhovuje jeho smýšlení ekologického aktivisty. Jenže v důsledku děje dostává jeho názorový krunýř rychle trhliny. Po návštěvě jistého profesora Kennera totiž jeho klient Morton změnil stanovisko a než se stihne zabít v autě, podporu NERF vypoví. Při ověřování totožnosti jeho těla se Evans setká s Kennerem a je jím jako právní zástupce nebožtíka zatažen do sledování podivných akcí, napřed v Antarktidě, poté na středozápadě USA a nakonec na Šalamounových ostrovech. Důvodem Evansovy názorové změny není jen zjištění, že někteří ekologové jdou doslova přes mrtvolu (a chtějí jít i přes tu jeho), ale i konfrontace s datovými soubory, jež mu předkládá Kenner. Vypovídají totiž o něčem jiném, než čemu jako ekologista věřil. Jaké tři ekoteroristické atentáty se za těmi podivnými akcemi skrývají, jaký mají vztah k chystané konferenci NERF o

Polemika s ekologisty

Michael Crichton nijak neskrývá, že tuto knihu napsal jako ostrou kritiku teorie globálního oteplování, jako burcuje varování, aby si lidé nenechali v tomto ohledu vymývat mozek placenými kampaněmi masmédií (právě z podobných sponzorských darů, jaké poskytuje Morton NERF) a nepodléhali indoktrinaci tzv. „nezávislých“ organizací. Předem čtenáře upozorňuje, že to, co najde na stránkách, je prostě román, beletristická fikce, ale to, co je pod čarou, že jsou ověřitelné vědecké zdroje z nejprestižnějších amerických a světových environmentálních pracovišť. Jednak v ději na příkladu vědce, který je placen z Mortonova grantu a kterého Morton letí na Island přesvědčit, aby zkeslil svůj vědecký článek o rostoucím zalednění Islandu, jednak v dodatku s názvem Zpolitizování vědy pak autor vysvětluje, proč se tato data nedají najít v běžných médiích, nebo se tam vyskytují ve zkrácené podobě.

Prezentace dat z románového děje nijak nevyčnívá. Kupříkladu první konfrontaci je Peter Evans vystaven ve štábu, kde se v zastoupení republiky Vanutu připravuje žaloba proti USA. Jeho reakce mají posloužit k ověření argumentů žaloby, jak je přijme soudní porota. Tři asistenti v roli „děbelských advokátů“ se pokoušejí otřást jeho ekologickým přesvědčením.

Zde je krátká ukázka argumentů a protiargumentů, které Crichton takto elegantně vsadil do děje.

- ✧ *Během dvaceti až třiceti let vzrostly po celé planetě teploty asi o stupeň kvůli oxidu uhličitému, který uvolňuje přemysl, papouškuje Evans*
- ✧ *Křivka globálních teplot opravdu od roku 1880 do roku 2000 stoupá. Ale mezi lety 1940 – 1970 teplota klesala, přestože emise CO₂ růst nepřestaly! Žádný vědec neví, proč tomu tak je.*
- ✧ *Obvykle si také nikdo neověřuje spolehlivost těchto údajů. Když se vytvoří graf z teplot měřených na území USA (1880 – 2000), které jsou opravdu spolehlivé, činí nárust jenom třetinu stupně.*
- ✧ *Na jiném místě textu je pomocí grafů ilustrováno, že růst teploty má spíše na svědomí zvětšování velkých městských aglomerací (z principiálně fyzikálních důvodů) a rozsah zemědělsky obdělávané půdy na úkor lesů.*
- ✧ *V další debatě mezi Evansem a Kennerem dojde na tání antarktického ledu. Když Kenner prohlásí, že antarktický led tvoří 90 % ledových zásob zeměkoule, opáčí Evans, že není divu, že tání vyvolává takové obavy. Poté mu Kenner vytiskne na počítači odkazy, z nichž vyplývá, že*
- ✧ *taje jenom Antarktický poloostrov, který tvoří 2 % povrchu Antarktidy. Zde se odlamují obrovské ledovce.*

✧ *kontinent jako celek se ale ochlazuje a tloušťka ledu roste. Údolí ve střední Antarktidě se ochlazuje tempem 0,7 °C za deset let. Po 6000 letech se obrátil trend rozpouštění ledu, v západní Antarktidě led přibývá tempem 26,8 gigatun ročně. Většina kontinentu zažívá o 21 dní delší sezónu mořského ledu, než tomu bylo v roce 1971.*

Také tato data jsou doložena odkazy, které si může čtenář ověřit. I v jiných případech používá autor polemiku mezi jednotlivými postavami příběhu, aby mohl vložit fakta. Jako kritik, který přináší nežádoucí data, obvykle vystupuje profesor Kenner, jeho odpůrci jsou pak členové NERF, například postava hollywoodského herce Teda Bradleyho, jemuž environmentalistický postoj pomáhá k prezentaci a k přitažení zájmu médií.

✧ *Globální oteplování je hrozbou pro celý svět, říká Bradley. Neúroda, rozšiřování pouští, nové nemoci, vymírání druhů, tání ledovců, zvýšení hladiny moří, extrémní počasí, El Niño, vypočítává pak hrozby.*

✧ *Co se týče neúrody, argumentuje Kenner, vyšší koncentrace CO₂ naopak růst rostlin stimuluje, podle družic se Sahara po roce 1980 zmenšuje, tempo objevování nových nemocí se od roku 1960 nezměnilo, odhady ekologů ze 70. let, že do roku 2000 vymře 50 % všech druhů se nepotvrdily. Přitom nikdo neví, kolik druhů, vlastně na světě žije, odhady kolísají od 3 do 100 milionů. Každoročně se jenom v rybní řiši popisuje 100 nových druhů! Takže jak mluvit o vymírání něčeho, co ani nemáme spočítáno? Také není pravda, že tají ledovce. Ptá se Bradleyho, jestli ví, kolik je vůbec na světě ledovců. Je jich totiž 160 tisíc, přičemž údaje o změně hmoty se týkají pouze 79 na celém světě. Kilimandžáro pak odtává nikoli kvůli globálnímu oteplování, ale kvůli odlesnění úbočí, takže vzduch proudící vzhůru již není vlhký. Co se týče stoupání hladiny světového oceánu, děje se tak již od holocénu rychlostí asi 10 až 20 cm za sto let, přičemž se stoupání v současnosti nijak nezrychlilo. Extrémní počasí nijak nepřesahuje statistický rozptyl a El Niño se vyskytuje již tisíce let, jenom lidé je pouze nedávno objevili. V roce 1998, kdy byl tento jev obzvláště významný, sice došlo v Kalifornii v důsledku záplav a dešťů ke ztrátám ve výši 1,5 miliardy USD, ale prodloužené vegetační období a menší náklady na topení na druhé straně přinesly USA saldo ve výši 15 miliard USD. Tedy čistý zisk 13,5 miliardy USD.*

Když vztekly Ted Bradley opáčí, že Kenner tvrdí, že není třeba si všimnout životního prostředí, Crichton mu ústy profesora odpoví podobenstvím: *Jestliže odmítáte trest smrti, neznamená to, že navrhuje beztrestnost zločinců!*

Ještě šťavnatěji si autor ústy Kennera vychutná environmentalistku Ann. Podle ní, kdo nevěří na globální oteplování a Kjótský protokol, je průmyslový žoldák, který hájí zájmy ropné a uhelné lobby. Že ve správních radách různých ekologických nadací zasedají z třetiny průmyslníci a finančníci, jí jaksi nevadí. Stejně jako fakt, že z environmentalistického hnutí mají zisky jiné průmyslové korporace, třeba výrobci větrných elektráren nebo kotlů na spalování biologických paliv. Připomínám dravý

vpad těchto výrobců do Česka po roce 1989, především rakouských a německých firem na výrobu větrných elektráren.

✧ *Celý svět přece ví, že Kjóto sníží globální teplotu v roce 2100 a USA mají morální závazek připojit se ke zbytku civilizovaného světa, tvrdí Ann.*

✧ *Kjóto by vedlo ke snížení globální teploty o 0,4 °C, pokud by je podepsali všichni, uvádí Kenner odhad poklesu teploty.*

✧ *Jenže Kjóto je první krok, namítá Ann, která hodnotu neznala a jako každý člověk, který není specialista, čekala něco v řádu stupňů.*

✧ *Nemyslím, že účelem Kjóta je udělat první krok, ale prostě snížit globální oteplování, zapojuje se do debaty Evans, jehož ekologické přesvědčení je v té době již nahlédáno.*

Poté se na přetřes dostávají udržitelné zdroje energie. Podle předpovědi Lovinse z 80. let minulého století mělo v USA v roce 2000 35 % energie pocházet z alternativních zdrojů. Dnes je v čele Dánsko s 8 %, ale Finsko staví další jadernou elektrárnu. (Zelení sice v Německu prosadili embargo na atomovou energii, ale hrozba, že Evropa bude energeticky závislá na Rusku, vede k tomu, že vítr se obrací. V EU se čím dál tím hlasitěji mluví o atomovém programu a Německo nepochybně svoje embargo tiše odtroubí. Odpor Zelených proti jaderné energii se pak jeví jako tragikomický, když ten zdroj nevypouští do atmosféry žádný CO₂.) Pokud by se k výrobě předpověděného množství energie použily v USA solární panely, znamenalo by to zakrýt desetinu plochy státu Texas.

Nakonec se Kenner zeptá, jak hospodaří s energií Ann. Pochlubí se, že má solární vyhřívání bazénu a služební koupila auto s hybridním pohonem. Ale sama jezdí obrovským autem, prý kvůli dětem, dům mají normálně připojený, protože solární panely jsou příliš drahé. Mimochodem, ten dům pro čtyřčlennou rodinu má obytnou plochu 1 500 m² a zahrada, kde rozstřikovače jedou ve dne v noci, 4000 m². Navíc má ještě dva domy, v Aspenu a v Maine, a k dispozici firemní byt v Londýně. Když cestuje, využívá soukromá letadla svých přátel, protože si přece musí kvůli manželovi udržet jistý standard. Naproti tomu průmyslový žoldák Kenner má v Cambridge byt o 80 m² a jezdí autobusem, protože auto nemá.

Samozřejmě že autor situaci vyhrotil, ale nepochybně by bylo velmi zajímavé zjistit, jak třeba žijí vedoucí manažeři Greenpeace a jiných mediálně známých ekologických organizací. V češtině existuje krásné přísloví o zametání před vlastním prahem a zde je obzvláště na místě.

✧ *Přizpůsobování světa, aby vyhovoval lidským potřebám, je špatné, neboť je to zasahování do přírody, opakuje pak Ann obvyklou mantru environmentalistů.*

✧ *Termity svými hnízdy a bobří hrázeí zásadně mění životní prostředí, namítá Kenner. Přitom 10 x přesahují hmotnost lidstva, vyvrací námitky Ann, že termity jsou bezvýznamní, a produkují kvanta metanu, který je daleko významnější skleníkový plyn než CO₂.*

Myslí to dobře, říká další z postav příběhu, když Ann našťavaně odejde, a Kenner dodává, *a má špatné informace, což je děsivá kombinace.* Jak nevzpomenout na výrok Vladimíra Iljiče Lenina o *užitečných idiotech!*

Crichton také plasticky ukazuje, jak i enviromentální způsob života může mít negativní dopady. Např. solární panely a recyklační vodní systémy umožňují stavět domy v odlehlých divokých oblastech, kde to dříve možné nebylo. Takže místo aby chránily životní prostředí, je ohrožují. Také na faktech dokládá, co způsobil zákaz DDT. Podle něj se jedná o největší tragédii 20. století. Od zákazu tohoto prostředku proti obtížnému hmyzu umírají ročně na malárii 2 miliony lidí, především dětí, předtím bylo 50 tisíc obětí ročně. Zákaz tedy zavinil přes 50 milionů zbytečných smrtí a zabil více lidí než Hitler. O to se také zasloužilo ekologické hnutí, protože tvrzení, že se jedná o karcinogen, se neprokázalo. Při jednom experimentu dobrovolníci dokonce DDT dva roky polykali, aniž by se projevil nějaké následky. De facto DDT zakázán nebyl, ale příslušným zemím se pohrozilo, že když jej budou aplikovat, nedostanou zahraniční pomoc.

Další krásný příklad, kam vede ochrana přírody, demonstruje autor na Yellowstoneském parku. V roce 1903 zde žily tisíce losů, bizonů, medvědů, jelenů, pum, kojotů, vlků a divokých ovci. Tehdy vznikla byrokratická správa parku, která měla udržet park v původní podobě. Díky správcům, kteří v dobré vůli podnikli ochranné kroky, zvěř vymizela. Předpokládali totiž, že los vyhyne, a snížili stavby jeho predátorů. Vystříleli vlky a zakázali indiánům v parku lovit. Přemnožení losi poté zlikvidovali určité traviny a dřeviny, včetně stromů, které používali bobří na stavbu přehrad. Vymizeli tedy i bobří. Tím vyschly louky a zmizeli i pstruzi a vydry. Ve 20. letech pak rangeři začali losy střílet po tisících, avšak původní skladba stromů a travin se již neobnovila. Obdobně se nejprve chránili medvědi grizzly a pak se stříleli. Vyhubení vlci se museli později dovézt. Protipožární pravidla znemožnila regenerační úlohu ohně a když byla přehodnocena, vyhořely tisíce hektarů tak důkladně, že se musely lesy obnovit uměle. *Co je tedy přírodního na Yellowstoneu?!* Tyto havárie nezpůsobila žádná průmyslová lobby, ale právě enviromentalisté. Dnešní úroveň ekologie není o tolik vyšší, aby dokázala zabránit obdobným chybám při tzv. ochraně přírody. A není obdobnou chybou trvalý zákaz lovu velryb, když se jejich stavy opět zvedly? Klade si někdo otázku, zda jejich eventuální přemnožení nebude mít též negativní dopad na jiné druhy? Je tedy třeba pokládat Island'any za netvory jenom proto, že povolili loveckou kvótu 39 velryb ročně?

Pokud si rozebereme enviromentální zásadu trvalého rozvoje, zjistíme, že se jedná o protimluv. Převedeno ze zeleného newspeaku do normální češtiny se trvalý rozvoj = stagnace, konzervace současného stavu. Příroda je ale dynamický systém, který se zakonzervovat nedá. Co vlastně ekologisté myslí tou původní přírodou, kterou je třeba chránit?

Žijeme na třetí planetě hvězdy střední velikosti, říká Kenner. Země má nyní svou třetí atmosféru... první tvořily hélium a vodík, vulkanické erupce vytvořily druhou z páry a CO₂. Později se vodní páry kondenzovaly a většinu planety pokrýl oceán. Před asi třemi miliardami let se vyvinuly bakterie, které konzumovaly CO₂ a vylučovaly vysoce toxický plyn kyslík... Před dvěma miliardami let se objevil první led. Nikdo neví proč, ale led nyní pokryje planetu každých 100 tisíc let a každých 20 tisíc let se opakuje menší rozšíření ledovců. Poslední

nastalo před 20 tisíci lety, takže by co nevidět mělo přijít další... Naše atmosféra je stejně divoká jako země pod ní. V každém okamžiku zuří na planetě 1500 bouří, každou vteřinu udeří 11 blesků, každých 6 hodin se někde přezene tornádo, každé 4 dny se nad oceánem roztáčí cyklónová bouře... Ošklivé opice, které si říkájí lidé, nemají jinou možnost než utíkat a schovávat se. A jestliže se tyto opice domnívají, že dokáží stabilizovat atmosféru, je to arogantní přesvědčení.

K základní mantře ekologů patří tvrzení, že člověk ničí životní prostředí. To není pravda, neboť člověk svou činností životní prostředí pouze mění. A to není ničení. Jestliže třeba v případě přehrad Nových Mlýnů pod Pálavou tvrdili, že se tím zničí místní biotop, nebyla to pravda, neboť jeden biotop byl nahrazen jiným. A znovu se dostáváme k otázce, co to vlastně původní biotop je. Když to přezenu, není jím vlastně prehistorické moře, které kdysi jižní Moravu pokrývalo? Neměla by se tedy jižní Morava zaplavit, aby se nad Věstonicemi opět mohli prohánět žraloci?

Jiný příklad, že lidé dokonce životní prostředí vytvářejí. I ekologové se rozplývají nad dnešní krásou jižních Čech. Jenže na celém území ČR snad není umělejší krajiny než právě tato. Kdyby zůstaly jižní Čechy v původním, tedy ekologicky čistém stavu, a Jakub Krčín přišel s plány na stavby rybníků dnes, co by mu asi řeklo Hnutí Duha nebo „Jihočeské matky“? Nepochybně by ho hnaly svinským krokem, že chce zatopit jejich domky vodou a připravit jejich děti o domov.

Crichton prostě zviditelňuje to, co je na ekologickém aktivismu to nejstupidnější. Imbecilní představu, že příroda je statický systém, že jak svět vypadá dnes, vypadal vždy, a proto na něj nesmíme vztáhnout ruku. Ekologista vlastně věří, že svět byl stvořen do dnešní podoby jaksi naráz. Touto představou neměnné přírody jsou pak ekologové názorově blízko biblické představě křesťanských fundamentalistů. Ekologové si mohou klidně podat ruku s antidarwinovskými kreacionisty. Jejich chápání světa je totiž stejně fundamentalistické, dogmatické, opěně o víru a nikoli o racionální fakta.

Politicko-právní-mediální komplex

Svůj názor na současný stav světa vyjadřuje Crichton v knize slovy potrhleho emeritního profesora sociologie Normana Hoffmana, který se jako nežádoucí host dostaví na konferenci NERF o změnách klimatu.

Myšlenky jsou cosi jako móda, říká sarkasticky profesor Hoffman, ... a lidstvo, které bylo dříve popisováno jako velký rozvraceč řádu, ničím takovým není, neboť životní prostředí je neustále rozvraceno i bez jeho přičinění... Na podzim roku 1989 došlo k významnému posunu, do té doby média příliš často nepoužívala termíny jako krize, katastrofa, kataklyzma, mor nebo pohroma. Pak se všechno změnilo, ...v roce 1995 bylo slovo katastrofa použito 5 x častěji než v roce 1985 a do roku 2000 se výskyt zdvojnásobil. Změnily se náměty, zvýšil se důraz na strach, obavy, nebezpečí, nejistoty a paniku.

Tato změna se shoduje s pádem Berlínské zdi a rozpadem sovětského impéria, dovozuje dále profesor Hoffman. Jedná se totiž o udržení společenské kontroly, které se nejlépe docí-

luje strachem, a pád SSSR stav strachu zrušil. Všechno pak nasvědčuje tomu, že studenou válku nahradila enviromentální krize a po 11. září 2001 terorismus. Důkazem toho je samotná Crichtonova kniha. Její vydání je symptomem toho, že enviromentalistický tlak povoluje, když se objevil nový společný bubák – terorismus.

Přestože industrializované země poskytují svým občanům nebývalé bezpečí, zdraví a pohodlí a průměrná délka života se během poslední století zvýšila o 50 %, moderní lidé žijí ve strachu... A ještě zajímavější je jejich přesvědčení, že je ničeno životní prostředí celé planety. Zajímavé! Podobně jako víra v čarodějnictví je to pozoruhodná iluze – globální fantazie hodná středověku. Všechno se řítí do pekel a my musíme žít ve strachu. Úžasné, dodává ironicky Hoffman.

Ze starých časů obyvatelé Západu věřili, že jejich národní státy jsou ovládány něčím, čemu se říkalo vojenskoprůmyslový komplex. ...Ve skutečnosti jsme posledních patnáct let pod kontrolou zcela nového komplexu, daleko mocnějšího a všudypřítomného... politicko-právně-mediálního komplexu (PPMK), který je mocný a stabilní právě proto, že spojuje tolik institucí společnosti. Politici potřebují strach kvůli ovládání obyvatel, právníci, aby mohli vést spory a vydělávat peníze, média děsivé příběhy k upoutání diváků a čtenářů... PPMK necitlivě přehlíží úděl těch nejhudších, aby udržel vypasené politiky v úřadech, bohaté moderátory zpráv na obrazovce, potměšilé právníky za volanty kabrioletů Mercedes-Benz a univerzitní profesory ve Volvech... (Univerzity) produkuje nepřetržitý proud nových obav, nových nebezpečí a společenských hrůz, které pak používají politici, právníci a novináři. Tato jídla vám uškodí. Toto chování je nepřijatelné. Nemůžete kouřit, nemůžete klít, nemůžete šoustat, nemůžete myslet... moderní řeše strachu by nemohla fungovat, kdyby ji nepodporovaly univerzity, ulevuje si Crichton ústy profesora Hoffmana.

Zpolitizování vědy

O sofistikované tváři knihy svědčí dodatky, jimiž Crichton řší strachu opatřil. Z nich je pak nejvýznamnější Dodatek 1 o zpolitizování vědy. Začíná jinou vědeckou teorií, která si rychle získala podporu předních vědců, politiků a celebrit z celého světa, např. amerických prezidentů T. Roosevelta a W. Wilsona a W. Churchilla. Podporovali ji i umělci jako Bernard Shaw, H. G. Wells a nositelé Nobelových cen, financovala Carnegieho a Rockefellerova nadace. Kvůli ní vznikl v USA zvláštní ústav a nalezla příznivý ohlas na všech významných amerických univerzitách. Půl století tato teorie ovlivňovala veřejné mínění a měla vliv na utváření zákonů. Kdo se postavil proti, byl označen za reakcionáře a ukřižován. Jenže ve skutečnosti se jednalo o pavědu jménem eugenika a její dějiny jsou natolik otřesné a pro ty, kteří se s ní zapletli, natolik zahanbující, že se v současné době o ní vůbec nemluví, a v životopisech mnoha slavných se o jejich angažovanosti v tomto směru cudně mlčí. Eugenika postulovala teorii, že hrozí krize lidského genofondu, což povede k úpadku lidské rasy. Nejlepší lidé se nemnoží tak rychle jako podřadné rasy, a proti tomu je třeba něco podniknout – jako dnes proti globálnímu oteplování. Dnes víme, k čemu tato aktivita vedla – k vyhlazovacím koncentračním tábo-

rům v nacistické Třetí říši a eugenika se z univerzitních poslucháren poté, co ve druhé světové válce padlo na 50 milionů lidí, uchýlila do hospod, kde se scházejí skini.

Z dnešního pohledu je podstatné, že na svém vrcholu eugenika neměla žádný vědecký základ, neboť tehdy nikdo nevěděl, co je to gen. Ve skutečnosti to byl sociální program, který se vydával za vědecký. Nanejvýš znepokojivé je, že světový vědecký establishment se nezmohl na odpor proti tomu, že mu bylo podstrčeno kukaččí vejce.

Dnešní situace ohledně teorie globálního oteplování naplňuje všechny znaky humbuku s eugenikou. Opět ji podporují celebrity a financují různé nadace po celém světě, jsou prosazována opatření, která mají jenom chabou podporu ve faktech či vědě, zase se do zdánlivě ušlechtilého hnutí zapojují skupiny, které sledují své soukromé a ziskové cíle. Zase se ve jménu dobra pro všechny krčí rameny nad tím, že je lidem ubližováno, opět se operuje s aspektem morální nadřazenosti – kdo není zelený a nevěří na globální oteplování, je charakterově vadný a zaprodanec průmyslových lobby.

Crichton uznává, že globální oteplování není totéž co eugenika. Ale je přesvědčen, že tak jako kdysi je dnes opět potlačována otevřená a věcná diskuse o faktech a problémech. Důkazem tohoto potlačování je skutečnost, že otevřená kritika teorie globálního oteplování se ozývá především ze řad profesorů na odpočinku, kteří již nejsou závislí na grantech.

Jak si autor představuje skutečně účinnou ochranu životního prostředí, vyplývá ze slov jedné románové postavy, jejíž jméno nemohu uvést, neboť bych prozradil překvapení, které je v textu na čtenáře nastraženo. Tato postava říká:

Nikdo neví, jak spravovat divočinu. Je třeba vzít širokou škálu přírodních oblastí a vyzkoušet různé strategie řízení. Pak je třeba požádat nezávislé týmy, aby výsledky a strategie posoudily. (Dnešní enviromentální organizace provádějí jak sběr dat, tak vyhodnocování výsledků, takže jim vždy vyjde to, co chtějí.)

Tím by vznikl soubor znalostí, jak spravovat různé druhy oblastí. Nikoli je zachovat, neboť to je z charakteru přírody nemožné.

Věnovat se problémům rozvoje světa. Hlavní příčinou ekologické destrukce je chudoba. Hladový člověk na ochranu životního prostředí nemyslí, myslí na jídlo. Aby dodávky fungovaly, musí se jednat o soukromé financování, soukromý podnik. Žádní byrokrati. Enviromentální výzkum je třeba řídit jako každou jinou firmu.

Současné enviromentální organizace jsou 40, 50 let staré. Mají obrovská sídla, spousty zaměstnanců a staly se součástí establishmentu. Zkostnatěly a měly by se rozpustit.

Vyhodnocování technologií vzhledem k použitelnosti v třetím světě, který třeba může vynechat telefonní linky a rovnou přejít k mobilům. Je třeba přestat zaujímat postoje a počouvat, místo toho se musí přejít k terénním průzkumům a testovat. Výsledky by ale mohly ohrozit ideologické předsudky a pro většinu lidí je, bohužel, lpění na vlastních názorech důležitější než úspěch ve vědě.

Nový systém financování. Dnes jsou vědci v postavení renesančních umělců, které si zjednávali mecenáši. V takovém

případě je třeba mecenáši nenápadně zalichotit. Tento systém vede ke zpolitizování vědy a působí proti řešení problémů. Protože když problém vyřešíte, financování končí. Proto by vědci neměli znát zdroj financí a výsledky by měli hodnotit anonymní experti. Měla by se prosadit změna ediční politiky vědeckých časopisů. Článek a polemické ohlasy by měl být uveden v jednom čísle.

Rozlišovat, co je experiment a počítačová simulace. Ty by měly nést varování: Pozor, počítačová simulace, může být chybná a neověřitelná. Stejně jako u cigaret varovat u novinových článků a v rohu obrazovky při zprávách: Pozor, spekulace – nemusí obsahovat fakta.

A když takto vedená organizace získá reputaci, je třeba ji rozpustit dříve, než se promění v další vyhaslý environmentální spolek, který chrlí vyčpělá moudra a plýtvá prostředky.

V Poznámce autora pak Crichton shrnuje svoje osobní stanovisko (zkráceno pro účely článku):

- ❖ Víme překvapivě málo o jakémkoli aspektu životního prostředí, o tom, jak je zachovat a chránit.
- ❖ V atmosféře přibývá CO₂ a pravděpodobnou příčinou je činnost člověka.
- ❖ Také jsme ale svědky přírodního oteplovacího trendu, který začal kolem roku 1850 poté, co skončilo čtyřicetileté období tzv. „malé doby ledové“.
- ❖ Nikdo neví, co vlastně způsobuje současný oteplovací trend, zda přírodní fenomén nebo lidská činnost.
- ❖ Nikdo neví, jak se oteplení v příštích 100 letech vyvine. Počítačové modely se liší o 400 %. Zbývá jenom hádat, což dělají všichni.
- ❖ Než atmosféra, má spíše vliv na oteplování urbanizace a využívání půdy.
- ❖ Většina environmentálních principů jako udržitelný rozvoj vede k zachovávání hospodářských výhod Západu a vytváří moderní imperialismus.
- ❖ Ačkoli během 35 let, kdy environmentální hnutí existuje, proniklo do vědy nové chápání nelineární dynamiky, teorie chaosu a katastrof, ekologičtí aktivisté to neberou na vědomí a lpí na konceptech a rétorice ze 70. let minulého století. (Jak si nevzpomenout na tzv. marxistické „vědy“, které nebraly na vědomí vědecký pokrok po 2. světové válce, daly do klatby genetiku i kybernetiku a moderní ekonomii, a lpěly na koncepci a rétorice vědy z konce 19. století. Vím to velice dobře, neboť jsem z marx-leninismu složil tři zkoušky, pozn. F. N.)
- ❖ Složitý systém, jakým je životní prostředí, se nedá zvládnout soudními spory.
- ❖ Ve „vykořisťování“ životního prostředí není rozdíl mezi environmentálními organizacemi, vládními institucemi a velkými firmami.
- ❖ Každý si přihřívá vlastní polívičkou. Kromě mě.

M. Crichton

Konec první části, pokračování příště.

František Novotný

**ČASOPIS PEVNOST & SFK PALANTÍR PARDUBICE, SFK SYNDRID PRAHA
SPOLEČNĚ S INTERNETOVÝMI STRÁNKAMI SCIFIWORLD A KULT
FANTAZIE VYHLAŠUJÍ LITERÁRNÍ SOUTĚŽ**

VIDOUČÍ 2007

Vidoucí je soutěž elektronického věku. Hlavní část hlasování probíhá na internetu a může se jí zúčastnit téměř kdokoli.

Letošní ročník bude probíhat v dvoukolovém systému. Ze všech došlých povídek vyberou „nezlomní“ porotci nej kvalitnější příspěvky, které postoupí do druhého kola. V druhém kole se hodnocení dělí na dvě části: „odbornou“, kde porotu budou tvořit redaktori Pevnosti, Scifiworldu, Kultu Fantazie, členové klubů Palantír a Syndrid a pozvaní externí porotci; a „veřejnou“, kde porotu budou čtenáři a návštěvníci webových stránek, na nichž budou povídky zveřejněny mezi daty 1. 6.

2007 – 31. 10. 2007. Hlasování do obou kategorií budou tajná a konečné výsledky budou zveřejněny na slavnostním večeru na **Fénixconu 2007 v Brně**.

Vítězové obou kategorií dostanou věcné ceny od sponzorů, výtvarně ztvárněné pardubické perničky a pamětní keramickou cenu.

Podmínky účasti v soutěži:

Musí se jednat o nepublikovanou povídku v českém nebo slovenském jazyce v rozsahu 2 až 25 normostran (rozuměj 30 řádků po 60 znacích), která jeví prvky fantastiky (sci-fi, fantasy či hororů).

Počet příspěvků od jednoho autora ne-

ní omezen.

Autor zasláním svého díla do soutěže souhlasí s anonymní publikací (uveřejnění bez jména autora) na webových stránkách SFK Palantír, www.sfkpalantir.net, po dobu hodnocení veřejností (viz níže) a s další neanonymní publikací tamtéž po skončení hodnocení. Dále pak souhlasí s případným uveřejněním v časopise Pevnost (za standardní honorářové sazby), v klubovém fanzinu „Šedý zákal“ či v případném sborníku.

Autor se nesmí zúčastnit soutěže jako porotce.

Své soutěžní příspěvky můžete posílat do půlnoci 30. 4. 2007, kdy je uzávěrka soutěže, výhradně na e-mailovou adresu vidouci@centrum.cz (předmět označte nejlépe: „Vidoucí“ nebo „soutěž“).

Příspěvky posílejte nejlépe jako komprimovanou přílohu (archiv (.zip, .arj, .rar)). Příloha mailu musí obsahovat: soutěžní povídk(u/y) ve formátu .txt, .doc nebo .rtf, dále zálohu povídky a textový dokument s údaji o autorovi díla (jméno, pseudonym, adresa, e-mail, telefon, jména příspěvků, přepočtení obsahu na normostrany). Osobní údaje slouží ku potřebě pořádání soutěže a nebudou vydány třetí osobě bez svolení autora.

Organizátoři si vyhrazují možnost změnit podmínky soutěže, jméno soutěže, sloučit při nedostatku porotců obě kategorie v jedinou nebo zrušit celou soutěž pro nedostatek příspěvků.

Harv & spol.

Civilizační šok: Vyprávění pojaté jako příručka pro potenciální emigranty

Část osmá: O národní hrdosti

Když říkám národní hrdost, myslím tím jak americkou, tak českou. Jsou to dvě strany jedné mince a proberu je popořadě.

I po deseti letech v Americe mě stále překvapuje množství vlajek, kterými si lidé dekorují domy a auta. I naši sousedi mají klasický stožár s lanky, na kterém červenobílý prapor vlaje prakticky pořád. Sice jsem je nepřistihnul, ale mám podezření, že když ho Dan vyvěšuje, levou rukou si k tomu salutuje.

Před hlavním vchodem do zaměstnání máme stožár skoro jako na Hradčanech, podobné jsou u lékárny, ve škole, u policejní stanice... Vlajky jsou všude a není to jen na státní svátek. Není to tím, že se Amíkům bílé hvězdy na modrém poli líbí, ale proto, že jsou na svou zemi a své američtí hrdí. Ládují to do nich od školky a faktem je, že mají být na co hrdí.

České sebevědomí osciluje mezi pocitem ušlápnutosti (jsme mizerná malá země, nevlastní vinou semletá historií, pletou si nás s Jugoslávií, a lidé si nad tou dírou Evropy odplivnou) a velkášství (byli jsme vždycky nejlepší z komunistického bloku, máme světové politiky Masaryka, Beneše a Havla, kteří hnuli dějinami, od té doby, co se Jugoslávie rozpadla, si nás už nepletou, a nakonec jsme srdcem Evropy). K tomu druhému pohledu se dá počítat i náš úšklebek nad americkými turisty, když jsou tak nadšení z budov ze čtrnáctého století. Jaký slastný pocit nadřazenosti můžeme mít! USA považují cokoliv postaveného před první světovou za unikát. Jen v Bostonu je pár haluzen z koloniálního sedmnáctého a osmnáctého století, jenže ty moc výstavně nepůsobí. Kam se na Česko a matičku Prahu hrabou! Z nadřazenosti ale snadno sklouzneme k depresi, když si uvědomíme, že Američané založili svou republiku nějakých stopadesát let před námi a od té doby ji s láskou opečovávají. U nás doma v Rakousku Josef II v tu dobu rušil nevolnictví (1781) a ani po roce 1918 jsme o republiku moc nepečovali.

Deprese není na místě. I Amerika byla ze začátku pouhou zaplivanou a postkoloniální zemí. Aby si zvýšili sebevědomí a přežili, museli se ohánět. Paul Revere, jeden z duchovních otců revoluce, se živil jako zlatník, potom přidal i zubařské řemeslo, a když už dělal s kovy, naučil se odlévat zvony a jednoduché hmoždíře pro armádu. V roce 1801 založil první úspěšnou válcovnu měděných plechů na novém kontinentu. Do té doby Američané dováželi plechařinu i většinu ostatních průmyslových výrobků z Evropy (třeba i z Čech). Jestě před válkou Severu proti Jihu vyzbrojovaly Spojené státy pobřežní pevnosti dlely z Anglie. Ani průmyslový Sever ještě nedokázal dalekosné kusy odlít ve svých fabrikách. Zaplivanost se z USA postupně vytrácí až po první světové válce. Amerika začíná mít vliv na světovou politiku. Třeba tak, že Woodrow Wilson, popichovaný emigrantem Masarykem, posvětil Československou republiku.

Teprve po druhé světové se z USA stala supervelmoc. Vzpomínám si na sedmou třídu, kdy nám soudružka učitelka v občanské nauce nechtěně prozradila, že nikoliv SSSR, nýbrž USA jsou nejprůmyslovější zemí světa. Byli jsme z toho pořá-

ně rozčarování. Dnešní američtí školáci jsou v pohodě, jejich země je první ve všem, na co se podívají. Jejich přesvědčení, že Spojené státy jsou nejmocnější, nejdemokratičtější, nejkrásnější a nejspravedlivější zemí světa, jim nic nekalí.

Americkou soběštednost nekorigují ani noviny a televize. Ze sledování obvyklých sto deseti kanálů kabelovky se člověk dozví něco o sportu, vaření, nákupu diamantů, potěší se mydlovou operou, seriálem, reportáží z honičky na dálnici, požárem v sousedním městečku a pohledem na autonehodu, kterou zavínil zhlutí studentů místní střední školy. Zpráv o volbách ve Španělsku, budování Evropské unie, problémech na japonské burze a povstání v Gaze se nedočkáte. Když máte štěstí, na některém z veřejných kanálů chytíte půlhodinku zpravodajství BBC, ale to je všechno. Z pohledu amerického televizního konzumenta svět mimo Ameriku prostě neexistuje.

Omezený záběr Amíkům nerozšíří ani cesta do Evropy nebo jiných končin, protože se tam neodváží. Drtivá většina lidí neprošla ani Státy, je to přece jen pořádný flák země. Když už se náhodou vypraví přes hranice do Kanady nebo Mexika, platí pořád v dolarech, mluví americky a můžou zajít do McDonalda. Je to jako doma.

Typickým příkladem byl prodávač v autoservisu, kde jsme kupovali auto. Když zjistil, odkud jsme, pokýval hlavou a sdělil nám, že v Evropě nebyl a ani se tam nechystá. Co tam? Amerika je velká a je tu všechno. Tropy, sníh, pouště, palmy, kokosy, hory, moře, jezera a New York. Nikde nic jiného a zajímavějšího nenajdete. Neodporovali jsme mu, svým způsobem měl pravdu. Auto jsme si však od něj nekoupili.

Naše sekretářka Ginny je starší, velice hodná paní italského příjmení, potomek přistěhovalců z Evropy. Má ráda těstoviny a pizzu, ale jinak je skrz naskrz americká (aby nedošlo k omylu, to je pochvala). Jednou jsme se před ní bavili s čínsko-americkou kolegyní o tom, jak Amerika Číně mnoho let vysávala mozky. Všichni čínští zahraniční studenti po doktorátu zůstávali v Americe. Dnes už to neplatí. Čínská vláda vypsalá granty a výhodnými podmínkami, vedoucími funkcemi a světovým financováním na prvních pět let přitahuje nové i zasloužilé vědce zpátky do Číny. Dloubnul jsem si do Ying-Qing, jestli se sbalí a pojede taky. Řekla, že o tom uvažovala. Ginny, která až dosud poslouchala bez komentáře, vyjekla:

„A proč by ses vracela do Číny?“ Léty zatížené přesvědčení, že lidé přicházejí do Států za svobodou, lepším životem a šancí jí znemožňovalo pochopit, že existuje i opačná varianta. Ying-Qing jí vlídně vysvětlila, že by se návrat vyplatil, měla by zajímavé projekty, větší svobodu ve vědě, než má ve firmě a za ty peníze by si žila v Šanghaji jako královna, rozhodně líp než v Massachusetts. A nakonec, vracela by se domů! Obávám se, že vysvětlení nepadlo na úrodnou půdu. Něco takového správný Američan prostě nevstřebá.

Zmínil jsem se o tom, že americkým školákům je hej, ale není to tak docela pravda. Hořící dvojčata nadělala pěknou paseku nejen v dětských hlavách. I pro řadového Američana je

těžké překousnout, že nejférovější zemi na světě může někdo tak nenávidět, že se rozhodne ji zpusťošit. Traumatický zážitek umocnily následující události, kdy se ukázalo, že USA leží v žaludku nejen bandě izolovaných fanatiků, ale i velké části zeměkoule včetně tradičních evropských spojenců. Myslím, že nastupující generace psychologů má o práci postaráno.

Jestli se chcete něco dozvědět o americké národní hrdosti, zkuste si zajít s kolegy (jazykovými lektory) do hospody a trochu je tam opít. Po šestém pivu se ukáže, že dva z šesti jsou váleční veteráni. Jeden sloužil na letadlové lodi jako elektrikář a nějakou dobu strávil na Nimitzu v Perském zálivu v době Pouštní bouře. Ne že by vojenský život žral, ale za čtyři odsloužené roky mu US Navy zaplatilo školné na VŠ (to může být dohromady víc než 100 000 doláčů). Druhý nenápadný maník má za sebou dlouholetou službu u speciálních jednotek a přestože mu táhne na padesát, právě se vrátil z ročního turnusu v Kuvajtu, kde sloužil jako tylová podpora mladším kolegům, bojujícím v Afganistánu a Iráku. Ostatní čtyři z náhodné sešlosti u stolu mají buď někoho v rodině, kdo sloužil/slouží v armádě, nebo se alespoň jejich dědové vylodovali na Sicílii, v Normandii, Koreji, Vietnamu, Grenadě, nebo házeli bomby na Bělehrad. Je vůbec těžké si představit konflikt v posledních padesáti letech, do kterého by se Američané nezamíchali, nebo alespoň nepodjebávali z dálky dodávkami zbraní a „vojenských instruktorů“. Když už se nějaká nezajímavá válka najde, tak jsou do ní přizváni alespoň dodatečně a kromě smečky diplomatů pošlou taky Šestou flotilu. Když jste jednou supervelmoc, je těžké postávat stranou.

Ať jste republikánský jestřáb nebo levicový intelektuál a myslíte si o Bushovi svoje, účta k bojujícím jednotkám je povinná pro všechny. Armádu v Americe podporuje opravdu každý, i zakuklení marxisté. Armáda má skvělou pověst, stejně jako policie. Tuhle pověst si pečlivě pěstuje a Hollywood ji přizívá. Většina amerických válečných filmů by se dala promítat v měštitě Československo-Sovětského přátelství paralelně se seriálem o Velké vlastenecké válce a člověk by v tom nenašel větší rozdíl. Jen filmové triky jsou dnes lepší.

První týdný v Americe mě šokovalo, jakou účtu lidé mají k uniformě. Policisté na křižovatce vypadají jako bouráci s neprůstřelnou vestou a bouchačkou u pasu, na očích zrcadlovky a úsměv jako reklama na Fluor. Stačí mávnout a doprava stojí, blahosklonné gesto a jede to dál. Není v tom ale strach, lidé se dávají s policisty do řeči, bouráci občas pohládí děťátko a sundají kočičku ze stromu. Uniformované sbory se zřejmě skládají ze samých Mirků Dušínů. Když občas některý v zápalu služby zkope černého spoluobčana, veřejnost mu to brzo odpustí. Rychlé šípy jsou Rychlé šípy.

U nás koluje tisíce vtipů na zelené mozky a policajty. Co třeba: Na Lipně se převrátila pramice s šesti policisty. Kolik z nich se utopilo? Dvanáct. Dalších šest při rekonstrukci. V Americe je taková neúcta nemyslitelná. Ve vtipech na blbce figurují Poláci a lrové coby příslušníci velkých vln nevzdělaných imigrantů.

Národní hrdost a vědomí, že americký způsob života je třeba bránit, prostupuje celou společností. Jak jsem už psal, téměř každá rodina má svého vojáka v poli, na kterého jsou pyš-

ní a o kterého se bojí. V každém městečku mají v parku desku se jmény desítek padlých a průběžně je doplňují.

Já jsem byl na frázi „americký způsob života“ (american way of life) až donedávna citlivý. Chtějí nám snad naznačit, že americký způsob je lepší než ty ostatní? Proč se tím pořád holdbají a vykřikují to do světa ve státnických projevech? Ať se drbu na hlavě z kterékoliv strany, zdá se mi, že to není propaganda zaměřená do vlastních řad, ale oprávněná hrdost. Americký styl života má opravdu něco do sebe. Aby to člověk pochopil, musí tu žít delší dobu. Je to naše chyba, že jim na oplátku necpeme do chřtánu hlášky o českém stylu života? Nebo na něj nejsme hrdí?

Po Bushových výstřelcích z minulých let se mi kamarád svěřil, že se za svou zemi stydí. Nejraději by svůj pas zahodil. Bývalí hipici a současní levicovní intelektuálové tyhle úlety mívají. Většina z nich to časem překousne a začlení se do zbytku populace, který své skálopevné přesvědčení o férovosti Ameriky neztrácí.

První roky v Massachusetts jsem podvědomě řešil problém s českou národní hrdostí. Nosil jsem trička s českým lvem, připomínal kolegům Lendla, Navrátilovou a Jágra a chlubil se Prahou. Budweiseru jsem bojkotoval a v obchodě s alkoholem jsem vyžadoval české pivo (dá se tu sehnat docela dost druhů, ne jen Pilsner Urquell). Vrtalo mi v hlavě, čím jsem si zasloužil pracovní vízum, slušné zacházení a férový plat. Proč mě vítají s otevřenou náručí? Namlouval jsem si, že za tím musejí být úspěchy české vědy nebo se za mě přimluvil Heyerovský, ale nepomáhalo to. Pořád jsem se cítil jako z východní Evropy (o které tvrdíme, že je střední, protože se za ten východní blok stydíme) a chtěl jsem jim dokázat, že něco umím(e).

Není to jen moje potřeba. Množství publikací typu „O české povaze“ a „O národní duši“ napovídá, že národní sebevědomí zpytujeme i z domácích křesel. Nebo máme alespoň sklon k seabemrskáčství. Možná to je vlastnost malých národů, těžko říct. Česko (Československo) bylo odjakživa prcek, pohlavkováný sousedy. Stačí připomenout historii Václava, Boleslava a sto dvacet párů volů, co jedou do Němec. První (sebevědomá?) republika trvala pouhých dvacet roků, a třicátá léta zhořkla Hitlerem a pátou kolonou uvnitř našich hranic. Když převedu časové rozpětí První republiky do horizontu současné historie, je to jako kdyby v roce 2004 sousedi zvolili padoucha, který nás do konce desetiletí začlení do tisícileté Říše. Pravda, skončíme v ní stejně, ale tentokrát dobrovolně a bude nám s ostatními státy dovoleno brblat v Evropském parlamentu. Když se nám něco nelíbí, můžeme prosadit změnu. To je docela rozdíl.

S kamarády Bingem a Alexejem (původem z Číny a Ruska) jsme probírali naše národní povahy nad sklenkou. Oni vyrostli ve východních říších velenárodů a jejich uvažování je v něčem blízké tomu americkému. Národní skromnost si nepěstují. Velmocí mají prostě jiné možnosti, historické role a sebevědomí než Česká republika. To prosáklo i do školních osnov.

Moje sestra, které přezdívám národně obrozenecká, nemůže rozdávat, že kopy za zahraniční tým. Když už jsem se narodil v Čechách a vystudoval školy, měl bych povznést naši vědu

a ne tu americkou. V ideálním případě předávat vědění dál na domovské univerzitě. Zní to hezky a určitě by mě to bavilo, jenže právě pohled na moji alma mater mě od toho pokušení odrazuje.

Pár let života za vodou mi dal novou perspektivu. Naše národní sebevědomí není třeba pořád mrskat. Češi a Česko jsou opravdu všude. Když se zastavíte v New Yorku na Ellis Islandu, kudy procházeli přistěhovalci, najdete na pamětních deskách spoustu českých jmen. Stejně tak jako v Honolulu v památníku vztyčeném nad vrakem bitevní lodi Arizona v Pearl Harboru. V americké televizi je Praha skoro pořád. Stačí pustit MTV a už se z ní line píseň skupiny REM točená na Hlaváku v Praze. Zahráli si i bezdomovci.

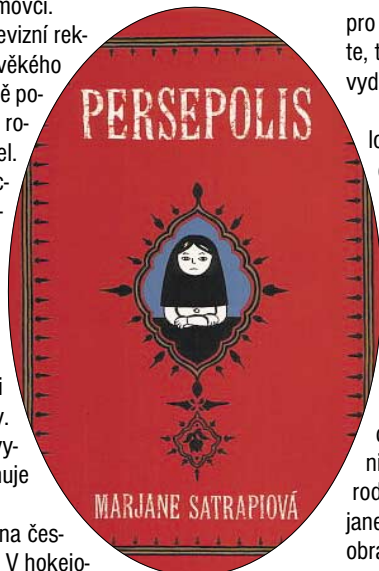
Nedávno jsem viděl televizní reklamu z prostředí středověkého městečka. Dav lidí na mostě pozoruje chlapíka s jakýmsi rogalem z proutí a prostěradel. Muž skočí a přes všeobecné očekávání krásně plachtí nad hladinou. Všichni americky jásají, jen kolemjdoucí se ušklíbne a prohodí česky (!) přes rameno: „Stejně neumí plavat!“ V pozadí je vidět, jak chlapík i s rogalem dopadá do řeky. Nevím, kdo tu reklamu vymyslel, ale krásně to vystihuje kontrast povah.

Takových připomínek na české realie se najde spousta. V hokejovém týmu Boston College je celá útočná řada Čechů. Zahrají si a ještě vystudují. Polovina hollywoodských filmů se točí na Barrandově. Každý světový film má v závěrečných titulcích česká jména. Právě tenhle titulkový test mě přesvědčil. Už jsme světoři.

Moje rozpaky nad otevřenou náručí Ameriky se rozplynuly. Známé desítky lidí našeho věku, kteří do Ameriky přišli s kufrem a jsou úspěšní stejně jako Amíci (nebo víc). Proč by nás nechtěli? Makáme, platíme daně a vychováváme ze svých dětí příkladné Američany. American way of life mi přijde místy zábavný a když ne, zkouším to po česku. Sousedka se zájmem sleduje, jak si s děckama opékáme na zahradě buřty, a prohlašuje, že jsme typ lidí, co mají v oblíbě pálit věci. (Amíci párky dělané na klacku nad otevřeným ohněm neznají. Musí to být na roštu na plynu, jinak je to pro ně exotika.)

Kancelář v práci mám pořád oblepenou mapami České republiky a starého Československa, ale kolegům, pokud se neptají, už Mnichovskou dohodu necpu. Nezáleží, jestli se jednou vrátím a udělám radost národně obrozenecké sestře, nebo budu dělat vědu v cizině. Dilema národní hrdosti jsem si pro sebe už vyřešil.

Marin Gilar

Persepolis aneb Jak se musely začít nosit šátky

Marjane Satrapiová se narodila v Íránu, a i když nyní žije ve Francii, prožila během svého dětství islámskou revoluci i válku se Saddámovým iráckým režimem. Navíc jí v té době bylo už tolik, aby si vše pamatovala a mohla o tom napsat autobiografickou knihu. Ba co víc, rozhodla se, že ji nakreslí.

Persepolis, pravdivý příběh z exotického Íránu, země, která kdysi bývala hrdou Perskou říší. Později civilizovanou, poměrně západní zemí. Ty časy jsou ale pryč, islámský fundamentalismus vrátil zemi o mnoho desetiletí zpátky a autorka ve svém příběhu zachycuje bouřlivé období, kdy k tomu dochází.

To, že si k tomu vybrala formu komiksu, je už samo o sobě pro její kulturu rouhačské. Čím dále se ve čtení knihy dostáváte, tím zajímavější zabarvení získává text na přebalu českého vydání: První – a hned nejlepší! – iránský komiks všech dob.

Satrapiová popisuje svoji rodinu a postupně odkrývá celou její historii včetně toho, že její dědeček byl princ a později ministerský předseda a ještě později politický vězeň. Ostatně celé iránské dějiny působí jako houpačka a osudy Satrapiových jsou jen ilustrace tamních poměrů.

Na první pohled příliš těžká témata jsou však pojaty z pozice dívky, kterou tehdy Satrapiová byla. Bylo jí deset, když revoluce v Íránu začala, a jako desetiletá události popisuje. Rozměr, který tak získává, vytváří jeden z těch příběhů, které budete číst jedním dechem až do konce.

Íránská cesta k nesvobodě popisovaná malou chytrou dívkou, která je denně konfrontována s dalšími věcmi, o nichž by děti neměly nic vědět. Satrapiovi jsou prozápadní rodina, a to jim život rozhodně neulehčovalo. Navíc malá Marjane doma dostávala dost knih na to, aby si udělala úplně jiný obrázek, než jaký ukazovala oficiální agenda.

Autorka se vykresluje jako malou rebelantku, která měla se svými názory potíže ve škole, ale v knize popisuje i střet s fundamentalistickou ženskou hlídkou pro to, že šla po ulici ve sportovních botách Nike. Vedle těchto příhod (včetně setkání se s politickými vězni, kteří byli v přechodném uvolnění na krátkou dobu osvobozeni) ukazuje i pokrokovou a intelektuální část iránské populace, mezi níž její rodina patřila.

Jednoduchá kresba (ne nepodobná Padoucnicí Davida B., se kterým se Satrapiová zná) jen zvyšuje sílu okamžiků, kdy se běží celý dům schovat do sklepa, kdy doopravdy dopadne střela nebo „jen“ příkazou povinné nošení šátků na veřejnosti. Naprostá absurdita celého iránského vývoje se možná ani lépe zachytit nedala.

Persepolis je kniha, která v sobě má poselství sdílitelné celému světu. Satrapiová trpělivě osvětluje jak dějinnou situaci, tak události, ke kterým došlo, takže krom jejího příběhu dostávají čtenáři do rukou i autentickou příručku o ne zrovna jednoduchých vztazích celé oblasti. Forma komiksu srozumitelnosti ještě prospívá a zvláště Čechům připomene ne až tak vzdálené události naší vlastní historie.

Šumař

M. Satrapiová: Persepolis (bb/art 2006), překlad Richard Podaný, 160 str., 290 Kč.

Londýn v Plamenech

Tento svazek je pokračováním knihy *Zeppelins West* (2001), ve které jsme se mohli seznámit s postmoderním alternativním světem viktoriánské doby, kde se mezi literární postavy, jako je Frankensteinův netvor nebo dr. Moreau (zde ovšem dr. Momo, jako „originál“, který Wellsovi posloužil coby vzor), mísí s postavami historickými, třeba Annie Oakleyovou a Divokým Billem Hickokem, takže vzniká ukrutánské dobrodružství, jehož vzorem nejsou ani tak pulpové časopisy, jako jejich ještě starší předchůdci, šestákové krváky.

Z prvního dobrodružství se tu z nosných postav setkáme s Tuleňem Nedem. Ten je tělem prostě tuleň, je to výsledek experimentů doktora Moma a nyní je prudce inteligentní (díky přípojnému mechanickému mozku montypythonovského ražení). Ned získal také palce implantované do ploutví, takže může psát na tabulku, kterou má vždy u sebe; tím komunikuje s lidmi. Ned je vypravěčem větší části téhle knihy.

Zpočátku se ale děj nesoustředí na něj. Kdepak, jsme svědky toho, jak na Zemi přistávají z Marsu vyslané útočné kosmické kabiny, v nichž jsou osminozí agresoři a la Wellsova klasika. Pak se seznámíme s Markem Twainem, či s jeho verzí v tomto světě. Twain žije na severu Afriky a je to opilý, vyhořelý samotář burroughsovsko-bowlesovské sorty. Když přijde k nějakým penězům, pokusí se Twain zlepšit si život tím, že na trajektu odcestuje do Španělska a tam navštíví svého kamarádky Julese Vernea, který je svobodný, slavný a bohatý a užívá si jako spisovatel (a vynálezce!) dobrovolného exilu ze své vlasti. Manželka mu totiž utekla s Phileasem Foggem, po němž mu zbyl věrný sluha Passepartout.

Twain se setká s Nedem a dovede raněného tuleň k Verneovi domů. Tři lidé a jejich savčí bratr se náramně spřátelí, když tu se zrovna z moře vynoří marťanské trojnohé stroje a oni musejí prchat. Jejich balonové vozidlo je nakonec dopraví na záhadný ostrov plný dinosaurů, který leží u afrického pobřeží. Záchrana je ale nedaleko, v podobě pirátské lodi, na níž jsou jako zajatci také někteří Nedovi starí přátelé. Piráti jsou přemoženi a naši hrdinové se vydávají na cestu do Londýna, kde chtějí zjistit, jak se vyvíjí válka s Marfany. Nastanou jim však ohromné potíže s třemi z nových postav, obřím lidoopem jménem Rikwalk a se dvěma cestovateli v čase, kteří se jmenují Bill Beadle a John Feather: multiversum se rozkládá, mezi dimenzemi se rozevírají trhliny. Pokud se tento proces nepodaří zastavit, všechno skončí v chaosu.

Naši hrdinové nacházejí Londýn v plamenech, načež musejí nejprve porazit Marfany a teprve potom se věnovat důležitějšímu střetnutí s kontinuy.

Díky za všechny ryby!

Těžko říct, kde se vzalo to postmoderní nutkání přivlastňovat si slavné literární postavy a mísit je s postavami historickými, aby vznikla nová, ironická meta-dobrodružství. Mainstreamové historické romány samozřejmě odjakživa používají skutečné postavy jako postavy literární. Pak se objevila pokračování, napsaná jinými autory, kteří v nich křísí řečneme slavné

postavy z díla Jane Austenové či Charlese Dickense, jimž dávají další literární život. Jedinečná směska, jakou vidíme v Lansdaleově nové knize, však zřejmě má jako předky především dva velikány žánru: Philipa Josepha Farmera a Michaela Moorcocka. Jejich snahy napodobovat staré literární formy triviálních žánrů a vytvářet z nich nové hybridy otevřely všem nové obzory a prostor ke kolážím a pastiším. Autoři druhé generace, jako je Alan Moore a jeho *Liga výjimečných*, anebo Eugene Byrne a Kim Newman v knize *Back in the USSA* (1997), tento formát dál vycizelovali. V určitém smyslu patří tohle skotačení do oboru alternativních dějin. Velmi se však odlišuje od střízlivých, přímočarých spekulací mainstreamové kontrafaktuální historie – a dává přednost zběsilým efektům.

A málokdo se na bizarnostech umí vyřádit tak, jako Joe Lansdale. Po boku mu v tom stojí raná díla Blaylocka a Powerse. Jeho přisprostlý, košilatý, dravý styl, který se zvesela nabourává do všeho váženého, nám poskytuje neustávající přísun žertovných groteskových situací, lakonických šprýmů a absurdních, leč působivých řečnických figur. Tahle kniha chce rozesmávat – a šipy jejich vtipů zasahují hodně často střed. Dokud jste nebyli u toho, jak se dva osminozí, každý s párem konečnicků, sprostě pošťuchují o to, kdo bude moc dřív zabít jistého Pozemšťana, tak nevíte, co znamená slovo *bizarní*.

Jestli ale někdo dovádí příběh do větších hloubek, tak je to Tuleň Ned. Ačkoli jej vytrhli z původního rajskeho přežívání a přivedli do cizího světa, který nikdy úplně nepochopí, Ned je nevykořenitelný optimista. Když dostane hodně ryb – to je jeho hlavní starost – a občas nějaké to „tulení pomuckání“, bude Ned ochotně bojovat s piráty, Marfany a taky s dinosaury, a ještě u toho stihne plísnit své společníky kvůli jejich chybám. Tahle nesmírně originální figura dokazuje, že Lansdale si nepůjčuje slavné postavy proto, že by mu chyběla vlastní představitelství, ale protože hravost je jeho hlavní tvůrčí zásadou.

Maličko problematická je celková struktura knihy, v jejímž středu musíte přestat dlouhou odočku, která vás odvede dál od války s Marfany. Rovněž rychlé zhroucení jejich invaze, k němuž dojde z klasických wellsovských důvodů, je poněkud trivializující. Ale než bych se hašteřil o strukturální záležitosti, radši řeknu, že tuhle knihu můžu doporučit mnohem upřímněji než žranici složenou ze sardinek a sledů.

Paul Di Filippo

Opuštěný Lansdale a jeho zepelinová trilogie

Ondřej Jireš získal laskavé svolení několika význačných anglicky píšících kritiků, aby mohl jejich recenze přetiskovat ve FantasyPlanet. Já jsem zase získal laskavé svolení Ondřeje Jireše, abych mohl některé tyto recenze, které jsem překládal, poskytnout Interkomu. Nakonec jsem se rozhodl pro recenzi Paula Di Filippa na román Joea R. Lansdala. Proč? Samozřejmě protože mě štve, že česky od tohoto výrazného autora vyšla samostatně před lety pouze sbírka *Bizarníma rukama*, ale pak už z jeho košaté bibliografie nic. Druhým a třetím důvodem je, že asi nejsem jediný, kdo, aniž by chápal proč, má poměrně dobrý vztah k podobným pseudoviktoriánským literárním hrátkům (kterých jsme se od Powerse přes Alana Moora už něco načteli, ale nikdy to není dost) – a taky že se jedná o recenzi na

Stephen King: Puls

Nejnovější román Stephena Kinga se na našem trhu objevil poměrně záhy po své zámořské premiéře. Autor, který se těší stále velké oblibě u široké čtenářské obce, se v něm pustil do přece jenom trochu jiné látky, než bychom po dokončení monumentální série Temná věž mohli od něj čekat. Na Kinga poměrně útlý (cca 320 stran) román vzdává v první řadě poctu filmovému tvůrci zombie hororů Georgi A. Romerovi (se kterým mimochodem v současné době spolupracuje na adaptaci svého románu From a Buick 8) a nese s sebou celou řadu pro Kinga charakteristických prvků stejně tak jako nových ingrediencí.

Příběh začíná velmi dramaticky a klasicky zároveň – pokud jste viděli alespoň jeden zombie film, nebude to pro vás ničím překvapivým. Snad jen, že zdroj nákazy tentokrát není nějaké kosmické záření či radioaktivní odpad, ale obyčejná mobilní síť. Každý, kdo si osudného 1. října přiložil k uchu mobil, se rázem proměnil v nemyslicí a krvelačnou stvůru, která ze všeho nejvíce připomíná zombie, tak jak jsme je mohli vidět třeba ve filmu 28 dní poté.

Hlavní hrdina se jménem Clayton Riddell se tou dobou procházel po Bostonu a měl dobrou náladu, protože se mu podařilo podepsat výhodnou smlouvu na své komiksové kresby. Když se ale zastavil na chvíli u zmrazinářského auta, celý svět se v okamžiku změnil. Přišel „puls“ a s ním naprostá anarchie a kolaps lidské společnosti.

King nás do příběhu vrhne rovnýma nohama a hned na prvních stránkách máme možnost pozorovat šílenstvím zachvácený Boston, kde přežít mezi agresivními zombiemi není vůbec jednoduché. King postupuje dle šablony načrtnuté hlavně filmovými opusy a tak po drsném a náhle zvratu nastupuje snaha přeživších přežít i nadále a zvýšit své šance proti krvelačným stvůrám. Clayton Riddell se seznamuje s dalšími normálními lidmi, kterým se osudový puls vyhnul, a v jejich společnosti se snaží pochopit, co se vlastně stalo.

Do hry vstupuje další klišé v podobě vzdálené rodiny, která se stává alfou a omegou veškerého jednání hlavního hrdiny. Riddell je hnán touhou zjistit, zda je jeho syn a bývalá manželka v pořádku, a tak se rozhodne z beztak zničeného Bostonu uniknout a vydat se na pochod za rodinou. Přemluví tedy své spoléčníky a hned následující noc se všichni vydávají na pochod napříč Spojenými státy, které se v jediném okamžiku propadli do davového šílenství.

To celé se odehraje v úvodní kapitole románu, takže vidíte, že King se s tím rozhodně nemaže a o pomalém rozjezdu z některých jeho dřívějších románů nemůže být ani řeč. Na druhou stranu nemá tolik prostoru pro jemnokresbu hrdinů, která pro něho bývá charakteristická. Možná právě proto jsou postavy z Pulsu o něco více zapomenutelné než u jiných děl pana Kinga. Obzvláště na některých vedlejších postavách vám ani nebude záležet, protože je nestihnete lépe poznat.

Autor ale neztratil svůj smysl pro detail a tak dokáže vytvářet atmosféru pomocí popisu běžných maličkostí, které ale zasazené do drsně pozměněné reality působí zvláště nepatřičně a vyvolávají onu stísněnou atmosféru. Vlastně celý román Puls je velmi pochmurný, asi bych ho neoznačil jako přímo ho-

prostřední díl trilogie. Tím pádem mám možnost napsat i něco o prvním dílu, abych tak omezil dopad toho, že nemalá část čtenářů Interkomu bude zároveň čtenáři FantasyPlanet: přesto dostanou jistou přidanou hodnotu. Kéž by se mi zároveň podařilo některého nakladatele přimět, aby si Lansdala povšíml či lépe od něj něco vydal.

První díl trilogie, Zeppelin West (Na západ, zepelíny), vyšel už v roce 2001. Na druhý díl čekali čtenáři tedy pět let – a kdy se dočkají dílu třetího, jenž se má jmenovat The Sky Done Ripped (Dorvané nebe?), zatím není známo. Snad i proto, že to, co provozuje nakladatelství Subterranean Press, se jmenuje „limitovaná edice“. Což v praxi znamená, že první vydání se distribuovalo v pouhých dvou (!) státech USA a celý náklad nebyl nijak nebetyčně početnější než 350kusová fajnšmekrovská série s vlastnoručními podpisy Lansdala a ilustrátora Marka A. Nelsona.

Příběh prvního dílu se odvíjí na cestě Buffalo Billovy slavné společnosti Wild West Show, která putuje zepelínem do Japonska, kde má vystoupit před šógunem. Tento pán se brzy má stát japonským císařem, ale Američané zjistí, že si zotročil Frankensteinovo monstrum. Sám Buffalo Bill je vinou nehody už jen baterii poháněná hlava, jež se nachází v nádobě, v tekutině, skládající se z toho nejlepsiho, co může nabídnout soudobá věda a prasečí moč. Spolu s dalšími historickými i literárními postavami, jako je Annie Oakleyová, Divoký Bill Hickock nebo náčelník Sedící býk, přesto Frankensteinovo monstrum zachrání. Japonci je však na útěku sestřelí nad Pacifikem, kde celou společnost před žraločími zuby zachrání pouze včasný zásah kapitána Nema... pardon, Bema a jeho intelektualizovaného tuleně Neda. Mimochodem, kapitánovo plavidlo se tu jmenuje Naughty Lass (Sprostá holka, ale když si to anglicky vyslovíte, podobá se to jménu Nautilus...). Všichni se pak společně vydají na ostrov doktora Moma, kde si Buffalo Bill hodlá opatřit nové tělo.

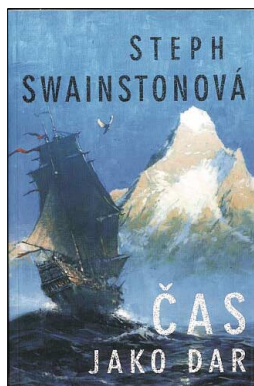
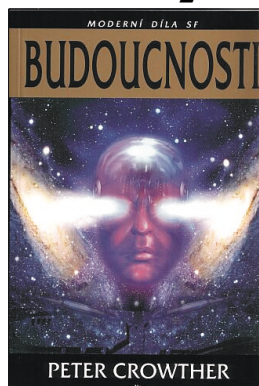
Dál už to je jenom praštěnější, ale aspoň máte představu.

Tak nevím: jsem jediný maniak, který by to, bez urážky, na pultě SF speciálky ocenil víc než 95 % toho, co tam běžně vídá, anebo by se podobných našlo víc?

Richard Podaný

Joe R. Lansdale: Flaming London, Subterranean Press, prosinec 2005, 177 stran. (první část textu převzata z FantasyPlanet)

Novinky od Laseru

rorový, ale atmosférou se velmi blíží právě třeba prvním filmům George A. Romera, kde bezvýchodnost hrdinů byla cítit jako ocelové závaží na prsou.

Vše až do půlky knihy běží ve vyjetých kolejí, žádné experimenty – je to hold klasice žánru. Tempo vypravování se mírně zpomaluje a na chvíli se dostává i nuda z přesvědčení, že King už nemá čím překvapit. Ale pozor! Na scénu přichází hlavní záporák, který celý příběh rozhybe úplně novým směrem. King jakoby v půlce najednou zjistil, že napsat remake Úsvitu mrtvých se mu vlastně nechce, a jeho fantazie se rozeběhla na plné obrátky.

První půlka, to je hrdinové versus unifikované zombie – respektive svět, ve druhé polovině vzniká duální vyjádření dobra a zla, přichází avatar pohromy a vy jako čtenáři můžete začít kládkům pořádně fandit. Navíc King přichází s několika originálními prvky, a tak druhou půlkou knihy prolétnete závratnou rychlostí.

Na celý román Puls potom můžete pohlížet z dvojího úhlu. Pokud ho přijmete jako Kingovskou variaci na zombie filmy, kdy si budete hledat zajímavé paralely a užívat si příběh – vše je o.k. Jenže Romero ve svých filmech používal kritiku moderní společnosti a konzumního života – King se pokouší o podobné. Jenže kde Romero pracuje s náznaky a metaforami, je King doslovný a mrakovárný. Romerovi hrdinové se ukrývají v supermarketu a zombie se k nim stahují, „protože za života mělo tohle místo pro ně význam“. Kingovy postavy se místo toho sedenou do kruhu a pronášejí „Každý, kdo má mobil, je blbeček a ten, co má Motorolu, je největší“.

Navíc pro Kinga je zosobněním úpadku nejen mobilní telefon, ale také třeba hudební přehrávač iPod či unifikované účesy současné mládeže. Trochu tak připomíná běžující důchodce, kteří hrozí holí celému okolnímu světu, který byl natolik drzý, že je nevzal s sebou do budoucnosti.

Přiznám se, že jsem s tím občas měl problém, protože vlastním jak mobil, tak iPod, a navíc mám obojí rád (jsem technický nadšenec), takže v Kingově světě bych to schytil v první linii a navíc „právem“. Je potom otázka, nakolik vám toto mrakovárství bude kazit užitek z jinak velmi povedeného románu.

Dalším sporným bodem může být analogie lidského mozku a počítače. King totiž mezi nimi vidí spojitost a předpokládá, že

pokud může do počítače vniknout vir a zasáhnout do funkcí systému – můžeme obdobně pomocí popisovaného telefonního pulsu přeprogramovat lidský mozek. Mne to přišlo v rámci žánru uvěřitelné, ale dokážu si představit člověka, který by knihu právě na základě tohoto stavebního kamene odmítl.

Ještě se alespoň okrajově zmíním o technické stránce knihy. Obálka je tvořena se zřetelnou inspirací původním přebalem, ale její kýčovitost přímo bije do očí. Musím se přiznat, že jsem přebal hned po příchodu domů sundal a už ho ani nechci vidět. Trochu to připomíná hypotetickou situaci, kdy přijde nakladatel a řekne: „Proč kupovat obálku originální, tady Franta to určitě zvládne taky.“ Teda s tím, že Franta se ve skutečnosti jmenuje Tomáš Kropáček.

Překladatelka Linda Bartošková podle mne předvedla dobrou práci, i když bych si docela přál mít po ruce originál, abych mohl porovnat některá slovní spojení, která zřejmě unikla redaktorské práci. Celý překlad tedy není bez chybičky, ale za oči vás to zatahá jen párkrát. Možná čistější práce redakce by to odladila, ale protože kniha přicházela na trh těsně před Vánoci, lze předpokládat, že byl celý tým nakladatelství v časovém stresu.

Tak a teď to ještě nějak shrnout. Stephen King napsal velmi současný román se soudobými prvky, který je v první řadě oltářem k Bohu všech zombií – Romerovi. Nepracuje tak důkladně s charaktery jednotlivých postav, ale dostatek nápadů a spád příběhu to vynahrazuje. Trochu zamrzí prvoplánovitě kázání o zkažené mládeži, které si King opravdu mohl odpustit. Nicméně pokud máte kladný vztah k zombii filmům počátku osmdesátých let – určitě mu to rádi odpustíte. Puls je podařený román, který sice nestaví na psychologii postav jako třeba Misery nebo Hřbitov domácích zvířátek, a možná právě proto budete mít za rok dva problém uvědomit si, o čem vlastně byl. Nicméně určitě přetrvá příjemný pocit, že jste se u čtení bavili a dokázali si ho užít.

Petr Časlava

King, Stephen: Puls /Cell/, nakladatel: Beta, překladatel: Linda Bartošková, obálka: Tomáš Kropáček, redakce: Dominika Křesťanová, rok vydání: 2006, počet stran: 328, hardback, cena 299 Kč

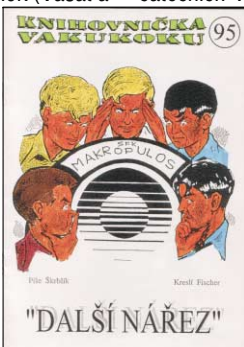
Převzato se svolením autora z <http://petr.bloguje.cz/>.

Dějiny SFK v Šumpeku praví takto:

V Šumperku byly či jsou SF kluby: Makropulos, Mlok (Vašát a spol.), Vakukok (Krajiček=Skrblík a spol.), Klub přátel Jeffa Spendera (Mostecký) a ještě startrekářský (teď nevím přesně název – vše doma a jsem v Ol. – ten je „internetový“).

SFK Vakukok (=Skrblík) vydával vlastní iniciativou Knihovničku Vakukoku – a tak měl správně znít název oceněného fanzinu! – fanzin Vakukok bylo něco jiného, viz dále:

Fanzin Vakukok byl vydáván, ale předtím (vydávalo sdružení KRÁVA = KrajičekVAšát); fanzin VAKUKOK (což je zkratka jeho iniciátorů a po-

částečních vydavatelů: VAšát, KUbelka, KOlínková, KRAjiček), ukončil činnost (já pak vydával informační PEGAS – Skrbila nevydržel a začal sám vydávat Vakukok II.) a pak už byla ta Knihovnička, kde Skrblik pokračoval v přivlastnění si názvu Vakukok.

Já se (coby velký učitel, stařešina a Caesar – jak mne titulovali...), na vydávání Knihovničky samozřejmě duševně, materiálově i graficky asi prvních 30 čísel podílel (pak si hlavně hmotnou část Skrblik zajistil), dále se na KV autorsky podíleli všechny místní SFK.

Pepa Mlok VAšát

Schismatrix +

Pro kvalitní sci-fi by v našich knihovnách mělo být vždy nějaké místo rezervované. To se týká i Schismatrixu. Schi... prosím?

Bruce Sterling v povídkách vytvořil svět Tvárných a Mechanistů, kdy už je „člověk“ překonaným modelem. Celý román, který nám na čas umožňuje žít v jejich světě, Schismatrix Plus byl publikován roku 1996. U nás vyšel v sympatickém formátu (paperback, 540 stran) v edici Mistrovská díla SF nakladatelství Laser-books s.r.o. Knižka je uceleným tématem Sterlingovy tvorby: Předmluva k prvnímu českému vydání, Úvod – Dovádění ve Sluneční soustavě, román Schismatrix, Příběhy Tvárných/ Mechanistů, časová linie, uzavřeno životopisem.

„Ted' vyjde Sterling. Až mi přijde výtisk, zapálím si oheň,“ řekl mi překladatel R. Rouče na konci srpna. A když se mi knížka dostala do rukou, pochopila jsem proč – velká řada formulací si zaslouží opakování, než je vyslovíte bezchybně. Přes to je myšlenková nit jednolitá a je čtenáři představována živým jazykem. Text se vyznačuje jasnými, jednoduchými větami, které jsou pravidelně prokládány souvětími, plnými právě těch slov a formulací, nad kterými je dobré se zamyslet. Objevují se tak nečekané paralely se současným vývojem lidstva.

Abelard Lindsay pochází z měsíčního habitatu Pospolité republiky Mare Serenitatis. V době dospívání byl stařešiny republiky, kteří jsou poplatní Mechanistům, poslán na výukový program ke Tvárným. Politické gesto ochoty k domluvě a přátelským vztahům se vymklo z rukou i samotnému Lindsayovi. Prošel biologickými úpravami a tréninkem mozku i vegetativních reakcí. Když se spolu s přítelem Filipem Konstantinem vrátil, dostali úkol zregenerovat společnost a životní podmínky habitatu. Zhlédl se ale v ideálech dědictví Země, v dramatických historiích. Výsledkem byla ztráta občanství, mučednická smrt

Věry a aristokratická přeměna Konstantina. Je odeslán na Lidové Zaiatsu Mare Tranquillitatis. Jako chameleon přejímá vůni nového světa i hříčkou vzniklé jméno Lin Sai. S nulovým kapitálem a bez znalosti prostředí si buduje pozici. Těží ze soupeření Gejša banky a Černých nefrinových mediků, jejich vlivu nad místními astrohmidami. Vytváří fiktivní dramatický soubor Intrapolární společnost kabuki. V momentě vrcholného úspěchu vyhrocuje pouhým zdáním situaci, zabíjí Gejšu a mizí.... Ve svém životě se stává tvárným politikem, který ale pracuje pro své zájmy; nasazuje si masku občana cestujícího státu astrohmid. Je diplomatem, který se propadá do politicky a vztahově slepé uličky. Tehdy Sterling vykresluje situaci smrti. Na scénu vtrhnou kulturní milovníci Investoři a svět vah přechází jediným zlomem ve Schismatrix.

Způsob, jakým si Abelard vytváří nové identity a konstruktivně využívá situace i štěstí, ilustruje vývoj společnosti a lidských životů, vědy, techniky, umění a hodnot. Vývoj podporuje i teorie prigorinických úrovní složitosti, která je spekulací sama o sobě.

Investoři připomínají deus ex machina. Většinu času jsou velkou neznámou v rovnici Schismatrixu, ale když se jim přiblížíme, jsou až záhadným způsobem blízcí člověčenství. O to více je rozčilující že, jakoby mimochodem, mají v rukou osud této solární soustavy.

Sterling je považován za cyberpunkového autora, ale je přístupný jakémukoliv čtenáři. I přes to, že jsme Prologem okamžitě vtaženi do děje, neztratíme se v něm, ani ve významech. Třetí část má poetický charakter, filosofie dostává více prostoru.

Schismatrix můžeme číst jako kvalitní prozaické dílo plné techniky, vědy, politiky a vztahů. Stejně tak patří k těm pracím, kdy se vyplatí číst mezi řádky. Jen pravděpodobnost předložených teorií mohou posoudit odborníci.

-VortaVor-

Alfred Elton Van Vogt – Isherské obchody se zbraněmi

Pokud máte rádi science fiction zlatého věku, určitě je vám povědomé jméno autora. Je legendární a proslulý, o tom není pochyb. Ale čím? Na to se názory mohou různit. Pro někoho byl autorem oplývajícími nevyčerpatelnou fantazií, zdrojem inspirace a obdivovaným idolem, pro jiného neschopným škrabalem, který navíc nedovedl udržet myšlenku a logickou stavbu byť jen povídky.

Van Vogt byl obojím, jak se ostatně dočtete v autorově sedmadvacetistránkovém životopise od Ondřeje Müllera, který je součástí recenzovaného vydání knihy.

Myslím, že celé „Isherské obchody se zbraněmi“ by se daly charakterizovat větou: „Lituji, ale mám neprůstřelnou neviditelnou pláštěnku.“ Pokud nechcete číst knihu, kde postavy podobné věty pronášejí k lidem, mířícím na ně atomovými paprskomety, pak tohle dál číst nemusíte. Pokud vám naopak podobné hlášky připadají roztomilé, budete nadšeni.

Van Vogt se v tomto románu přímo vyřádl a na dvě stovky stránek se mu povedlo vměstnat snad všechno kromě mimozemšťanů – cesty časem a kosmická impéria, geniální vědce a neohrožené dobrodruhy, spiknutí a intriky. Děj plyne neobyčejně svižným tempem a nuda naprosto nehrozí. V každé kapitole

gejzír nápadů, dějové zvraty, stále nová překvapení a nikde žádná vata. Přestože jsem to vůbec nečekal, autor to vše nakonec dovedl ukočirovat ke konci, který dává smysl. Tedy alespoň tolik, kolik smyslu dává zbytek knihy.

Nedivím se, že mnozí klasici žánru se vyznali z obdivu k tomuto autorovi. Van Vogt je jedním z pilířů sci-fi, patřil k autorům, kteří formovali podobu žánru a ovlivnili řadu dalších. Tato kniha je žánrově neobyčejně čistá, něco takového je v dnešní postmoderní době přinejmenším vzácné. Dřevní „hard SF“, jako je tato, nám připomene kořeny dnešní literární fantastiky a to nemusí být na škodu.

Co se stylu týče... Překladatele knihy znám jako autora kvalitní literatury v tom klasickém slova smyslu. Pokud je tedy styl někdy poněkud kostrbatý, šlo jen o snahu uchovat původní charakter díla. A to je důležité – ten charakter tam je. Poněkud neotesaný, ale upřímný a čistý.

Co mi při čtení vadilo víc než drobné stylistické nerovnosti, byl font sazby. Vydavatel nepoužil klasické patkové písmo, ale pro beletrii poněkud méně vhodné písmo, které z nedostatku lepších termínů označím jako polopatkové. Podívejte se sami.

Jaroslav Houdek

Z deníku BB (část devátá) – Letmé indické zážitky

(BB = Blbá Blondýna = mimikry ženy středního věku, úspěšně zabírající zejména v pražském dopravním provozu a při komunikaci s muži obecně).

Dobu, kterou jsem čtenáře Interkomu neobtěžovala s Blbou blondýnou, jsem částečně strávila služebně v Indii. Zážitky, které jsem si z této země přivezla, jsou většinou nesdělitelné a netlumočitelné, bohužel i nezachytitelné jakýmkoli záznamovým zařízením. Poslušna své obsedantní grafomanské úchytky se přesto pokusím přiblížit vám alespoň částečně tu-to zemi. Kdo si vybaví mé v těchto místech publikované letní zážitky z delšího pobytu v Londýně, ví, že vás nebudu obtěžovat historickými daty a pamětihodnostmi, které se na vás vysypou z každého průvodce. Místo toho se pokusím sdělit ono nesdělitelné:

1. Žádné osobní doklady, oddací listy jen na vyžádání, negramotnost v některých venkovských oblastech až 67 %, 8 % růst HDP, průměrný plat 8. – 10.000 rupií (2 rupie – Rs = 1 Kč), průměrná délka života jen 62 let a výrazně nižší hygienický standard. Indické obyvatelstvo včetně středních a vyšších tříd občas studovalo v zahraničí a poznalo luxus i stav zahraničních hotelů, přesto po návratu domů nevidí nutnost udržování pořádku jako nezbytnou.

2. Obrovské rozdíly, paláce vedle chatrčí, mercedesy vedle cyklorikš, žebraři, igelitové stany, bezdomovci, ale i zdobené mešity a sikhové v turbanech.

3. Dopravní provoz bez systému a bez nehod: zpětná zrcátka sklopená k vozu, místo směrovek klakson, otáčení v protisměru, naskakování za jízdy, zvracení z padesát let starého autobusu, zmatek, chaos, ohleduplnost. Zvláštní baby-lon a šudypřítomný smog.

4. Zástupy dětí ve školních uniformách, nadšeně zdravící a mávající (zejména na blondýny zde cizokrajné). Místní muži močící kdekoli (a nejen to...). Krásné dívky se zlatými ozdoba-mi v nosních dírkách v sáří barevných jako květiny a mile opě-tující úsměvy. Barevná tečka nad obočím zkrášlující mnohé ženy i muže, znamenající ranní modlitbu, anebo jen invenci nositelky při ranním make-upu.

5. Roztrhané stany postavené přímo na chodníku vedle vý-stavních domů. Umývání nádobí v prachu cest. Nocležníci na dlaždicích zakrytí dekou. Desetiletí neudržované domy s roz-bitými okny, jednou žárovkou a elektřinou přivedenou desít-kami kabelů ze stromů. V tmavých malinkatých místnostech i vybydlených bytech či na střeších domů zbylých po brit-ských kolonizátorech bez elektřiny žijí na betonové podlaze ne nepodobně našim tmavším spoluobčanům celé rodiny.

6. Zlatnictví a stříbrnictví plná slonů, bůžků, svícnu, talířů. Všudypřítomný a v mnoha podobách zobrazovaný bůh štěstí Ganeša se sloní hlavou, kterého si každý návštěvník veze do-

mů v mnoha provedeních. Smlouvání. Kasty existující i 60 let po zákonném zrušení.

7. První dny dezinfekce alkoholem a důsledné dodržování všech dietních opatření, dle nichž co neprojde varem, není pro Evropana k jídlu. Po několika dnech ostražitost pomine a po týdnu ochutnáváme vzorky koření přímo z dlaně prodava-če i nepečené domácí zákusky. Kupodivu a až na ojedinělé vý-jimky zcela bez následků.

8. Pro každý druh náboženství existuje speciální zákon upra-vující rozvody věřících, odlišné orgány projednávají roz-vody hinduistů, křesťanů a muslimů. Hindské že-ny mající velmi omezené možnosti požádat o rozvod (pouze pro krutost, neplodnost ne-bo opuštění rodiny) a děti do pěti let věku se svěřují do péče matce. Nejprome-natější otázky muslimských věřících, tvo-řících 17% populace, řešené právem ša-ria. Bohužel méně zajímavé než informace získané od kolegů právníků jsou věci přizemní: i v sídlech zdejších obdoba advokátní komory či soudů různých stupňů je špína, prach, neúctnlé prostředí, pobrynda-né ubrusy i šálky s kávou, o podobě toalety ani nemluvě.

9. Netradiční rozhovory s netradičním velvyslancem naší země Hynkem Kmoníčkem, otevřeným a šířavě ironickým, chrlícím na nás děsivé informace, byť zemí se všemi jejími problémy zjevně nadšen. Miliarda obyvatel, polovina žijící na ulici, 700.000 lidí žijících pod hranicí hladu, bez vody, elektři-ny, kanalizace. Hlavní indický plán pro příští rok: jedna elek-trická zásuvka do každé vesnice. Život měst se zastavil před šedesáti lety, život vesnic před třemi sty...

10. Mimo velká města špatné cesty, krávy, koně, medvědi, opice, buvolí, velbloudi jedno i dvouhrbí, sloni. Primitivní ves-nice s koláči kraviho trusu sušícími se na střeších obydlí. Vachrlaté zaprášené krámky. Slaměné chýše. Krávy pasoucí se v odpadcích. Ženy v barevném sáří pracující na stavbě u míchačky. Malá upravená políčka vedle hromad sutí a nepo-řádku. Prach. Prach. Prach. Tisíce lidí. Stanové tábory u pout-ních míst. Prodavači se stánky a zbožím rozloženým ve vrstvě prachu. Veřejná prostranství sloužící jako záchody pro desít-ky osob, které bez jakékoli zábrany či zástěny v dřepu konají své potřeby a s klidem pozorují pomalu se posunující davy aut a lidí.

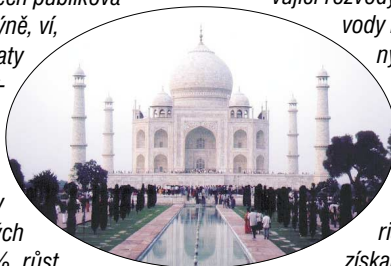
11. A vzdor tomu všemu hrobka Tádžmahál, poslední ješ-tě existující tradiční div světa. Tisíce návštěvníků rozptýlených v zahradách, místní průvodci ukazující kouzla světla pronikají-cích do mramoru. Poklid, mír, velebnost. Náhdera.

Vítejte v Orientu. A kdo je lapen jako já, ten si slibuje, že se sem vrátí. Tak nashle příště.

Vaše Blbá Blondýna

14.12.2006

Daniela Kovářová

Časem s vědou - depresivní listopad

Z událostí, které změnily náš svět (spíše k horšímu)

Během listopadu 1986 volají anglického venkovského veterináře Colina Whitakera k nemocným kravám. Zvířata se chovají „jako šílená“. Za jedenáct měsíců pak vychází v odborném časopise The Veterinary Record práce s prvním popisem choroby nazvané boviní spongiformní encefalopatie, proslavené brzy jako „nemoc šílených krav“.

BSE se vzmohla docela typicky: chovatelé ve snaze maximálně ušetřit krmili dobytčata moučkou z uhynulých kusů. Tímto vynuceným kanibalismem se nemoc rozšířila do epidemických rozměrů. Do deseti let se problém v podobě nové varianty Creutzfeldt-Jakobovy choroby přenesl i do medicíny humánní.

„Dámy a pánové, dobrý den. Je mi velkým potěšením, že vám mohu představit kouzlo televize.“

Těmito slovy 2. listopadu 1936 ve tři hodiny odpoledne zahájil hlasatel Leslie Mitchell pravidelné televizní vysílání britské stanice BBC. Začalo první pravidelné veřejné televizní vysílání s vysokým rozlišením.

Televize BBC začala vysílat v duchu svého staršího bratra rozhlasu. Ten zahájil pravidelné vysílání v roce 1922 a jeho krédo charakterizuje výrok prvního generálního ředitele BBC Johna Reitha: „Kdo se chlubí, že poskytuje veřejnosti to, co údajně sama chce, ten zpravidla sám vytváří falešnou poptávku po nižší úrovni, již pak uspokojuje.“

Časem však nabyly vrchu televize komerční, jejichž (opět svým způsobem nedostupný) vzor definoval Patrick Le Lay, generální ředitel nejsledovanější francouzské soukromé televize TF1, takto: „Základ řemesla TF1 je pomáhat například Coca-Cole prodávat její zboží. Aby reklamní zpráva byla zachycena, musí k tomu být mozek televizního diváka uschopněn. Pořady naší televize se snaží o to, vyčistit mozky diváků tak, aby byly schopné přijmout reklamní zprávy. Nic není těžšího než ovládat toto řemeslo.“

Na 37. konferenci psychiatrů 4. listopadu 1906 v Tübingenu přednáší neurolog Alois Alzheimer o nové neurodegenerativní chorobě, kterou objevil u jedné své pacientky, té době již zemřelé (později známé pod jménem Augusta D.). Nemoc se vyznačuje typickými změnami v mozku, najmě v čelních lalocích, odpovědných za „lidství“. Končí totální demencí.

Příčinu Alzheimerovy choroby dodnes neznáme a neumíme ji tudíž ani adekvátně léčit. Vzhledem k tomu, že její výskyt prudce stoupá ve vyšším věku a starých lidí relativně přibývá...

Po mnohaletém pronásledování je 14. listopadu 1856 zavražděn poslední medvěd na Šumavě. Medvědicí o hmotnosti 230 liber (kolem 130 kg) napřed roku 1839 zabili manžela, ji potom po mnohaletém pronásledování dostal u Jeleních vrchů lesní strážce Johann Jungwirth se smečkou dalších 46 střelců a 75 honců. Vycpaná huňáčka trní dnes mezi exponáty loveckého zámku Ohrada v Hluboké nad Vltavou.

Za celou dobu vzájemné koexistence na Šumavě nebyl znám jediný případ, že by medvěd sám od sebe ohrozil člověka.

Ještě v polovině 19. století byla strojírenská velmoc Velká Británie na nejlepší cestě stát se i velmocí automobilovou. „Resortní zájmy“ (zejména železnice) však vedly roku 1865 k vydání tzv. Locomotives Acts. Ty omezovaly rychlost jízdy na silnici až na 3,2 km za hodinu a vrcholily nařízením, že vozidlo „musí spalovat svůj kouř“. To vývoj silniční dopravy vytlačilo za hranice (hlavně do Německa a Francie). Teprve po jedenácti letech přestaly zákony platit, na oslavu čehož se 14. listopadu 1896 koná Emancipační jízda. 33 ozdobených automobilů (benzínových, parních i elektrických) vyrazí z Londýna do 101 km vzdáleného Brightonu.

Naši předkové neměli tušení, jakého Pyrrhova vítězství dosáhli!

Technický prosinec

Po dvaatřicetíměsíční štrapáci se v prosinci 1886 Američan Theodore Stevens vrací do San Franciska z cesty kolem světa. Dopravní prostředek, na kterém to dokázal – (zatím ještě vysoké) kolo – tak začne konečně být bráno vážně a začne se rozjíždět do celého světa.

Přesně o století později, 23. prosince 1986, přistává na Edwardsově letecké základně (rovněž v Kalifornii) experimentální letoun Voyager. Vzhledem připomíná tichomořský trimaran, rozpětí křídel má necelých 34 metrů. Téměř všechen jeho vnitřní objem zabírá palivová nádrž (objemu 5636 l). Na tomto avionu dvoučlenná posádka právě poprvé obletěla svět bez mezipřistání a tankování. 40 253 km urazila za 9 dní průměrnou rychlostí 186 km/h.

Už rok po Faradayově objevu elektromagnetické indukce (1831) spatřil světlo světa první indukční točivý stroj (rotovala v něm nejtěžší součástka – permanentní magnet). Časem přišla monstrózní dynamo schopná vyrábět i velké proudy pro obloukové lampy; i ta ještě užívala k buzení permanentní magnety (byť již stacionární), které ovšem chodem slábnou. Po 1845 se začínají prosazovat stroje buzené elektromagnety napájenými z galvanických článků. Lepší, leč stále ještě nepříliš pohodlné. 4. prosince 1866 konečně Werner von Siemens zjišťuje, že u dynam není potřeba permanentních magnetů ni cize buzených elektromagnetů, nýbrž že k buzení stačí remanentní magnetismus železného jádra budicí cívky. Cesta k výrobě elektřiny ve velkém je otevřena.

Jako na dlani má před sebou zeměkouli první geostacionární družice ke snímkování oblačnosti a zemského povrchu. ATS 1 je po startu 7. prosince 1966 zavěšena nad rovníkem zhruba nad středem Tichého oceánu do výšky okolo

36 000 km. Napřesrok mj. zprostředkuje televizní přenosy z Expo 67 z Montrealu do Austrálie a téhož roku poslouží při organizaci záchranných prací během rozsáhlých záplav.

Bezdrátová telegrafie se zrodila koncem 19. století, avšak dosah maximálně desítek km značně omezoval její využití. Síly pochyby, zdali zakřivení zemského povrchu vůbec umožňuje zachytit signály na větší vzdálenosti... Až 12. prosince 1901: „Najednou jsem uslyšel tři slabé, ale zřetelné tečky... Byl jsem tak nadšen vítězstvím, že když vzápětí vstoupil soudní vykonavatel a rázně mě vyzval, abych okamžitě zastavil pokusy, usmál jsem se na něj a podal mu láhev whisky: Na zdraví!“

Ba, vlny neulétly do vesmíru, ale „ohnuly se podle vody“ (přesněji odrazily se od ionosféry), a „C“ v Morseově abecedě vyslané z anglického Poldhu je zachyceno v 3 300 km vzdáleném St. John's ve východokanadském New Foundlandu. Organizátorem celého podniku je Guglielmo Marconi.

Vroce 1800 přestaly platit Wattovy patenty na parní stroje; teď si je může stavět kdo a jak chce. I Richard Trevithick. Místo do žádaných důlních čerpadel se však rozhodl zapáhnout páru do povozů... Díky tomu prožívá Cornwall-

LIDŠTINY: Zklamání

„Musím vidět hrocha!“ avizovala jsem už několik dní před návštěvou ZOO.

„Hrocha, těším se na hrocha... Tak kdy už půjdeme k tomu hrochovi?... Pojdme už k hrochovi... Miluju hrochy!...“, mlela jsem si pořád svou, už když jsme byli v areálu zoologické zahrady.

Pak už konečně na mé přání došlo, z dálky byl vidět pavilon hrochů.

Těším se na ty tlustoušky.

Pět metrů od vchodu do pavilónu mi do mozku došel varovný signál – „pozor!“ tady něco není v pořádku... „pozor!“

Po otevření dveří mi to bylo jasné. Do nosu mě bouchnul neuvěřitelný zápach. První moje reakce byla utéct, ale to nešlo, tolik jsem s hrochem všechny otravovala.

Snažila jsem se co nejméně dýchat, smrad v tom navíc velmi teplém letním dni byl v prostorách pavilónu skoro hmatatelný. Ještě že jsem nic nejedla.

Rychle jsem udělala dvě fotky, jenže zklamání se konalo podruhé. Žádné krásné záběry jsem neuložila. Hroši tam byli, dokonce celá rodinka, ale hlavu mělo nad vodou jen malé hroše. Na fotce je tedy zadek hrocha, hřbet hrocha, hlava mláděte a docela nechutná voda, ve které se cachtali... tak je to někdy ve všim. Něco moc chceme, těšíme se na to a ono je nakonec vše jinak. Nemusí to být ale tím, že by byla chyba v nás. Někdy i nedostatek adekvátních informací je příčinou našeho rozčarování.

V sedmdesátých letech 20. století se časopisy hemžily prognózami, že v roce 2000 auta už skoro vymizí a silnice se tím pádem stanou nepotřebnými a my budeme jezdit cestou i necestou na vznášedlech. Nestalo se tak a hodně lidí bylo zkla-

ské městečko Camborne neobyčejný Štědrý den 1801: spolu s větrem se ulicemi prohání (rychlostí až 15 km/h) „ohnový vůz“. Obtěžkán tuctem lidí, stoupání k hospodě zatím nezvládne, pasažéři musí vystoupit a tlačit... Nazíří však „Puffing Bill“ kopeček vytáhne sám. Třetího dne se ale před hospodou ozvou rány. Zatímco konstruktér i cestující uvnitř zapíjejí úspěch, venku od rozpáleného kotle chytila korba. Z prvního osobního automobilu světa zbudě hromada pokrouceného šrotu. Inu, každý začátek...

Ze 128 metrů vysokého stožáru National Electric Signalling Company v Brant Rocku (Massachusetts) 24. prosince 1906 její generální ředitel (a bývalý univerzitní profesor elektrotechniky) Kanadčan Reginald Aubrey Fessenden šíří první rozhlasové vysílání. Zatím jen několik vyvolených dostává na Štědrý den darem Händelovo Largo.

Igor Kurčatov s pěti asistenty 24. prosince 1946 v Moskevské fyzikální laboratoři spouštějí první řetězovou reakci mimo území USA. Pokusný „kotel“ obsahuje v pěti vrstvách 45 tun uranu proloženého 450 tunami grafitu. Řízené štěpení trvá ne celou hodinu a dává výkon řádu stovek wattů.

František Houdek

maných, asi i ti, co si mysleli, že silnice opravdu zmizí. V roce 1920 si zase američtí předvídatelé budoucích trendů mysleli, že auta budou nahrazena letadly. V Los Angeles architekti předvedli maketu obytného domu, na jehož střeše mělo být letiště. Přistávací plocha měla být dlouhá 300 metrů. Další zklamání, pro architekta určitě...

To ještě nic není oproti představám o automobilech, co vznikaly v padesátých letech. V tomto období okouzlení atomovou energií se podle prognostiků i techniků měla v blízké budoucnosti vyrábět auta na atomový pohon: Ano, skutečně každé autíčko – tedy poměrně obrovské auto, si mělo vzadu místo motoru vozit svůj malý atomový reaktor. A nebyly to představy nějakých netechnicky vzdělaných snilků nebo spisovatelů sci-fi. Automobilka Ford měla už dokonce v roce 1958 vypracovaný model takového auta – byl to poměrně známý Ford Nucleon. Nevím, jestli litovat neuskutečněního snu, nebo se spíš radovat – ani pouhá představa srážky dvou Nucleonů nevypadá pěkně.

Téměř v žádném vozidle, které se mělo stát tím pravým dopravním prostředkem budoucnosti, se nikdo nesvezl. Ano, bylo pár výjimek – jako třeba vznášedla Piasecki Aircraft, používaná US Army kolem roku 1957, ale masově se nezavedla, jejich provoz byl neuvěřitelně drahý. Jenže vznášedla vcházejí do snů futurologů a konstruktérů neustále, nelze se jich prostě zbavit. Představy jsou představy, realita je zatím jiná, ovšem může se změnit. Sen o vertikálním vznášení se a přistávání vašeho vozidla a jízdy nad ulicemi a i nad domy chce realizovat firma Urban Aeronautics, sídlící blízko Tel-Avivu. Zdejší technici a vývojáři rozpracovávají hned dva základní modely aut-vznášedel. Prvním – starším je „X-Hawk“ a druhým je bezpilotní „Mule“.

X-Hawk existuje již jako nefunkční model ve skutečné veličnosti a byl představen v červenci 2006 na letecké výstavě – Farnborough International. Hluk vrtulí a dým z výfuků byl na výstavě simulován; jestli „Mula“ poletí doopravdy není jisté, firma Urban Aeronautics má za sebou dva nezdar – jsou to modely CityHawk a TurboHawk V září roku 2001 Dr. Rafi Yoeli, který stojí v čele firmy, tvrdil, že oba dva za několik měsíců skutečně poletí. Nestalo se tak a neletěly nikdy. Nyní je už méně optimistický, hovoří o tom, že nové modely jeho firmy poletí tak za deset, maximálně patnáct let. Skutečně? Netěšme se, nebudeme zklamáni – to je dávno známá pravda.

JITA Splítková

Počítače a my

Už přicházejí

Jistě všichni vidíme, jak počítače zasahují do našeho života. Lidé přestávají používat levnější psací stroje a začínají používat mnohem dražší počítače. Proč?

Asi proto, že dražší počítač umožňuje opravovat chyby. To sice psací stroj nezvládal, ale byly tu tipexové papírky.

To, co dnes na svém počítači napíšeme a uložíme na disketu či cédéčko, k tomu se můžeme po letech vrátit a leccos upravit.

A nyní otázka na Svědky Jahvovi: Jste naprosto přesvědčeni, že text vaší bible je stejný jako před 2000 tisíci roky? Tak proč tam není ta důležitá kapitola o Onanovi?

Můj známý Jehovův svědek a metalista Šnek ji tam nějak nenašel. Já ve své Bibli ano.

Četl jsem tam i o UFO, o kterých psal Erich von Däniken. To bylo v roce 1989. Je to tam ještě?

Morálka

Všichni vidíme jak upadá. Čím je to způsobeno. Opravdu ne počítači?

Již v roce 1992 označily Black Sabbath na obalu svého CD počítač za Dehumanizér.

Na současných PC již nejsou ty hry, co před dvaceti lety. Ty co bystřily postřeh, reflexy a celkovou vnímavost.

Dnes se těšíme ze střileček a úhel odrazu se již dávno rovná úhlu dopadu. Proč taky, nikoho to nezajímá. Letí střilečky, kde vůbec nevedí, když tě zabijí, smáčkneš čudlík a jsi tu znovu, počet životů není limitován. Ani to nikoho nezajímá.

Nejlepší hra na PC je Warcraft, tedy ten z roku 1994. A nebyl překonán ani Red Alerds.

Zajímá to někoho?

Naše duše

Započal věk CD kompaktních. Lze na ně uložit skoro všechno. I city a pocity. Což je vlastně jen nějaké elektro-magnetické vlnění a dá se vyjádřit nějakým kmitočtem.

O čem to je o psycho-wolkmanech. Ovlivňují nás. Kdyby to tak nebylo, nevyvráběli by se.

Dříve nás o duši musel připravit čert či ďábel, dnes stačí psychowalkman.

V roce 1996 se objevil program Cool Edit k editaci hudby. Umí vymazat třeba zpěv, sám jsem to na vlastní oči viděl, hrála mi skupina Olympik s vymazaným zpěvem jen nástroje.

I tak se počítače vklíní do našeho života.

Nebo na hlavním nádraží v Praze, tam jsem ten počítač slyšel poprvé. Nasamplovaný hlas z počítače nahradil jednu živou sílu, jednoho člověka co hlásil příjezdy, odjezdy a zpoždění.

Vlastně víc lidí, protože může pracovat na směny, nepotřebuje čas na svačinu, ani si nechodí zakouřit. A dnes na nás mluví už i v Brně, Olomouci i Pardubicích, a vůbec skoro všude.

A tím to teprve začíná.

Myslím, že hlasatele a moderátory v rádiu již také nahradili počítače. Když jsem volal do rádia Vysočina, zda nahradili Marka Malíka počítačem, tak to ředitel popřel, ale kdyby to prý bylo možné, bylo by to pro ně prý ekonomicky výhodnější.

V Českém Rozhlasu rozhlasu vysílala pro děti a mládež Veronika Hájková, ONI ji asi vyhodili, stejně byla jen externistka, paní Veronika Hájková je na dlažbě a já již nikdy neuslyším její rádio „z přírodního materiálu“.

V roce 1995 nahrála kapela Queen album s peckami jako *You Don't Fool Me*. Mám je na LP, to LP je otvírací.

Otázka: Jak mohl Freddie Mercury něco nazpívat, když je 4 roky v hrobě? Je snad upír a potřebuje tantiémy na krevní baňky?

A to je jen začátek, jediný interpret, u kterého si nejsem jist, že je počítač je Santana, ale čím dál víc se přikláním k názoru, že on také.

Spása

Co by pomohlo? Snad jen atomová válka, kdyby vybuchla spousta atomových bomb, počítače by přestaly fungovat. Až na ENIAC, ten je elektronkový a elektronkám jaderné záření nevadí.

A lidé? On to nějaký jedinec na vrcholcích Himaláje třeba přežije. A pak jako Adam a Eva založí s Eniacem novou civilizaci.

Dan Newman, Pardubice CZ

PS: K psaní mi hrála skupina Alan Parson Project z mého Grilu.

Redakčně kráceno. Mezititulky redakce.

Autor je ve fandumu znám hudebními pořady na FF.

Dementi

V IK 11-12/2006 jsem napsal, že Martin Koutný zabránil udělení Ludvíka Nalimovi Lidochazovi. Omlouvám se čtenářům i MK za zkreslení, které bylo dané pouze snahou o stručnost vyjádření. Myslel jsem tím pochopitelně jen to, že MK proti udělení vznesl formální námitku, tu pak horlivě prosazoval a nakonec řídil hlasování, které rozhodlo o tom, že Ludvík nebyl udělen.

Zdeněk Rampas

Pokud vás zajímají další podrobnosti, pak v IK 3/2005 nebo na adrese ikarie.cz/interkom/2005/20050351.htm najdete seznam nominací a na ikarie.cz/interkom/2005/20051352.htm zápis z dotyčných porad z pera Honzy Macháčka.

Hvězdy, ty studené hračky

Po úspěšné hlídačské sérii a zdárně rozběhlé sérii začínající Hranici snů se nakladatelství Triton a Argo vrhla do dalšího hvězdného Lukjaněnka! Tentokrát jde, překvapivě a neotřele, o záchranu celého lidstva. Z předchozích zkušeností se Sergejem víme, že to nebude jen tak hurá, zazpívat hymnu a sestřelit neprůstředný létající talíř násadou od krompáče.

I v „Cholodných igruškách“ je ve vesmíru dosti plno. Lukjaněnkův styl zabydlování vesmíru je čtenářům Hranice snů již znám: Několik ras spolu z důvodů neschopnosti zcela vyhrát musí spoluexistovat, což je otrava plná vzájemných ústrků, podezírání a naschválů, které jednotlivci podpichují a instituce tlumí. Zatímco v Hranici snů se v multirasovém papíráku dusily převážně cizí rasy, v tomto díle se ve hvězdné bramboračce vaří i lidstvo, a to v pozici odpovídající přibližně bobkovému listu nebo majorance. Chuťový přínos je nemalý, ale jde to i bez nich (nemluvě o možnosti, že se vzácnému jedlíkovi zabodne tuhý list do měkkého patra).

Podobně je to zařízeno i v Konkláve. Silné rasy drží slabé rasy u huby a spolupracují s nimi zrovna tak zodpovědně, jako mravenci rodu Atta s houbami. Lidstvo objevilo skoky mimoprostorem, což je praktické. Nadto Silní při tomto druhu dopravy zešílí. Své místo v organismu tedy má, ale právě jen to. Země se pokrývá kosmodromy, ropa se těží, ale kromě pilotů, kteří si užívají nevšedních zážitků při „jumpu“, z toho lidstvo nic extra nemá. Cesty jsou špatné, žebráci dotěrní a čínská rajčata lepší.

Jednosměrný pohyb informací od Slabých k Silným spolu s právními ústrky slibuje nejen zachování, ale i razantní prohloubení tohoto společenského schématu. Lidé brlblají, ale takřkajíc „po sovětsku“: Doma, o samotě a pod peřinou. Podněcování ke xenofobii je totiž závažný zločin. Jak už to tak bývá, vždy se najde cestička jak kritizovat. Jedním z oficiálních stěžovatelů je účastník vyjednávání s Konkláve, autor Úvodu do psychologie ne-lidi a Manifestu odsouzců, Andrej Valentínovič Chrumov. *Ten, kdo nedokáže opustit rámec, který mu vymezila příroda, zůstane navždy sluhou!*

Asi nepřekvapí, že Petr Danilovič Chrumov, ten, který dle upoutávek přiveze na Zemi počtáře, je jeho vnuk. Chytrý děd záhy odhalí, že Alarům – takovým přerostlým myším – se již také nelíbí role bojovníků Konkláve. Spolu s Kualkuy, prapodivně tvárnými symbionty, se tento spolek Slabých, respektive jejich reprezentantů, pokouší získat vstupenku do klubu Silných. A pokouší se o to oloupáním prokletě horké brambory: Geometrů. Celých 33% alarské flotily nepřežilo odchycení jediného jednomužného stroje této záhadné rasy lidí. Geometři jsou nejen po čertech vyspělí, ale vypadají a vlastně i jsou biologicky

lidmi. [Problematikou dvou totožných výstupů z evoluční řeky Lukjaněnka zjevně netrápí.]

Knih nedodrží autorovu oblíbenou trojiční strukturu, ale je rozdělena hned na čtyři (Jung by měl radost), respektive na dvě části. Zlom mezi druhou a třetí je opravdu zásadní, překvapivý a natchtal mě zcela nepřipraveného. Nebudu ani naznačovat, snad jen zmíním česká připomenutí: České pivo 1x a Počtář si vybral pseudonym Karel Gott. Ve dvou narážkách je připomenut Lukjaněnkův oblíbený spoluautor Vasiljev.

Celá kniha by se pak dala označit jako memento pedagogiky. Co je úkolem výchovy a jak daleko může vychovatel v cestě

za dokonalou výchovou zajít? Co pár generací dokonalé výchovy napáchá se společností? Kde je hranice mezi výchovou a výcvikem k použití? A především, kde je v dokonalosti svoboda?

Síla a moc nezůstanou nikdy bez pána. Avšak, kdo bude pánem, zvláště když je hráčů více než dva a nemohou se pro přehlednost rozdělit na dobré a špatné? To je ústřední téma Lukjaněnka jako takového, tentokrát zaostřené na proces výchovy od úrovně jednotlivce po rasy.

Analogie vždy vypovídají o osobnosti autora, ne o podstatě systému, prozradil na sebe Lukjaněnko. Potřebu reflektovat nepřehledný svazek životních filozofií a schopností bychom tedy našli v sovětském Kazachstánu zaplaveném vysídlení z různých částí SSSR a sužovaném krvavými pogromy Kazachů na Rusy i za Gorbačova. Z globálního hlediska má jistě každý právo usilovat o své štěstí,

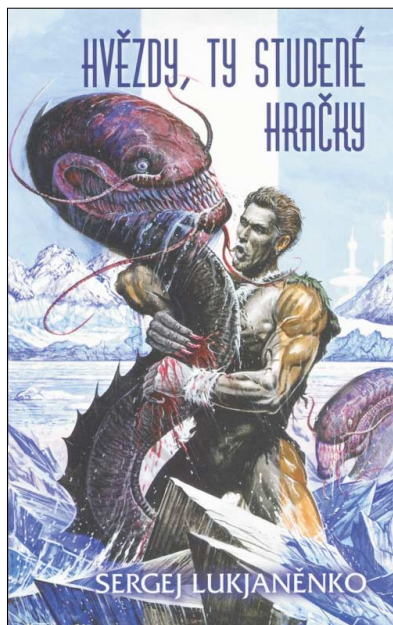
avšak z našeho osobního hlediska nám nikdo nemá právo lézt po hlavě. Úhrnem tedy úloha s velkým množstvím špatných řešení. Orwellovo 1984 jako by bylo jen jedním sklíčkem makabrní skládanky.

Patetickými slovy řečeno: Lukjaněnko zavírá dveře bipolárního světa, který čeká na epochální bitvu dobra a zla, ale kromě ní se v něm vlastně nic neděje a neuděje, ať už je tato mytologie realizována malichernými pútkami všetečných hobitů o ukradené houby v jistotě každoroční úrody, či vířiskáním postmodernistů o relativitě věcí a genderové rovnosti v blahobytu Západu. Přichází změna, někdo vybere a učiní tak za všech. Až se bude lámat chleba, nebude času ani prostoru na přemýšlení a opravy. A ještě jedno upozornění: Pořádná, nečekaná nakládačka vás změní navždy a nemusíte na to umět ani stěhovat planetární systémy ani zpřátelšovat cizí rasy.

Poněkud bych autorovi vyčetl příliš otevřený závěr. Jakkoli jsem si vědom jeho myšlenkového významu, jsou v něm vidět i vrátka do dalšího pokračování.

Vydal Triton a Argo v roce 2006.

Jarek Kopeček

Sérii TDK ukončím, až pocítím, že už není kam dál

Rozhovor s Martinem Šustem

Letošní rok byl bohatý na ambiciózní antologie českých editorů. Martin Šust, tvůrce Trochu divných kusů 2, které vydalo koncem listopadu nakladatelství Laser-books, si dal nelehký úkol – seznámit české čtenáře s budoucností americké fantastiky, a to prostřednictvím autorů, jejichž knihy u nás ještě nikdy nevyšly. Mnohdy třeba i proto, že jsou teprve na začátku kariéry a na prvních románech teprve pracují. Především o Trochu divných kusech 2, jak vznikaly, jací jsou v nich autoři, o plánech Martina Šusta do budoucnosti a taky trochu o české fantastice je následující rozhovor.

V předmluvě k závěrečné povídce píšeš, že druhé TDK tě stály hodně sil, více než první. V čem konkrétně byla práce těžší a co se nedařilo podle tvých představ?

U TDK1 jsem byl na samém začátku editorské „kariéry“, vznikaly z nadšení a byly provázeny nezkušeností, je to taková erupce možností, které mi zničehonic byly dány. U TDK2 jsem se chtěl vyvarovat toho, aby ta antologie působila tak rozbourně, chtěl jsem zvolit sevřenější formu výběru. Bohužel, ne vše se podařilo tak, jak bych si představoval, a důvodem je tak trochuspěch, nakladatelství Laser-books dlouho čekalo, než si bylo jisto tím, že antologii chce na předvánoční trh. Takže to, na co jsem měl u TDK1 zhruba půl roku, jsem musel u TDK2 zvládnout za dva měsíce, a to nemluvím o tom, že jsem přece jen zkušenější a chtěl jsem práci na antologii udělat profesionálním způsobem. Všechno tedy muselo být pečlivě naplánováno, ale i tak se objevila řada problémů, posunuté termíny, prostě byly to celkem nervy. S výsledkem jsem spokojen, i když samozřejmě cítím stále ještě rezervy. Je stále co zlepšovat...

Zdál se mi, že jsi hodně pokročil v tom, jakou podobu mají TDK mít a co je jejich prioritou – představovat nové, nezavedené nadějné autory, kteří jsou budoucností světové fantastiky. Kdyby záleželo na tobě, jak dlouho hodláš v sérii TDK pokračovat? A je vůbec potenciál takových autorů dostatečně velký, aby měly antologie stále tak vyrovnanou kvalitu?

Nevím, jak dlouho budu chtít pokračovat, a záleží to plně na mně, ve chvíli, kdy pocítím, že už není kam dál, tak sérii TDK ukončím. A ano, pojetí té série se neustále vyvíjí a TDK3 to, myslím, znovu zvýrazní. Pokud jde o autorský potenciál, pak myslím, že ten je tu dostatečně velký, zvláště pokud budu pokračovat ve spolupráci s autory, kteří již sérii TDK prošli. Měla by to být taková líheň talentů a ve chvíli, kdy zde komukoliv z nich vyjde kniha, jeho přítomnost v TDK již nebude nutná. Pokud jde o ten záměr představit nové neznámé tváře, je to rozhodně riskantní a série staví na úspěchu prvního svazku, na své značce i na mém jméně (pokud něco takového vůbec existuje). Při práci na TDK2 jsem si prostě řekl, že tohle je to pravé. Samozřejmě, kdybych do antologie zařadil jména jako China Miéville, Neil Gaiman, Dan Simmons, Al Reynolds atd., byla by prodejnost řádově vyšší. Ale co by taková kniha vlastně přinesla nového? A proč si kupovat takovou antologii, když si od těch autorů mohu koupit román nebo celou sbírku povídek?

Jak vůbec nové autory hledáš? Máš v tom nějaký pracovaný systém, nebo pracuješ čistě intuitivně? Je mi jasné, že

některé objevíš třeba v Magazínu, některé u nominací na Huga, Nebulu. Ale co ten zbytek?

Já povídkovou scénu sleduji poměrně ostražitě, za tu dobu, co dělám tuhle práci, jsem si navíc našel řadu přátel, s nimiž o fantastice mluvím, a oni mě rádi upozorňují na nová jména. Pak jsou tu různé recenze, v časopisu Locus i jinde. Řada jmen se objeví v různých nominacích. Někteří autoři se dokonce přihlásí sami, to není nic neobvyklého. Navíc, zmínil jsem to i v antologii, když tuhle práci děláš delší dobu, začneš si všimát, jak je ten autorský svět propojen téměř neviditelnými vlákny. Ti autoři se znají, navzájem o svých dílech diskutují, objevují se společně v různých sbornících, a když se objeví nové zajímavé jméno, informace o něm prosáknou ven vcelku rychle. A to nemluvím o práci na různých antologiích jiných editorů, výběru povídek pro Ikarii, Pevnost a samozřejmě o magazínu F&SF.

Kam si vlastně myslíš, že směřuje současná fantastika? Já jsem měl z druhých TDK pocit, jako by se autoři vraceli ke klasickým tématům – ale zpracovávali je výrazně jinak, po svém. Z toho důvodu mi povídky až na výjimky, jako je peakovsky temný Duncan, připadaly méně divné než v jedničce.

On není problém vybrat podivné práce, tak třeba u DeNira jsem vybral tu čtenářsky nejpřístupnější. Ale to by trochu mátló ty, co chtějí poznat moderní fantastiku. Každý klade neustále důraz na to divné, ale to má být přeci jen „trochu divné“, a to ty kusy jsou, bezesporu. Máš pravdu v tom, že autoři renovují klasická témata, ale to dělali vždy, o tom fantastika vlastně je. Pokud to mám nějak zhodnotit... Hm, dospěl jsem k názoru, že současní autoři pracují s mnohem větší volností, oprostili se od svazujícího odkazu velkých mistrů a dělají si to po svém. Už to nejsou lidé odkojení zlatým věkem, dokonce už to nejsou ani autoři vyrůstající při Nové vlně. Ne, jsou to autoři dospívající v 80. a 90. letech. Tedy v době, kdy fantastika pomalu překročila práh dospívání. A s přelomem tisíciletí se tak jakoby otevřely nové možnosti.

Z jakého množství povídek jsi v poslední fázi vybíral? Když se na antologii podíváš s odstupem, vyměnil bys dneska někoho z autorů?

U většiny autorů si na posouzení vyžádám pouze dvě až tři práce, jsou to pečlivě vybrané kousky, to podle různých recenzí či doporučení. Takže celkový objem není zase tak masivní, jak by se mohlo zdát. A některé věci jsem se rozhodl zařadit do dalšího svazku nebo je třeba použít jinde. Pokud jde o výběr, tak tam bych nikoho neměnil, ono jde spíš o detaily, kterých si obvykle čtenář nevsimne, ale tvůrce knihy přesto zamrzí. Jenže ono je to tak asi pokaždé.

Který z autorů z TDK 2 je podle tebe nejbližší k tomu prosadit se a dostat do absolutní špičky současné fantastiky? A jak velkou má vlastně podle tebe autor v USA a Británii šanci stát se profesionálním spisovatelem? Narážím na to s ohledem na časté nářky, které slyšíme z prostředí české fantastiky, že užit se psaním je v našem prostředí nemožné a tudíž i profesionalita tím trpí...

Těch, co mají potenciál se prosadit, je víc. Bacigalupi je neuvěřitelně nadaný autor, bude záležet jen na tom, jak si poradí s románem, ze začátku to s nimi zkoušel a nedařilo se mu. Rosenbaum je nadějný autor science fiction, který by toho v žánru mohl hodně dokázat. Barron by se mohl výrazně prosadit v hororu, jeho práce jsou působivé, ale mohou časem sklouznout k neustálému opakování již řečeného, uvidíme. Lake a Monetteová už úspěšně vykořili. A jsem zvědav na Pratta, je to plodný a schopný spisovatel, chybí mu možná větší soustředění, jeho tvorba je prozatím nepřilíš ucelená. Prosadit se v zahraničí rozhodně není lehké, možnosti tam jsou o dost větší, ale s těmi roste i konkurence. Nemluvím jen o talentech, ale i o řemeslnících, v každém ohledu existují desítky stejně schopných autorů a na vrcholek se vydrápou jen ti, co mají štěstí či vytrvalost, povětšinou kombinaci obojího. Česká fantastika, a teď si dovoluji být tvrdý, je vůbec příliš zahleděná sama do sebe, vedle věčných nářků se tu objevuje i hlasité obhajování kvality, která se může rovnat té zahraniční. Uvítal bych spíše skromnost, uvědomění si vlastních nedostatků a práci na jejich odstranění, a k tomu i tu zdravou odvahu dovést věci k vytouženému cíli.

Hlavním cílem TDK je hledání nových autorů, nechystáš i jiný typ antologií, které by se zaměřily spíš na obsahovou stránku věci?

Vedle TDK pracuji i na jiných projektech, tím aktuálním je dvojice knih zaměřených na moderní space operu. První svazek vyjde pod názvem Plameny hvězd již v březnu a půjde o britské autory, ti američtí se objeví o rok později pod titulem Prach hvězd. Nepůjde o žádné nováčky, ale o autory ve světě a částečně i u nás značně populární, stěžejní postavy současné podoby tohoto subžánru. Tenhle projekt je spíše tradiční antologií dobrodružně pojatých věcí stavějících na příběhu a uvidíme, jak obstojí v konkurenci, která je veliká. Je až s podivem, jak se ve stopách prudkého rozvoje české fantastiky vydali i domácí editoři. Vzniká celá řada ambiciózních projektů. Jméno jako Martin Fajkus, Ondřej Jirák, Tomáš Němec, tedy generace spojená dnes vůdčím časopisem Pevnost, se přidala k ostříleným matadorům typu Jaroslava Jirana a Vlada Říši, vrací se i Ivan Adamovič. Je to velice zajímavá skupina odlišných přístupů k práci a český čtenář si najednou může vybírat z celé řady antologií, nemluvě o těch od zahraničních editorů.

Narážel jsi na zahleděnost českých autorů fantastiky do sebe. Myslíš si tedy, že publicistika je na tom lépe? A myslíš, že se její kvalita bude rozvíjet i nadále?

Publicistika, myslím z velké části díky Pevnosti, tu v kvalitě pokročila o notný kus dále. Zároveň je však vidět, že chybí schopnosti v tomto vývoji výraznějším způsobem pokračovat. Ano, máme hned několik předních teoretiků a jejich články nejsou stopy jisté zkušenosti i osvojení žurnalistických postupů. Bohužel se mi poslední dobou zdá, že tam, kde je talent a vhled, chybí znalosti a disciplína, a naopak, tam, kde je přehled, znalosti a disciplína, chybí větší vhled a talent. A to není pohled shůry, to jsem si jen na malou chvilku stoupl na špičky, rozhlédl se a neopomenul v to započítat i sebe.

Díky za rozhovor.

© Jiří Popiolek

Převzato z *Fantasya.cz*

DESÁTÝ ročník literární soutěže ZLATÁ ZEBRA na téma: ZÁLOŽNÍ KOPIE SLUNEČNÍ SOUSTAVY

Práce splňující následující kritéria:

- v textu bude alespoň jednou použito slovo ZEBRA (v jakémkoli významu)
 - bude zpracována formou SF povídky o rozsahu do 50 normostran
 - nebyla dosud publikována v oficiálním tisku (tolerujeme otištění ve fanzinu)
- zasílejte do 1.6.2007 na zlata.zebra@arbez.cz, případně sfk Zebra, Pavel Štarha, Stružinec 16, 582 63 Ždírec n. D.

Vyhodnocení bude provedeno anonymně. Vlastnoručně provedená ilustrace může zvýšit Vaši šanci v bodovém hodnocení.

- Vyhlášení výsledků (a předání cen přítomným autorům) proběhne na Parconu 07.
- Vítěz obdrží pamětní plastiku Zlaté zebry 07, sborník zdarma a překvapení.
- Věcné ceny včetně sborníku zdarma obdrží i příspěvatelé umístění na 2. a 3. místě.
- Každý účastník soutěže má nárok na jeden sborník za poloviční cenu.
- Ve sborníku budou otištěny minimálně první tři povídky, následující pak pokud se vejdou do celkového rozsahu 50 stran sborníku.
- SfK Zebra si vyhrazuje právo na publikaci příspěvků v klubových tiskovinách.

Účastníci zasláním svého příspěvku berou na vědomí, že se zapojují do amatérské, nevýdělečné soutěže.

Sborníky jsou prodávány za cenu výrobních nákladů, ceny pro vítěze jsou přímo dotovány členy sfk Zebra.

Z těchto důvodů autorům povídek, otištěných ve sborníku nebo fanzinu sfk Zebra, nelze vyplácet finanční honoráře.

V případě, že bude mít o otištění některých prací zájem třetí strana, bude jí pouze předán kontakt přímo na autora.

SfK Zebra přijetím povídky do soutěže nepřejímá žádná další práva na toto dílo, vyjma již zmíněného práva na bezplatnou publikaci výhradně v klubových tiskovinách.

Autoři tak se svým dílem mohou po vyhlášení výsledků libovolně dále nakládat vůči třetím stranám a využívat tak svá autorská práva.

Doktor

Noteka 2015

je sbírka velezajímavých povídek polského autora Konrada Lewandowského. Přestože jsou některé již deset let staré, mnohé jsou v naší době aktuálnější, než když je autor vymýšlel.

A to je myslím známka kvality, kterou se může pyšnit jen pár věcí v každém desetiletí. Vydal Laser, cena: 159 Kč

Literárně-výtvarná soutěž – Můstek je Váš 2007

CZ Kontinuum Star Trek fan klub ve spolupráci s SFK Avalon vyhlašuje další, v pořadí čtvrtý, ročník soutěže **Můstek je Váš** o nejlepší povídku, báseň nebo grafiku z prostředí Star Treku.

Můstek je Váš je literárně-výtvarná soutěž fanoušky vytvořených povídek, slovních hříček, básní, písní, říkadel, kreseb, maleb, grafik apod. Soutěž jako taková má několikaletou tradici. Vznikla z podnětu SFK Avalon a první ročník byl vyhlášen v roce 2001. Další ročníky proběhly v letech 2005 a 2006. Více informací o soutěži včetně podmínek účasti, online přihlášky a přehledu vítězných děl minulých ročníků naleznete na stránkách Star Trek fan klubu CZ Kontinuum – www.kontinuum.cz v sekci *Archiv fanfiction*, nebo *Informace o klubu / Můstek je Váš*.

Uzávěrka přihlášek je **30. 4. 2007**.

Vyhlášení výsledků proběhne v rámci Festivalu Fantazie 2007 v Chotěboři. **CZ Kontinuum Star Trek fan klub**

Časopis Fantázia vyhlašuje piaty ročník poviedkovej súťaže Cena Fantázie 2007

Súťaže sa môžu zúčastniť doteraz neuverejnené poviedky:

- v slovenskom jazyku
 - všetkých žánrov fantastiky
 - maximálneho rozsahu 36 000 znakov vrátane medzier (20 normostrán)
 - neúčastniace sa iných súťaží
- Uzávierka súťaže je **31. mája 2007**.

V auguste 2007 budú oznámené finálové poviedky, ktoré pri zachovaní anonymity autora vyberie odborná porota. Prvých päť poviedok bude uverejnených v časopise Fantázia a na internete www.fantazia.sk, kde o ich konečnom umiestnení rozhodnú čitatelia. Prvé tri poviedky budú finančne odmenené:

1. cena – 3000,- Sk (+ Cena Fantázie)
2. cena – 2000,- Sk, 3. cena – 1000,- Sk

Poviedky posielajte v piatich tlačенých verziách na adresu: Fantázia, P. Pázmaňa 3, 927 01 Šafa. Priložte zalepenú obálku, v ktorej uvediete názov poviedky, meno a adresu autora, mailový, popřípadě telefonický kontakt. Podmienkou je zároveň zaslanie elektronickej verzie poviedky mailom na adresu: cenafantazie@fantazia.sk

Zaslaním poviedky do súťaže autor udeľuje súhlas na vydanie diela formou rozmnoženia literárneho diela vydaním v časopise Fantázia, uverejnením na stránke www.fantazia.sk a uverejnením v zborníku v prípade, keď sa uvedené literárne dielo dostane do finále poviedkovej súťaže. Autori budú v dostatočnom predstihu oslovení.

Info: Poviedková súťaž časopisu Fantázia bola prvýkrát vyhlásená v roku 2003. Vyhlasovateľom je časopis Fantázia a zámerom je najšť a podporiť medzi autormi fantastiky na Slovensku nové talenty. Novým prvkom oproti podobným súťažiam u nás je zapojenie čitateľov do rozhodovania o víťazoch. Hodnotí sa v dvoch kolách – v prvom vyberá bodovým systémom päťčlenná porota z anonymných textov päť finálových poviedok. Tie sú potom zverejnené v časopise Fantázia a na jeho webovej stránke a v druhom kole už rozhodujú o víťazoch hlasovaním samotní čitatelia.

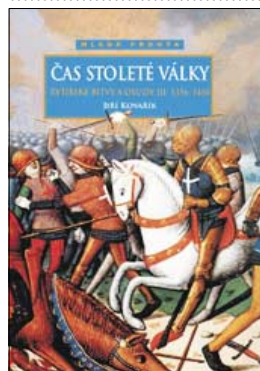

Víťazi Ceny Fantázie:

- 2003: Juraj Červenák z Banskej Štiavnice
- 2004: Alexandra Pavelková zo Zvolena
- 2005: Scarlett Rauschgoldová z Prahy
- 2006: Monika Michalovová z Prešova

Autorom výtvarného návrhu sochy – Ceny Fantázie je šaliarsky sochár Andrej Csillag. Prvá trojica autorov v každom ročníku získava zároveň aj finančnú výhru.

V roku 2006 vyšli po prvýkrát finálové a niektoré ďalšie vybrané poviedky doplnené literárnou esejou knižne v zborníku Cena Fantázie 2006 – v druhej knižnej publikácii vydavateľstva Fantázia. Výsledky Ceny Fantázie sú od roku 2004 pravidelne slávnostne vyhlasované na medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka v Bratislave.

NON FICTION

Čas stoleté války

Rytířské bitvy a osudy III.
(1356-1456)

Třetí svazek čtyřdílného projektu zavede čtenáře do vrcholného středověku, za nímž se zvolna rysuje jeho doznívání.

V centru pozornosti leží konflikt, jenž zmířil Francii celých sto let. Pro českého čtenáře tvoří přitažlivou odbočku z většinou francouzských bojišť příběh bitvy u Grunwaldu, pojednaný, jak jej neznáme. Vydala MF, 352 stran, 249 Kč